

Europeiska unionens officiella tidning

C 166

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

femtiofjärde årgången

7 juni 2011

Informationsnummer

Innehållsförteckning

Sida

I Resolutioner, rekommendationer och yttranden

RESOLUTIONER

Regionkommittén

89:e plenarsessionen den 31 mars och 1 april 2011

2011/C 166/01	Resolution från Regionkommittén om "Konsekvenser av naturkatastrofen i Japan och konsekvenser av kärnkraftskatastrofen – lärdomar för EU"	1
---------------	---	---

YTTRANDEN

Regionkommittén

89:e plenarsessionen den 31 mars och 1 april 2011

2011/C 166/02	Yttrande från Regionkommittén om "Rapport om EU-medborgarskapet 2010"	3
2011/C 166/03	Yttrande från Regionkommittén om "Översyn av EU:s budget"	9
2011/C 166/04	Yttrande från Regionkommittén om "Den europeiska plattformen mot fattigdom och social utestängning"	18

SV

Pris:
4 EUR

(forts. på nästa sida)

<u>Informationsnummer</u>	Innehållsförteckning (forts.)	Sida
2011/C 166/05	Yttrande från Regionkommittén om "Europeiska unionens strategi för Donauregionen"	23
2011/C 166/06	Yttrande från Regionkommittén om "Politiska riktlinjer för trafiksäkerhet 2011–2020"	30
2011/C 166/07	Yttrande från Regionkommittén om "Femte sammanhållningsrapporten"	35
2011/C 166/08	Förberedande yttrande från Regionkommittén om "Europeiska socialfondens framtid efter 2013"	45
2011/C 166/09	Yttrande från Regionkommittén om "På väg mot en inre marknadsakt"	52

III *Förberedande akter*

Regionkommittén

89:e plenarsessionen den 31 mars och 1 april 2011

2011/C 166/10	Yttrande från Regionkommittén om "Säsongsanställning och företagsinterna överföringar av personal"	59
---------------	--	----

I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

RESOLUTIONER

REGIONKOMMITTÉN

89:E PLENARSESSIONEN DEN 31 MARS OCH 1 APRIL 2011

Resolution från Regionkommittén om "Konsekvenser av naturkatastrofen i Japan och konsekvenser av kärnkraftskatastrofen – lärdomar för EU"

(2011/C 166/01)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Regionkommittén vill uttrycka sitt deltagande och sin djupaste medkänsla och solidaritet med det japanska folket och alla dem som drabbats av jordbävningen, tsunamin, kärnkraftsolyckorna och följderna av dessa händelser.

2. ReK uttrycker sin villighet att stödja folket och de regionala och lokala myndigheterna i de drabbade områdena i Japan och uppmanar Europeiska kommissionen att erbjuda och vid behov samordna lämpliga stödåtgärder i enlighet med det japanska folkets behov och önskemål.

3. De japanska myndigheterna uppmanas att vara så öppna som möjligt och att lämna fortlöpande information om de följder av kärnkraftskatastrofen som kan ha allvarliga återverkningar i andra delar av världen. ReK bekräftar sin vilja att tillhandahålla stöd och teknisk expertis.

4. ReK uppmanar sina ledamöter att visa solidaritet med japanska regionala och lokala myndigheter inom ramen för befintliga partnerskap och samarbetsarrangemang och att genomföra effektiva stödprojekt på plats närhelst detta är möjligt, med användning av befintliga kontakter.

5. Händelserna i Japan påminner oss om den viktiga och framskjutna roll som regionala och lokala myndigheter kan spela vid naturkatastrofer eller katastrofer orsakade av männi-

skor. Också i EU måste man på nytt diskutera centrala säkerhetsfrågor med alla förvaltningsnivåer.

6. När det gäller förebyggande och hantering av katastrofer understryker ReK principerna om solidaritet, samarbete, samordning och stöd och ställer sig bakom förslaget till ett europeiskt system för civilskydd⁽¹⁾ och det planerade stärkandet av övervaknings- och informationscentret (MIC) i synnerhet. Kommittén påminner om Europeiska kommissionens åtagande att förstärka Europas insatskapacitet vid katastrofer på basis av de enheter och styrkor som medlemsstaterna ställer till förfogande. Europeiska kommissionen uppmanas att inom ramen för sina stödjande befogenheter föreslå lämpliga åtgärder för att förbättra utbytet av oundgänglig operativ information, inte bara på nationell nivå utan även på regional och lokal nivå.

7. Kommittén stöder Europeiska kommissionens initiativ att utan dröjsmål inleda en ingående översyn av alla kärnkraftverk i EU med hjälp av oberoende experter i enlighet med strikta gemensamma säkerhetsnormer och att främja vidareutvecklingen av dessa gemensamma normer, inte bara för kärnsäkerhet utan även för krishantering och civilskydd. Kommittén är övertygad om att dessa översyner bör vara obligatoriska och beklagar därför att man vid Europeiska rådets möte i mars inte anammade detta förslag.

⁽¹⁾ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet – Förstärkning av den europeiska insatskapaciteten vid katastrofer: civilskyddets och det humanitära biståndets roll (KOM(2010) 600 slutlig).

8. I linje med detta uppmanas medlemsstaterna att enas om gemensamma kriterier och att omedelbart inleda en omfattande risk- och säkerhetsbedömning ("stresstest") av befintliga och framtida anläggningar, inklusive deras inverkan på angränsande medlemsstater och regioner. Kommittén betonar att även de länder utanför EU som i nuläget har kärnanläggningar eller planerar att bygga sådana måste involveras i denna process, och att nödvändiga åtgärder måste vidtas för att ytterligare förbättra de befintliga gränsöverskridande informationsflödena avseende säkerheten i kärnkraftverken och de speciella gränsöverskridande aspekter som är förknippade med krishantering och katastrofhjälp. Kommittén påpekar att denna typ av "stresstester" bör inkluderas i framtida anslutningsförhandlingar och att grannländernas och grannregionernas delaktighet i förfarandena för godkännande av kärnanläggningar bör optimeras. Kommittén kräver slutligen att alla kärnanläggningar som inte klarar dessa stresstester ska stängas.

9. Kommittén begär att man omedelbart ser över genomförandegraden av rådets direktiv 2009/71/EURATOM av den 25 juni 2009 om upprättande av ett gemenskapsramverk för kärnsäkerhet vid kärntekniska anläggningar och att man vid behov reviderar detta.

9a. Regionkommittén uppmanar Europeiska kommissionen att lägga fram förslag till lämpliga krav i fråga om försäkring av kärnkraftverk, så att de har tillfredsställande täckning för de ekonomiska risker som är förknippade med en reaktorincident som kan ge upphov till utsläpp av radioaktivt material i miljön.

10. Kommittén stöder de höga säkerhetsnormer som angetts i förslaget till rådets direktiv om hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall (2010/0306(NLE)) som syftar till att garantera säker bortskaffning av högradioaktivt avfall och använt kärnbränsle. Kommittén begär att även berörda lokala och regionala myndigheter involveras.

11. Kommittén förklarar sig villig att i nära samarbete med behöriga nationella och europeiska organ se över de områden som faller inom deras behörighetsområde (till exempel i samband med förfaranden för godkännande, beredskapsplaner, etc.) och vid behov uppdatera dessa mot bakgrund av de lärdomar som dragits av olyckan i Japan och de senaste forskningsrönen.

12. Europeiska kommissionen uppmanas att öka det finansiella stödet för samarbete med tredjeländer när det gäller förebyggande av naturkatastrofer och katastrofer orsakade av människor samt utbildning för sådana katastrofer.

13. Kommittén efterlyser att man ännu mer beslutsamt främjar de åtgärder som krävs för att uppnå energibesparingar, betydande öknings av energieffektiviteten och en omläggning av EU:s energiförsörjning till säkra, hållbara och överkomliga förnybara energikällor. Kommittén har ett särskilt engagemang för den så kallade "tredje industriella revolutionen" eller energiproduktionens demokratisering, genom vilken framtidens energiproduktion, energilagring och energidistribution kommer att decentraliseras och därmed ge energisäkerhet och en ekonomi med förnybara energikällor som ger medborgarna och lokala och regionala myndigheter direkt inflytande. Kommittén uttrycker sitt stöd för de förändringar som behövs i infrastrukturen för att skapa öppna och smarta elnät. Europeiska kommissionen uppmanas att snarast möjligt sammanföra lokala och regionala myndigheter och relevanta intressenter för att snabbt få igång omläggningen av Europas energiproduktion.

14. Kommittén uppmanar alla kärnenergileverantörer att bedriva en öppen och korrekt kommunikationspolitik och efterlyser inrättande av effektiva partnerskap mellan dessa leverantörer, medlemsstaterna och regionala och lokala myndigheter.

14a. ReK förespråkar en ökad decentralisering av energiproduktionen och energidistributionen, framför allt inom ramen för de förnybara energisystemen. Därigenom stärks produktionen på lokal och regional nivå samtidigt som avståndet mellan producenter och konsumenter reduceras, beroendet av globala stora energileverantörer minskar, den lokala värdetillväxten ökar och, framför allt, säkerheten i energiförsörjningen vid katastrofer ökar. Kommittén uppmanar kommissionen att framför allt inom ramen för Europa 2020-strategin öka sitt stöd till de lokala och regionala myndigheterna i deras redan betydande ansträngningar på området för förnybar energi så att de kan uppnå en omfattande oberoende energiförsörjning.

15. Med hänsyn till klimatmålen och det faktum att 30 % av den el som produceras i EU för närvarande kommer från kärnkraft anser ReK att man måste betrakta EU:s framtida energimix ur ett realistiskt perspektiv. Därför uppmanas Europeiska kommissionen att driva på utvecklingen mot förnybara och mer effektiva energiformer och mot en progressiv minskning av beroendet av kärnenergi, samtidigt som man strävar efter att stärka Europas energioberoende.

16. Regionkommittén ger sin ordförande i uppdrag att lägga fram denna resolution för Europeiska rådets ordförande, det ungerska EU-ordförandeskapet, Europeiska kommissionen, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt de behöriga japanska myndigheterna.

Bryssel den 1 april 2011

*Regionkommitténs
ordförande*
Mercedes BRESSO

YTTRANDEN

REGIONKOMMITTÉN

89:E PLENARSESSIONEN DEN 31 MARS OCH 1 APRIL 2011

Yttrande från Regionkommittén om ”Rapport om EU-medborgarskapet 2010”

(2011/C 166/02)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Kommittén är medveten om att unionsmedborgarskapet inte bara gör det möjligt för olika nationaliteter att leva tillsammans i EU, oberoende av hur de erhållit sitt nationella medborgarskap, och delta i gemenskapens integrationsprocess, utan också gynnar byggandet av den europeiska demokratin.
- Regionkommittén har förklarat sig vara positiv till varje initiativ som ökar medborgarnas deltagande i EU:s demokratiska process, bland annat genom åtgärder som stärker direkt- och deltagardemokratin och som bidrar till att fylla det demokratiska underskottet i EU.
- Kommittén vill understryka behovet av att göra medborgarna mer medvetna om deras ställning som EU-medborgare, de rättigheter som följer med detta medborgarskap och dessa rättigheters betydelse i deras vardag.
- ReK anser att de allmänna bestämmelserna om unionsmedborgarskapet bör ses i ljuset av principen om att beslut bör fattas så öppet och så nära medborgarna som möjligt.
- Kommittén är medveten om att de regionala och lokala myndigheterna är bäst placerade för att främja en bättre förståelse för EU-medborgarskapet, öka dess synlighet och tydliggöra dess konkreta fördelar för den enskilde.
- Inom dessa områden har de lokala och regionala myndigheterna sedan en tid tillbaka genomfört framgångsrika initiativ, som främjar medborgarskapet.
- ReK understryker behovet av åtgärder som kan garantera att utbildning i medborgarskap tillhandahålls, att hinder samt inkonsekvent och bristfällig information undanröjs och att rättigheter och skyldigheter medvetet och fritt ska kunna utövas.
- Vi upprepar att alla styresnivåer bär ansvar för att bygga en ”rättighetskultur”.

Föredragande	Roberto PELLA (IT-PPE), kommunfullmäktigeledamot i Valdeno
Referensdokument	Rapport om EU-medborgarskapet 2010: Att undanröja hindren för EU-medborgarnas möjligheter att utöva sina rättigheter KOM(2010) 603 slutlig

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTENS STÅNDPUNKT

Bakgrund: EU-medborgarskapet efter antagandet av Lissabonfördraget

1. Regionkommittén ser positivt på "Rapport om arbetet för ett väl fungerande EU-medborgarskap 2007–2010" ⁽¹⁾ som beskriver utvecklingen av medborgarskapet under denna period och som åtföljer "Rapport om EU-medborgarskapet 2010: Att undanröja hindren för EU-medborgarnas möjligheter att utöva sina rättigheter".

2. Kommittén ställer sig bakom rapportens syfte, nämligen att redogöra för de största hindren som medborgarna alltjämt dagligen ställs inför vid utövandet av de rättigheter som hänger samman med unionsmedborgarskapet i olika livssituationer. Vi stöder också målet att hindren ska identifieras för att därefter kunna undanröjas så att EU-medborgarna kan åtnjuta sina rättigheter fullt ut, samt kommissionens strävan att förstärka EU-medborgarskapet på ett konkret och effektivt sätt.

3. Kommittén ser positivt på det meddelande som åtföljer rapporten om EU-medborgarskapet, "På väg mot en inre marknadsakt: Att skapa en verkligt konkurrenskraftig social marknadsekonomi" ⁽²⁾ som handlar om undanröjandet av de hinder som EU-medborgarna fortfarande möter när de utövar sina rättigheter enligt bestämmelserna om den inre marknaden, framför allt när de agerar som ekonomiska aktörer (företagare, konsumenter eller arbetstagare) på den inre marknaden.

4. ReK erinrar om att unionsmedborgarskapet infördes genom Maastrichtfördraget och omfattar alla medborgare i EU:s medlemsstater. Genom antagandet av Amsterdamfördraget kom detta medborgarskap att ses som ett komplement till det nationella medborgarskapet. Denna utveckling utgör en grundläggande och mycket symbolisk etapp i skapandet av en europeisk identitet och en europeisk demokrati.

5. De lagändringar som infördes genom Lissabonfördraget har lett till en förstärkning av unionsmedborgarskapet, som inte bara kompletterar det nationella medborgarskapet utan även utgör ett tillägg till det. Det ersätter dock inte det nationella medborgarskapet.

6. Kommittén är medveten om att unionsmedborgarskapet inte bara gör det möjligt för olika nationaliteter att leva tillsammans i EU, oberoende av hur de erhållit sitt nationella medborgarskap, och delta i gemenskapens integrationsprocess, utan också gynnar byggandet av den europeiska demokratin. I

fördraget om Europeiska unionen ingår unionsmedborgarskapet bland de demokratiska principerna tillsammans med principen om jämlikhet mellan EU-medborgare.

7. Enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska unionsmedborgarna ha de rättigheter och skyldigheter som föreskrivs i fördragen. Till detta ska också läggas de grundläggande rättigheterna i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna som EU anslöt sig till genom antagandet av Lissabonfördraget, samt de rättigheter och friheter som fastställts i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna av den 7 december 2000, ändrad i Strasbourg den 12 december 2007, som genom Lissabonfördraget har fått samma rättsliga status som fördragen.

8. ReK betonar att de rättigheter som framhålls i rapporten om EU-medborgarskapet å ena sidan är rättigheter som enbart tillkommer EU-medborgare och å andra sidan är grundläggande rättigheter som även tillkommer tredjelandsmedborgare.

9. Kommittén är medveten om att medborgarskapet i dag reglerar den enskildes grundläggande rättsliga ställning som politiskt delaktig i den europeiska integrationsprocessen, vilket gör det möjligt för alla att åtnjuta samma behandling oberoende av nationalitet.

10. Kunskaper om och främjande av unionsmedborgarskapet utgör en grundläggande och strategisk faktor, framför allt i de länder som blivit unionsmedlemmar under de senaste åren och i de länder som vill bli EU-medlemmar.

11. ReK erinrar om att EU-fördraget ställer krav på medlemsstaterna och de länder som vill ansluta sig till unionen att de ska respektera och främja de värden som EU grundar sig på, nämligen respekt för den mänskliga värdigheten, frihet, demokrati, jämlikhet, rättstaten och respekt för mänskliga rättigheter, bl.a. minoriteters rättigheter. Dessa värden är gemensamma för medlemsstaterna i ett samhälle som präglas av mångfald, icke-diskriminering, tolerans, rättvisa, solidaritet och jämställdhet mellan kvinnor och män.

12. Regionkommittén vill understryka att Europarådets ministerkommitté redan i sin rekommendation till medlemsstaterna av den 16 oktober 2002 konstaterade att "utbildning i demokratiskt medborgarskap skall anses omfatta all formell, icke-formell och informell utbildning, inklusive i familjen, med hjälp av vilken individen under hela sitt liv kan agera som en aktiv och ansvarsfull medborgare som respekterar andras rättigheter".

⁽¹⁾ KOM(2010) 602 slutlig.

⁽²⁾ KOM(2010) 608 slutlig.

13. Regionkommittén påminner om att kommissionen i sitt meddelande om "En gemensam agenda för integration" från september 2005 i samband med sitt förslag till ram för integration av tredjelandsmedborgare inom Europeiska unionen uppmanade medlemsstaterna att fokusera på "medborgarkunskap i introduktionskurser och andra åtgärder för nyanlända tredjelandsmedborgare. Syftet med detta är att se till att invandrarna får kunskap om och förståelse för gemensamma europeiska och nationella värden och värderingar."

14. Ända sedan debatten om EU:s framtid inleddes har Regionkommittén varit positiv till alla initiativ som ökar medborgarnas deltagande i EU:s demokratiska process, som ger dem möjlighet att delta i den direkta demokratin och deltagardemokratin och som på ett påtagligt sätt bidrar till att fylla det demokratiska underskottet i EU. Kommittén välkomnar framför allt de framsteg som gjorts i detta avseende genom Lissabonfördraget.

15. I yttrandet "Nya styrelseformer: Europa – en ram för medborgarinitiativ" uppmanade Regionkommittén EU att fördjupa demokratin och öppenheten inom sina politiska och beslutsfattande strukturer för att skapa gynnsammare villkor för medborgarnas deltagande och initiativ på EU-nivå. Dessutom efterlyste kommittén instrument som gör det möjligt att föra en interaktiv politisk dialog och omsätta principen om deltagardemokrati i praktiken.

16. Inom ramen för de politiska prioriteringar som ReK har fastställt för perioden 2010–2012 har kommittén betonat att befästandet av ReK:s institutionella roll innebär ett erkännande av att genomförandet av de bestämmelser i Lissabonfördraget som rör regionerna eller som har en territoriell dimension, t.ex. medborgarinitiativet, bör prioriteras. Vi välkomnar antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 211/2011 av den 16 februari 2011 om medborgarinitiativet i vilken flera av de krav som framförts av Regionkommittén har beaktats.

17. ReK vill understryka att man för EU-medborgarnas skull måste komma till rätta med hindren för den fria rörligheten och garantera att medborgarna fullt ut kan åtnjuta sina rättigheter i enlighet med fördragen, oberoende av var de har valt att bosätta sig eller varifrån de har förvärvat varor och tjänster.

18. I rapporten understryks att det i medlemsstaterna fortfarande finns en klyfta mellan tillämpliga bestämmelser och den verklighet som medborgarna möter i sitt dagliga liv, särskilt i gränsöverskridande sammanhang.

19. I rapporten pekar man på att de största problemen uppstår i samband med de enskilda medlemsstaternas genomförande av EU-lagstiftningen och vid anpassningen av de nationella rättsordningarna till den nya lagstiftningen.

20. Kommittén vill understryka behovet av att göra medborgarna mer medvetna om deras ställning som EU-medborgare, de rättigheter som följer med detta medborgarskap och dessa rättigheters betydelse i medborgarnas vardag.

21. Vi anser att särskild uppmärksamhet bör ägnas invandrare som genom att erhålla medborgarskap i en medlemsstat även blir EU-medborgare.

De lokala och regionala myndigheternas roll

22. ReK anser att de allmänna bestämmelserna om unionsmedborgarskapet, som återfinns i fördraget om Europeiska unionen under avsnittet "Bestämmelser om demokratiska principer", bör ses i ljuset av principen om att beslut bör fattas så öppet och så nära medborgarna som möjligt, enligt modellen för närdemokrati. För att detta ska kunna genomföras så effektivt som möjligt bör de lokala och regionala myndigheterna involveras fullt ut i egenskap av de myndigheter som "ligger närmast medborgarna".

23. Vi noterar att det i kommissionens rapport inte ägnas tillräcklig uppmärksamhet åt de lokala och regionala myndigheternas bidrag till unionsmedborgarskapets effektivitet och kvalitet.

24. Kommittén är medveten om att de regionala och lokala myndigheterna genom sin närhet till medborgarna är bäst placerade för att främja en bättre förståelse för EU-medborgarskapet, öka dess synlighet och tydliggöra dess konkreta fördelar för den enskilde, bl.a. genom att visa på hur unionens politik rent konkret påverkar människors vardag.

25. ReK inser att de regionala och lokala myndigheterna kommer att ha en central roll i den process för ökat deltagande som ska inledas för att skapa ett arbetssätt som verkligen går nedifrån och upp och ger medborgarna möjlighet att i hög grad bidra till att utforma en EU-politik som innebär att deras rättigheter omsätts i praktiken.

26. ReK anser nämligen att de lokala och regionala myndigheterna har lättare att för EU-institutionernas räkning nå framför allt de grupper som annars ofta inte deltar i så stor utsträckning, t.ex. ungdomar och invandrargrupper.

27. De lokala och regionala myndigheterna har ett ansvar för hanteringen av de problem som hänger samman med EU-medborgarnas rörlighet och bosättning, även när det gäller mottagandet.

28. Kommittén anser att rapporten visserligen tar upp hindren mot utövandet av de rättigheter som är kopplade till unionsmedborgarskapet, men att den inte uppmärksammar de förutsättningar som krävs för att varje form av medborgarskap ska kunna fungera väl och för att man ska kunna övervinna geografiska, kulturella, språkliga, informations- och teknikrelaterade hinder som hindrar ett medvetet och fritt utövande av de egna rättigheterna och skyldigheterna.

29. Rapporten om medborgarskap 2010 uppmärksammar inte i tillräckligt stor utsträckning de medborgerliga instrumenten som utgör nya kanaler för främjande av demokrati och medborgarskap.

30. Kommittén understryker också att rapporten inte i tillräckligt stor utsträckning uppmärksammar behovet av att för enkla förvaltningen för ett effektivt genomförande av EU-medborgarnas rättigheter på lokal och regional nivå.

31. I den nya mångkulturella miljön fungerar inte medborgarskapet längre enbart som ett försvar av identiteten och tillhörigheten, utan ger även möjlighet till integration och social delaktighet.

32. Inom dessa områden har de lokala och regionala myndigheterna sedan en tid tillbaka genomfört framgångsrika initiativ som främjar medborgarskapet genom ett demokratiskt system baserat på delaktighet och åsiktsutbyte.

33. Kommittén påpekar att statistiken visar att merparten av EU-medborgarna inte känner till de rättigheter som EU-medborgarskapet medför och följaktligen inte heller vad dessa rättigheter innebär, framför allt när det gäller rätten till fri rörlighet och bosättning. Eftersom de lokala och regionala myndigheterna befinner sig närmast medborgarna utgör dessa myndigheter de naturliga kanalerna (instrumenten) för att främja informations-spridningen till medborgarna i detta avseende.

34. De lokala politiska institutionerna är per definition ett uttryck för en "europeisk" väljarkår och därmed det europeiska styrets primära organ, vilket medför att de utgör viktiga kanaler för att informera EU-medborgarna om deras rättigheter när det gäller rösträtt och valbarhet.

35. Regionkommittén vill peka på det bidrag som nätverk av städer och vänortprojekt mellan kommuner kan lämna när det gäller att främja unionsmedborgarskapet och öka medvetenheten om det som instrument för deltagande i samhällslivet och för integrationen, framför allt i de nya medlemsstaterna.

36. ReK delar kommissionens strävan att stärka EU-medborgarnas rätt att få hjälp i tredjeländer av alla medlemsstats diplomatiske och konsulära myndigheter, genom att lägga fram förslag till lagstiftning 2011 och ge bättre information till medborgarna. Kommittén understryker den roll som de lokala och regionala myndigheterna kan spela för att sprida information om denna rättighet och uppmanar kommissionen att rådfråga ReK när man utarbetar förslag på detta område.

De lokala och regionala myndigheternas främsta mål

Förutsättningarna för ett välfungerande medborgarskap

37. ReK understryker behovet av åtgärder som kan garantera att utbildning i medborgarskap tillhandahålls, att kulturella, språkliga och tekniska hinder undanröjs, att rättigheter och skyldigheter medvetet och fritt ska kunna utövas, samt att problemet med inkonsekvent och bristfällig information undanröjs.

Aktivt medborgarskap

38. ReK anser att det europeiska medborgarskapet kan stärkas genom att medborgarna deltar mer aktivt i det lokala samhällslivet, i synnerhet unga som är mer rörliga i Europa.

39. Vi rekommenderar att Europeiska kommissionen även lyfter fram aspekter kring EU-medborgarskapet inom ramen för instrumentet för stöd inför anslutningen (Ipa) så att framtida EU-medborgare är informerade och känner till sina rättigheter och skyldigheter.

40. Kommittén understryker vikten av frivilligarbete för att främja deltagande och aktivt medborgarskap samt behovet av att stödja sådana åtgärder.

Socialt medborgarskap

41. Kommittén anser att man bör förstärka initiativen på EU-nivå för att främja ett socialt medborgarskap, eftersom tillgången till sociala rättigheter kopplas till kriterier och krav som skapar diskriminering och strider mot de principer om jämlikhet och lika behandling som fastställts i gemenskapsrätten vad gäller medborgarna i andra EU-länder som har utövat rätten till fri rörlighet, samt medborgare från tredje land, som skyddas av unionens rättigheter.

42. ReK uppmanar kommissionen att involvera de lokala och regionala myndigheterna, som är de myndigheter som befinner sig närmast medborgarna, i de insatser som kommissionen har för avsikt att genomföra för att underlätta tillgången till gränsöverskridande sjukvård och för att lansera pilotinsatser som syftar till att ge EU-medborgarna säker tillgång till vissa hälso- och sjukvårdsuppgifter via internet.

43. Dessutom bör de lokala och regionala myndigheterna involveras i de åtgärder som kommissionen har för avsikt att vidta för att förbättra informationstjänsterna för medborgarna genom att utveckla ett nytt system för elektroniskt uppgiftsutbyte som syftar till att minska förseningar och problem i samband med informationsutbytet inom socialförsäkringssystemet.

Samhällsmedborgarskap

44. Kommittén hoppas att de lokala och regionala myndigheterna involveras i nya åtgärder för att underlätta den fria rörligheten inom EU för EU-medborgare och deras anhöriga från tredje länder. Dessa åtgärder omfattar icke-diskriminering samt främjande av god praxis och kunskap om EU-lagstiftningen genom ökad information till EU-medborgarna om deras rätt till fri rörlighet.

45. Kommittén konstaterar att skillnaderna i införlivandet av direktiv 2004/38/EG skulle kunna försvåra för medborgarna att effektivt utnyttja sina grundläggande rättigheter.

Politiskt medborgarskap

46. Regionkommittén anser att rätten till fri rörlighet och politiskt deltagande är grundläggande aspekter av unionsmedborgarskapet.

47. ReK stöder insatserna för att ge medborgare från tredje land som bor lagligt i EU möjlighet att delta i samhällslivet i sin kommun med utgångspunkt i vistelsens längd. Att medborgare från tredje land har rätt till politiskt deltagande slås också fast i den Europeiska konventionen om utländska medborgares deltagande i samhällslivet på lokal nivå.

48. Vi uppmanar kommissionen att vidta särskilda åtgärder för att främja möjligheterna att i praktiken utöva EU-medborgares rätt att delta i kommunalval i den stat där de har sin hemvist, samt i valen till Europaparlamentet.

49. ReK understryker behovet av att i medlemsstaterna säkerställa att unionsmedborgare har full tillgång till sådan information som krävs för att kunna delta aktivt i det politiska livet.

Administrativt medborgarskap

50. Regionkommittén understryker behovet av att förenkla administrationen på lokal och regional nivå så att medborgarnas rättigheter kan utnyttjas i praktiken, i synnerhet den fria rörligheten, samtidigt som man undanröjer avskräckande metoder eller andra befintliga former av diskriminering som innebär ojämlik behandling av olika EU-medborgare, i synnerhet avseende beviljande av vistelserätt. Efter en kartläggning av de problem som finns på lokal och regional nivå bör man ta fram lämpliga lösningar.

51. ReK understryker behovet av att förbättra utbytet av elektroniska uppgifter mellan de offentliga förvaltningarna i EU-länderna samt kommunikationen mellan förvaltningarna och medborgarna för att underlätta utövandet av den fria rörligheten och medborgarnas fria rörlighet.

52. Kommittén betonar det nödvändiga i att förenkla förvaltningen, i synnerhet i gränsöverskridande frågor, det område där medborgarna har de största problemen med att utöva sina rättigheter.

53. ReK pekar på det lämpliga i att stödja olika former av territoriellt samarbete för att genomföra projekt och åtgärder som syftar till att medborgarskapet ska fungera i praktiken och som kan bidra till att minska administrativa och byråkratiska hinder och bördor, bl.a. genom spridning av olika goda metoder som rör gränsöverskridande tjänster, t.ex. i fråga om hälsovård och flerspråkighet.

54. För att kunna säkerställa ett fritt utövande av unionsmedborgarskapets rättigheter och skyldigheter anser vi att det är nödvändigt att snabbast möjligt intensifiera och förbättra det

administrativa samarbetet och informationsutbytet mellan behöriga myndigheter om goda metoder.

Medborgarskapskultur

55. Vi upprepar att alla styresnivåer bär ansvar för att bygga en "rättighetskultur" genom att verka för att öka medborgarnas medvetenhet om sina rättigheter och skyldigheter.

56. Vi betonar därför att det krävs en gemensam insats för att främja medborgarnas rättigheter och skyldigheter, en insats som bör ingå som en del i kommissionens informations- och kommunikationspolitik.

57. Kommittén åtar sig att stödja de lokala och regionala myndigheterna under 2011 inom ramen för det europeiska året för frivilligarbete så att de kan ge ett viktigt och värdefullt bidrag genom att ge stort utrymme åt initiativ som grundas på ett aktivt medborgarskap.

58. Regionkommittén stöder Europeiska kommissionens avsikt att utse år 2013 till det europeiska medborgarskapets år. Bland de aktiviteter som kommittén kan anordna för att bidra till initiativets framgång är att inkludera detta tema i Open Days.

59. Kommittén anser att de lokala och regionala myndigheterna utgör de styresnivåer där initiativ bör tas för utbildning i EU-medborgarskap för såväl skolungdomar och vuxna medborgare, i synnerhet för personer som har för avsikt att bli medborgare i en medlemsstat.

60. Vi anser att det är nödvändigt att främja åtgärder för att öka medvetenheten och kunskapen om invandrare som avser att erhålla medborgarskap i en medlemsstat och på så vis även bli EU-medborgare.

61. ReK anser att initiativ bör tas för utbildning i EU-medborgarskap för personal vid offentliga förvaltningar på europeisk, nationell, lokal och regional nivå.

62. Kommittén uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stödja initiativ för att inkludera EU-medborgarskapet i utbildningsprogram och åtgärder för utbildning i EU-medborgarskap för vuxna, bl.a. genom medier och IKT.

63. ReK understryker vikten av att inrätta "kulturhuvudstäder" för att främja den europeiska identiteten och unionsmedborgarskapet.

64. Regionkommittén uppmanar kommissionen att sprida och stödja åtgärder och projekt för ökad kunskap om och arbete för EU-medborgarskapet med inriktning på medborgare i de länder som blivit unionsmedlemmar under de senaste åren och i de länder som vill bli EU-medlemmar, i synnerhet genom samarbete med de lokala och regionala myndigheterna i dessa länder.

65. Regionkommittén uppmanar kommissionen att vidta åtgärder för att undanröja alla befintliga hinder – administrativa och rättsliga hinder samt hinder kopplade till problem vad avser information, motivation och språk – för rörlighet i fråga om utbildning, och att fastställa strategier för att övervinna dessa hinder och främja gränsöverskridande rörlighet hos unga. I detta arbete bör offentliga institutioner, det civila samhället, näringslivet och andra berörda aktörer delta.

66. Mot bakgrund av det intresse som Europeiska kommissionen uttryckt kommer ReK att utvärdera inrättandet av en

flexibel och informell plattform för att främja samarbetet mellan kommissionen, Regionkommittén och de nationella sammanlutningarna av lokala och regionala myndigheter i syfte att underlätta och stödja debatten om EU-medborgarskapet, fastställa berörda instanser och kartlägga de svårigheter som de lokala myndigheterna stöter på i utövandet av de rättigheter som följer med EU-medborgarskapet samt uppmuntra utbyte av erfarenheter och god praxis. Därigenom kan man bidra till att främja ett aktivt utnyttjande av EU-medborgarskapet. Regionkommittén uppmanar kommissionen att överväga möjligheten att på lämpligt sätt stödja denna verksamhet i samband med genomförbarhetsstudien.

Bryssel den 31 mars 2011

*Regionkommitténs
ordförande*

Mercedes BRESSO

Yttrande från Regionkommittén om "Översyn av EU:s budget"

(2011/C 166/03)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- EU måste förfoga över en trovärdig budget, över 1 % av EU:s BNI, för att kunna uppnå de viktiga EU-målen enligt de specifika behoven i olika regioner och utöva de nya befogenheter som Lissabon-fördraget medför.
- Regionkommittén håller helt med om att Europa 2020-strategin är av stor betydelse. Vi framhåller att den vikt som tilldelas strategin dock inte får leda till en försvagning av övriga mål som fastställs i fördragen, framför allt inte av målen för den sociala, ekonomiska och territoriella sammanhållningen.
- Regionkommittén välkomnar att kommissionen tagit fasta på kommitténs förslag att förlänga den fleråriga budgetramen till tio år, med en genomgripande halvtidsöversyn (5 + 5). Vid halvtidsöversynen måste det bidragsbelopp som kan fördelas mellan olika prioriterade områden begränsas för att säkerställa att programmet förblir genuint tioårigt och inte delas upp i två femåriga.
- Regionkommittén anser att man bör säkerställa flexibilitet i budgeten så att en strategisk omorientering efter halva tiden kan genomföras via en "översynsreserv" å ena sidan och så att oförutsedda och extraordinära händelser kan hanteras via en "reserv för flexibilitet och europeiska intressen" å den andra, samtidigt som man försöker uppnå så stor effektivitet som möjligt i EU:s utgifter.
- Regionkommittén motsätter sig starkt förslaget om att en medlemsstat som inte följer bestämmelserna i stabilitets- och tillväxtpakten inte längre ska beviljas finansiering inom ramen för sammanhållningspolitiken, den gemensamma jordbrukspolitikerna och den gemensamma fiskeripolitiken, eftersom regionala myndigheter inte kan hållas ansvariga för de nationella institutionernas oförmåga att uppfylla makroekonomiska kriterier eller att på ett korrekt sätt genomföra EU:s lagstiftning.
- ReK välkomnar att kommissionen anser att sammanhållningspolitiken bör omfatta hela EU, och stöder förslaget till en gemensam strategisk ram som omfattar strukturfonderna och andra territoriella utvecklingsfonder. Regionkommittén anser att en struktur för de olika budgetposterna borde göra det möjligt att under samma rubrik finna alla de fonder som svarar mot den gemensamma strategiska ramen.
- Regionkommittén anser att budgetens nuvarande struktur bör överges och rekommenderar att den nya strukturen gör det möjligt att lyfta fram uppgiftsfördelningen i en metod med flernivåstyre. Regionkommittén ser ingen anledning att minska antalet rubriker till tre övergripande rubriker.
- Regionkommittén anser att det är oerhört viktigt att europeiska obligationslån ("EU project bonds") ska kunna tas upp för projekt. Kommittén är övertygad om att en förstärkning av befintliga egna medel och/eller skapande av nya egna medel på lång sikt bör syfta till att ersätta de nationella bidragen till EU:s budget.

Föredragande:	Mercedes BRESSO (IT-PSE), regionpresident i Piemonte Ramón Luis VALCÁRCEL SISO (ES-PPE), regionpresident i Murcia
Referensdokument:	Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén och de nationella parlamenten – Översyn av EU:s budget KOM(2010) 700 slutlig

I. REGIONKOMMITTÉNS POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Inledning

1. Regionkommittén välkomnar kommissionens meddelande om översyn av EU:s budget, eftersom man där ger en helhetssyn på reformen som omfattar utgifter och inkomster och som syftar till att skapa en verklig förändring.

2. Vi vill fördjupa de ståndpunkter och förslag vi framförde i vårt tidigare yttrande, som antogs i april 2008 ⁽¹⁾. Vi vill därför erinra om följande:

— EU måste förfoga över en trovärdig budget, över 1 % av EU:s BNI, för att kunna uppnå de viktiga EU-målen enligt de specifika behoven i olika regioner och utöva de nya befogenheter som Lissabonfördraget medför.

— EU:s budget måste ge förutsättningar att möta nya utmaningar, uppfylla integrations- och sammanhållningsmålen och visa prov på sann solidaritet i handling.

— Medlemsstaternas begränsade offentliga finansiella medel gör det nödvändigt att dels reformera EU-budgetens system för egna medel, dels fastställa prioriteringar och fokusera på områden där EU:s insatser, på egen hand eller i samarbete med andra styrelsenivåer, får det största mervärdet.

— En central målsättning i strategin för reformen av EU:s budget bör vara att utforska alla möjligheter i fråga om flernivåstyrelse. Utformningen, planeringen, samfinansieringen och genomförandet av EU-politiken har mycket att vinna på de regionala och lokala myndigheternas medverkan.

Principerna för EU-budgeten

3. Regionkommittén anser att den långa erfarenheten av att genomföra EU:s budget, och särskilt sammanhållningspolitiken, visar att det är regionerna och de lokala myndigheterna som tack vare sin närhet till medborgarna bäst kan identifiera de behov som föreligger på regional och lokal nivå i Europa och mer direkt kan agera på detta område. Det är av detta skäl som Europeiska unionen alltid framhåller vikten av flernivåstyrelse i syfte att säkerställa en bättre användning av EU:s budget. Kommittén anser att flernivåstyrelse är ett effektivt instrument som bör tillämpas på all EU-politik i enlighet med subsidiaritetsprincipen.

4. Kommittén beklagar att flernivåstyrelsen, trots ett ekonomiskt bidrag och ett ökande aktivt deltagande från de regionala och lokala myndigheternas sida, inte framträder tydligt för de slutliga stödmottagarna när det gäller de totala offentliga utgifterna i EU. Vi uppmanar därför kommissionen att ofördröjligen upplysa samtliga berörda parter om den rådande situationen vad gäller Europeiska unionens finanser samt att införa en budgetstruktur som ligger mer i linje med ett flernivåstyrelse.

5. Regionkommittén delar kommissionens uppfattning att "tyngdpunkten i finansieringen [bör] motsvara EU:s centrala politiska prioriteringar". Av detta drar kommittén slutsatsen att begreppen "ekonomisk, social och territoriell sammanhållning" men också t.ex. budgetens förenlighet med den övergripande sociala klausulen måste tillmätas mycket stor vikt.

6. Vi föreslår att man göra det lättare att snabbt inleda kommande program genom en viss grad av kontinuitet i de grundläggande reglerna för deras funktion och genom att i möjligaste mån mycket tidigt vidta de lagstiftnings- och regleringsåtgärder som krävs för en förenkling.

a) Mervärde

7. Det är både nödvändigt och lämpligt att Regionkommittén bidrar till debatten om EU:s årliga mellaninstitutionella budgetförfarande och budgetgenomförande i syfte att tillämpa principen om sund förvaltning, som är baserad på överläggningar på olika nivåer. Detta bidrag skulle kunna utgöras av de regionala och lokala myndigheternas åsikter om de budgetposter vars medel de är huvudmottagare av.

⁽¹⁾ CdR 16/2008 fin.

8. Regionkommittén anser att begreppet mervärde rör den hävstångseffekt eller multiplikatoreffekt som skapas via genomförandet av EU:s budget i Europeiska unionen som helhet och menar därför att detta begrepp inte kan förstås enbart i bokföringstermer, där man bara tar hänsyn till de offentliga finanserna. Man borde också ta hänsyn till det mervärde som EU:s budget har för det privata näringslivet och för konsumenterna och till det mervärde som EU:s utgifter har för styresformerna. Regionkommittén anser dessutom att bedömningen av EU-budgetens mervärde måste grunda sig på en ny tillväxtmodell, där tillväxten mäts med indikatorer som kompletterar BNP och som bättre återspeglar varje regions utvecklingsstadium.

9. Regionkommittén noterar kommissionens åtagande att lägga fram en uppdaterad analys av kostnaderna för uteblivna åtgärder på EU-nivå, men insisterar på att detta görs i tillräckligt god tid för att analysen ska kunna få effekt på förhandlingarna om den nya budgetramen.

10. Vi erinrar om att hävstångseffekten av EU:s budget har en strukturerande inverkan på mobiliseringen av resurser till de strategiska EU-mål som anges i fördraget, exempelvis sammanhållningspolitiken, samt till EU:s strategier, t.ex. Europa 2020-strategin, och att den är avgörande för förstärkningen av den institutionella kapaciteten samt verkar förmånligt för samtliga privata aktörer och offentliga myndigheter på inre marknaden (såväl de mest avancerade som de som halkar efter).

11. Vad gäller de EU-insatser som är inriktade på tunga investeringar och immateriella investeringar (forskning, social integration, utbildning osv.), bör ökad synlighet eftersträvas på samtliga nivåer, från den politiska beslutsnivån till medborgarna och den specifika målgruppen via programförvaltaren. Detta kan uppnås genom olika former av smidiga, situationsanpassade förfaranden, i syfte att undvika en oproportionerlig administrativ överbelastning, och med befintlig god praxis som förebild, på grundval av de möjligheter som finns i varje region.

12. Vi instämmer med kommissionen att EU "medför stor driftsfördelar" och "kan fylla luckor som dynamiken i utformningen av den nationella politiken skapat, vilket är mest uppenbart när det gäller att lösa gränsöverskridande problem på områden som infrastruktur, rörlighet, territoriell sammanhållning eller forskningssamarbete".

13. Regionkommittén understryker behovet av att ta fram en dynamisk och permanent kommunikationsstrategi för att sprida information i regionerna om EU-budgetens syften och framgångar. Kommittén ställer sig därför till förfogande för utarbetande av en decentraliserad handlingsplan.

b) Solidaritet

14. Regionkommittén konstaterar att solidariteten mellan medlemsstaterna, de regionala och lokala myndigheterna och EU:s invånare inte bara är ett politiskt mål som ligger i linje med de europeiska värdena, utan också bidrar till ekonomisk effektivitet för hela EU, och därför måste utövandet av solida-

rit betraktas mindre som en kostnad och mer som en investering som gör det möjligt för EU att klara dagens och morgondagens utmaningar.

En budget för framtiden: utgifterna

15. Regionkommittén håller helt med om att Europa 2020-strategin är av stor betydelse för en smart och hållbar tillväxt för alla, och vi understryker i likhet med kommissionen att det för att strategin ska nå framgång krävs "ett partnerskap mellan EU, nationella nivåer och regionala nivåer" och med de lokala myndigheterna. Vi framhåller att den vikt som tilldelas Europa 2020-strategin dock inte får leda till en försvagning av övriga mål som fastställs i fördragen, framför allt inte av målen för den sociala, ekonomiska och territoriella sammanhållningen.

16. Vi ser fram emot förslaget till flerårig budgetram för att i detalj uttala oss om utgifterna, men vill redan nu föra fram följande huvudkommentarer:

Forskning, innovation och utbildning

17. Regionkommittén betonar att EU:s nuvarande budgetmedel för forskning, som bara uppgår till 4 % av medlen för offentlig forskning i Europa, är alldeles för begränsade. Vi anser därför att man måste se till att de nationella och regionala programmen och det europeiska ramprogrammet för forskning kompletterar varandra bättre, så att man uppnår skalfördelar och en masseffekt.

18. Regionkommittén instämmer inte i kommissionens påstående om att Europa "står inför aldrig förut skådade samhällsutmaningar som bara kan tacklas med hjälp av stora vetenskapliga och tekniska genombrott", eftersom en sådan tanke innebär en underskattning av de politiska organisationernas, institutionernas och invånarnas förmåga att reformera våra samhällen utan att nödvändigtvis förfoga över vetenskapliga och tekniska lösningar. Likväl anser vi att innovation bidrar till att vi kan hantera de mycket allvarliga samhällsutmaningar som vi står inför. Vi instämmer därför till fullo med slutsatserna från Europeiska rådets möte den 4 februari 2011, där man framhåller att Europas sakkunskap och resurser måste mobiliseras på ett enhetligt sätt, och synergier mellan EU och medlemsstaterna måste främjas för att säkerställa att samhällsnyttiga innovationer snabbare kommer ut på marknaden. Regionkommittén framhåller i detta sammanhang de möjligheter som en översyn av direktiven om offentlig upphandling skulle ge i form av mer social och miljömässig innovation.

19. Vi anser att innovationsstöd är avgörande för omvandlingen av den europeiska ekonomin och menar att flaggskeppsinitiativet "Innovationsunionen" framför allt måste uppmuntra medlemsstaterna att stödja moderniseringen av utbildningssystemen på alla nivåer, inklusive på arbetsplatsen, eftersom framstegen inom en viss region framför allt beror på hur humankapitalet utvecklas. Regionkommittén ställer sig därför positiv till att man i flaggskeppsinitiativet formulerar en principiellt hållbar politisk strategi, att man med rätta ger en bred definition av begreppet innovation, fokuserar på de stora utmaningarna i vårt

samhälle och tar hänsyn till de möjligheter som den nya tekniken erbjuder. Vi stöder likaledes kommissionens förslag om att utveckla kapaciteten inom forskning och innovation i EU och att anta smarta specialiseringsstrategier på regional nivå, bland annat med hjälp av program för tekniskt stöd finansierade via Eruf. Dessa strategier bör genomföras i samråd med samtliga berörda aktörer och i synnerhet med lokala och regionala företagare för att undvika att regionerna och kommunerna påtvingas normativa modeller som inte svarar mot deras reella förhållanden och potential eller som riskerar att skapa en administrativ och finansiell börda.

20. Kommittén välkomnar att kommissionen genom detta meddelande beaktar de lokala och regionala myndigheternas och det civila samhällets bidrag inom området innovation och att kommissionen erkänner de lokala och regionala myndigheterna som betydande aktörer. Därmed erkänner de att detta bör avspeglas i EU:s budget genom ett välfinansierat ramprogram för forskning. EU:s budget bör användas för att skapa större samverkans effekter och komplementaritet mellan EU-medel till stöd för forskning och innovation, och för att säkerställa en effektiv användning av dessa medel, bland annat genom att prioritera uppbyggande av forskningskapacitet i de fattigaste delarna av EU. Det finns också ett akut behov av att undersöka korrektheten och tillgängligheten när det gäller uppgifter om regionalt deltagande i ramprogram och andra EU-program för finansiering av forskning och innovation, så att de lokala och regionala myndigheterna kan utvärdera sina resultat på EU-nivå och så att strukturella svagheter kan identifieras på ett korrekt sätt.

21. Befintlig ny teknik, som utvecklats med hjälp av anslagen för forskning och utveckling, och som är klar att användas, bör till fullo utnyttjas.

Framtidens infrastrukturer

22. ReK anser att undanröjandet av gränsöverskridande flaskhalsar på de strategiska transnationella trafik-, kommunikations- och energinäten utgör ett mervärde med stor samhällsnytta som ligger i linje med EU:s nya tillväxtstrategi. Utbyggnaden av en behovsriktad och högkvalitativ infrastruktur och undanröjandet av de värsta flaskhalsarna bör i princip ske med hänsyn till EU:s ekonomiska konkurrenskraft och till en balanserad och hållbar utveckling.

23. Regionkommittén understryker att finansieringen av framtidens infrastruktur är nödvändig av två lika viktiga skäl, nämligen dels att öka mobiliteten och den inre sammanhållningen inom EU, dels att stärka EU:s konkurrenskraft i förhållande till länder utanför EU, vilket kommissionen mycket riktigt påpekar. Vi rekommenderar en logisk angreppsmetod genom att börja med de politiska valen av infrastrukturprojekt och att därefter enas om vilka instrument och finansieringsformer som krävs för projekten.

24. Regionkommittén vidhåller att den motsätter sig att det inrättas en gemensam fond som, med särskild utgångspunkt i

medel tilldelade inom sammanhållningspolitiken, sammanför EU:s samtliga finansieringsinstrument för stöd till transportinfrastruktur. Överföringen av fonder riskerar att leda till en nettoförlust av tilldelade medel för transportpolitiken. Dessutom skulle införlivandet av transportprojekt i de regionala utvecklingsstrategierna kunna komma att äventyras.

Energi och klimat

25. Regionkommittén stöder inte förslaget att upprätta särskilda, storskaliga fonder för att genomföra investeringar på de energi- och klimatpolitiska områdena. Vi föredrar att man sätter upp politiska prioriteringar och i högre grad integrerar dessa i samtliga berörda politikområden, där en förvaltning som omfattar samtliga styrelsenivåer skulle säkerställa att EU:s insatser är effektiva och får ökad synlighet. Specifika obligationer utgivna av EIB skulle emellertid kunna användas för transnationella eller gränsöverskridande projekt för produktion av ren energi och energieffektivitet, som tillhör målen för arbetet med energiförsörjningstrygghet och kampen mot klimatförändringarna.

Den gemensamma jordbrukspolitiken

26. Regionkommittén framhåller mervärdet av denna politik, en av de få som fullt ut kan betecknas som gemensam, och vi välkomnar förslaget att kontrollera utgifterna inom den gemensamma jordbrukspolitiken, så att den i högre grad inriktas mot målen för den sociala och territoriella sammanhållningen, även med avseende på produktion, mot en grön tillväxt och mot större samverkans effekter med övrig EU-politik.

27. Kommittén vill återigen framhålla hur viktig den gemensamma jordbrukspolitiken är när det gäller att bevara landsbygdsstrukturen i EU. Den bidrar därigenom till det överordnade målet om social och territoriell sammanhållning och även till samhället rent generellt, eftersom den förser oss med livsmedel av hög kvalitet. Vidare bidrar den till att bevara landskapet och till att bekämpa och mildra effekterna av klimatförändringarna. Vi understryker att den gemensamma jordbrukspolitiken kan ge ett värdefullt bidrag till målen i Europa 2020-strategin.

28. För att möta de framtida utmaningarna i spänningsfältet mellan behovet av att producera konkurrenskraftiga och högkvalitativa livsmedel i Europa, samhällets krav på förvaltning av miljö, klimat, vatten och biologisk mångfald, och behovet av att bevara en levande landsbygd, behöver den gemensamma jordbrukspolitiken verkningsfulla första och andra pelare. Regionkommittén konstaterar att det behövs ytterligare reformer av den gemensamma jordbrukspolitiken, bland annat tillräckliga budgetmedel som möjliggör insatser på andra prioriterade områden. Vi vill dock framhålla att sådana reformer bör genomföras gradvis, och att man bör sträva efter ett rättvisare system när det gäller direkta utbetalningar inom EU och anslagen till medlemsstaterna under den andra pelaren (landsbygdsutveckling). Förenkling och effektivitet bör vara de viktigaste prioriteringarna under nästa etapp av reformen.

Sammanhållningspolitiken

29. Regionkommittén välkomnar kommissionens analys av sammanhållningspolitikens konsekvenser för den europeiska ekonomin och dess redogörelse för de stora kumulativa effekterna på de nationella BNP-siffrorna. Kommittén anser att sammanhållningspolitiken är ett av de mest framgångsrika instrumenten för att solidariskt stödja de svagare regionerna och även för att skapa tillväxt och välbefinnande i hela Europa, i synnerhet tack vare handelsutbytet och exporten.

30. ReK välkomnar att kommissionen anser att sammanhållningspolitiken i hela EU, och därmed i alla regioner, även fortsättningsvis är nödvändig för att främja den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen och den harmoniska utvecklingen av EU som helhet genom smart och hållbar tillväxt för alla. Vi framhåller dock att betydande investeringar måste göras i infrastrukturen i de minst utvecklade regionerna i samband med att den nya sammanhållningspolitiken utformas. Även i framtiden bör därför en stor del av EU:s budgetmedel avsättas till de minst utvecklade områdena för att påskynda deras utveckling och för att avlägsna flaskhalsar som hindrar utvecklingen.

31. ReK välkomnar att kommissionen anser att sammanhållningspolitiken i hela EU, och därmed i alla regioner, även fortsättningsvis är nödvändig för att främja den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen och den harmoniska utvecklingen av EU som helhet genom smart och hållbar tillväxt för alla. Vi framhåller dock att betydande investeringar måste göras i infrastrukturen i de minst utvecklade regionerna i samband med att den nya sammanhållningspolitiken utformas. Även i framtiden bör därför en stor del av EU:s budgetmedel avsättas till de minst utvecklade områdena för att påskynda deras utveckling och för att avlägsna flaskhalsar som hindrar utvecklingen.

32. Kommittén hoppas att den territoriella dimensionen, särskilt när det gäller landsbygdsområden, kustområden och de yttersta randområdena, ges tillräckligt utrymme i en framtida sammanhållningspolitik och att man uppnår en starkare koppling och en större samverkan mellan program för regional utveckling som stöds via Eruf, ESF och EJFLU.

33. Vi anser att den offentliga sektorns institutionella och finansiella kapacitet på nationell, regional och lokal nivå är av avgörande betydelse för att uppnå målen för Europa 2020-strategin och att sammanhållningspolitiken även fortsättningsvis måste spela en avgörande roll för att stärka denna kapacitet. Vi vill även se ett klagande när det gäller finansieringen av åtgärder som föreslagits inom ramen för de sju flaggskeppsiniciativerna med koppling till EU:s olika finansieringsprogram.

34. Vi välkomnar avsikten att öka Europeiska socialfondens synlighet och utvidga dess verksamhetsområde, bland annat genom att större fokus sätts på social integration. Vi framhåller vårt stöd för att Europeiska socialfonden även fortsättningsvis

ska vara en del av sammanhållningspolitiken. Vi understryker att Europeiska socialfondens synlighet och effektiviteten i dess insatser endast kan uppnås genom ett helhetsperspektiv på investeringar i humankapital, infrastruktur, forskning, utveckling och innovation.

35. Kommittén välkomnar varmt kommissionens fokus på stöd till nya företag, i synnerhet små och medelstora företag, som kommer att spela en avgörande roll när det gäller att stärka EU:s konkurrenskraft. Vi efterlyser följaktligen en tydligare integration av en politik som gynnar små och medelstora företag i hela EU:s budget, med särskild tonvikt på kvinnliga företagare.

36. Vi anser att utgifterna måste hanteras på ett mer effektivt sätt, men ställer oss inte bakom idén om en resultatfond baserad på målen för Europa 2020-strategin.

37. Vi föreslår för övrigt att det införs en särskild varningsmekanism för strukturfonderna i samtliga regioner, som bygger på redan existerande relationer, där kommissionen ger råd till förvaltningsmyndigheterna om utnyttjandegraden och möjligheten till stöd, i de fall då utnyttjandegraden och resultaten inte uppfyller de överenskomna målen.

38. ReK anser slutligen att belopp som identifieras på årsbasis via denna varningsmekanism och som riskerar att inte utnyttjas med hänsyn tagen till de problem som kartlagts i regioner och hos förvaltningsmyndigheter ska återföras till den allmänna budgeten och gå till "reserven för flexibilitet och europeiska intressen". Därigenom bör medlemsstaterna framför allt avhållas från den nuvarande praxisen att låta bli att betala ut samfinansieringsmedel till projekt för att senare kunna återta outnyttjade medel.

39. Kommittén anser att den Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter ska införlivas med EU:s budget, framför allt i syfte att kunna skynda på utnyttjandet av medlen. Detta skulle även innebära att Europa 2020-strategins mål och ekonomisk tillväxt och ökad sysselsättning lättare kan nås genom att antalet arbetstillfällen kan öka, arbetslöshetsgraden sjunka och utslagningen på arbetsmarknaden minska samtidigt som arbetstillfällenas kvalitet kan förbättras, produktiviteten öka och attraktionskraften förstärkas vid sidan av ökad social, ekonomisk och territoriell sammanhållning.

En resultatinriktad budget

Nya finansieringsinstrument

40. Regionkommittén ställer sig positiv till en undersökning av andra europeiska stödmöjligheter än bidrag, men med full respekt för subsidiaritetsprincipen och från fall till fall, beroende på utgiftens art och stödmottagarnas ekonomiska situation. Finansieringstekniska instrument bör betraktas som ett värdefullt komplement till anslagen snarare än en ersättning.

41. Vi framhåller dock att det krävs försiktighet i samband med utformning och mångfaldigande av nya finansieringsinstrument. Vi anser att krisen har visat att det krävs en reglering på EU-nivå och att avsaknaden av en sådan ibland har utgjort ett hot mot finansiell jämvikt i de lokala och regionala offentliga budgetarna. Vi framhåller att man måste kunna avlägga räkenskap inför medborgarna och att man inte får avlägsna sig från den reella ekonomin alltför mycket.

42. Vi stöder dessutom kravet att skapa en koppling mellan den europeiska finansiella stabiliseringsmekanismen (EFSM) och Europeiska unionens budget för att säkerställa att EFSM efter 2013 inte längre finansieras på mellanstatlig grund med outnyttjade medel, utan också omfattar de budgetmekanismer som unionen enligt Lissabonfördraget förfogar över, i linje med principerna om solidaritet inom EU.

43. Vi vill framhålla att de regionala och lokala myndigheterna måste få bättre redskap att nå resultat, särskilt när det införs nya finansieringsmekanismer (EIB, offentlig-privata partnerskap, EU-projektobligationer) som kräver stor sakkunskap.

44. Vi vill uppmuntra Europeiska kommissionen att undersöka möjligheten att införa medborgarobligationer (lokala fonder med medel från medborgarna för den lokala utvecklingen), som skulle innebära att medborgarna kan investera i det egna samhällets eller den egna regionens utveckling, och att dessa investeringar används för att utforma viktiga infrastruktur- och energiprojekt under ett antal år.

45. Vi vill dock uppmuntra kommissionen att sträva efter att effektivt mobilisera den hävstångseffekt som de lokala och regionala myndigheternas engagemang kan utgöra för de politiska prioriteringarna. Vi understryker multiplikatoreffekten av de lokala och regionala myndigheternas finansiering, även när det gäller privata partner och den förenande roll som EU kan ha.

46. Vi anser att det är oerhört viktigt att europeiska obligationslån ("EU project bonds") ska kunna tas upp för projekt i syfte att finansiera större konstruktionsarbeten vars ekonomiska fördelar ger utslag först på medellång eller lång sikt. Denna mekanism kan öka synligheten för EU:s åtgärder och framför allt effektivisera dessa. Den kan få stora positiva hävstångseffekter på den inre marknadens dynamik och bidra till att stärka den territoriella sammanhållningen. Den har en tydlig roll i strävan mot mer rationella EU-utgifter och fokusering på det europeiska mervärdet.

47. ReK ställer sig positiv till att Europeiska kommissionen lanserar ett offentligt samråd om Europa 2020-initiativet med projektobligationer för finansiering av infrastrukturprojekt, och anser i sammanhanget att man bör ge hög prioritet åt att stärka den territoriella sammanhållningen. Kommittén ställer sig emel-

lertid tvekande till att användningen av EU:s projektobligationer begränsas till transeuropeiska projekt som enbart rör teknisk infrastruktur, med tanke på att andra infrastrukturprojekt med en regional dimension kan medföra ett europeiskt mervärde. Kommittén anser att förhållandet mellan EU:s projektobligationer och EU:s stöd bör förtydligas, och att åtgärder bör vidtas för att ge lokala och regionala myndigheter tillgång till det nya finansieringsinstrumentet.

48. Kommissionen uppmanas göra en mer ingående analys av förslaget att ge ut euroobligationer ("Euro-bonds") som genom en partiell sammanslagning av den offentliga skulden skulle göra det möjligt för samtliga medlemsstater i euroområdet att låna till räntesatser i närheten av dem som de i nuläget bäst presterande länderna har, begränsa spekulation mot nationella lån och leda till ett kvalitativt språng i samordningen av de olika ländernas budgetpolitik.

49. Vi anser att en trovärdig budget, som hävstång för ekonomisk, social och territoriell utveckling, utgör en av lösningarna på den rådande krisen.

Utgiftsstruktur

50. Regionkommittén anser att budgetens nuvarande struktur bör överges och rekommenderar att den nya strukturen görs praktisk, realistisk, överskådlig och lättbegriplig. Den bör göra det möjligt att lyfta fram uppgiftsfördelningen i en metod med flernivåstyre och att utforma utgiftsposterna i enlighet med hur utbetalningarna konkret sker och hur politiken genomförs. Regionkommittén ser ingen anledning att minska antalet rubriker till tre övergripande rubriker (interna utgifter, externa utgifter och administrativa utgifter). Ett litet antal rubriker innebär en grov indelning, och därmed förlust av information. De övergripande rubrikerna skulle behöva delas upp i mer meningsfulla underrubriker. Ett sådant förslag skulle därför inte leda till ökad tydlighet.

51. Vi gör bedömningen att även om Europa 2020-strategin är en mycket viktig drivkraft för politisk mobilisering, så kan varken dess tre prioriteringar (smart tillväxt, hållbar tillväxt, tillväxt för alla) eller dess sju flaggskeppsinitiativ användas för att definiera budgetens struktur. Eftersom ingen av de tre prioriteringarna ensam kan omfatta vissa politikområden, t.ex. sammanhållningspolitiken eller GJP, skulle den struktur som kommissionen föreslår leda till oändligt köpsläende vid fördelningen och användningen av medlen.

52. Vi anser framför allt att man måste ge en tydlig referens till sammanhållningspolitiken i den framtida budgetstrukturen, som även beaktar den stärkta rättsliga grund för (ekonomisk, social och territoriell) sammanhållning som Lissabonfördraget innebär.

53. Vi anser därför att en struktur för de olika budgetposterna i synnerhet borde göra det möjligt att under samma rubrik finna alla de fonder som svarar mot den gemensamma strategiska ramen (dvs. Eruf, ESF, Sammanhållningsfonden, EJFLU och EFF). Denna struktur skulle kunna inspireras av följande:

- 1) Regionalpolitiken (sammanhållningspolitiken, GJP:s andra pelare, den gemensamma fiskeripolitiken, de territoriella konsekvenserna av klimatförändringarna, samt stora investeringar i infrastruktur, forskning och innovation för att uppnå regional jämvikt)
- 2) Politik för en hållbar framtid (GJP:s första pelare, klimatförändringar, energi, forskning)
- 3) EU-medborgarskap (bl.a. kultur, ungdomsfrågor, kommunikation, ett område med frihet, säkerhet och rättvisa)
- 4) Verksamhet utåt (utrikes- grannskaps- och utvecklingspolitik)
- 5) Reserv för flexibilitet och europeiska intressen, reserv för översyn
- 6) Administrativa utgifter

Budgetramens varaktighet

54. Regionkommittén välkomnar att kommissionen tagit fasta på kommitténs förslag att förlänga den fleråriga budgetramen till tio år, med en genomgripande halvtidsöversyn (5 + 5) eftersom detta innebär en möjlig kompromiss mellan stabilitet, flexibilitet och demokratisk parlamentarisk uppföljning av EU:s utgifter. Vid halvtidsöversynen måste det bidragsbelopp som kan fördelas mellan olika prioriterade områden begränsas för att säkerställa att programmet förblir genuint tioårigt och inte delas upp i två femåriga, vilket är mindre önskvärt än de nuvarande sjuåriga programmen.

55. Kommittén betonar att investerings- och utvecklingspolitiken, bland annat sammanhållningspolitiken, inte är förenlig med en kortare period än sju år. Förlängningen till tio år innebär ett tillräckligt tidsperspektiv och tillräcklig stabilitet, samtidigt som den gör det möjligt att i samband med halvtidsöversynen konkret införa den flexibilitet som EU:s budget för närvarande saknar.

56. Mot bakgrund av de nya förfaranden och de nya finansieringsinstrument som anges i Lissabonfördraget skulle översynens betydelsefulla föresatser kunna genomföras genom att man använder en mekanism med två nivåer.

— På den första och mer allmänna nivån skulle man kunna inrätta en "översynsreserv" som uppgår till 5 % av EU:s budget för de sista fem åren av programperioden. Exakt hur denna summa ska användas blir en förhandlingsfråga i samband med halvtidsöversynen. Det innebär att man antingen fastställer de beslut som togs i början av perioden

och att summan fördelas proportionerligt lika mellan rubriker, kapitel, medlemsstaterna och övrigt, eller att man gör en omfördelning anpassad till hur EU:s prioriteringar utvecklas och till det politiska och socioekonomiska läget. Under alla omständigheter skulle denna "översynsreserv" slås samman med den reserv för flexibilitet och europeiska intressen som kommissionen planerar i samband med den nya flexibilitetsmekanismen.

— På den första och mer allmänna nivån skulle man kunna inrätta en "översynsreserv" som uppgår till 5 % av EU:s budget för de sista fem åren av programperioden. Exakt hur denna summa ska användas blir en förhandlingsfråga i samband med halvtidsöversynen. Det innebär att man antingen fastställer de beslut som togs i början av perioden och att summan fördelas proportionerligt lika mellan rubriker, kapitel, medlemsstaterna och övrigt, eller att man gör en omfördelning anpassad till hur EU:s prioriteringar utvecklas och till det politiska och socioekonomiska läget. Under alla omständigheter skulle denna "översynsreserv" slås samman med den reserv för flexibilitet och europeiska intressen som kommissionen planerar i samband med den nya flexibilitetsmekanismen.

Anpassning till ändrade omständigheter – flexibilitet och anslagsöverföring

57. Regionkommittén anser att man bör säkerställa flexibilitet i budgeten så att en strategisk omorientering efter halva tiden kan genomföras via en "översynsreserv" å ena sidan, och så att oförutsedda och extraordinära händelser kan hanteras via en "reserv för flexibilitet och europeiska intressen" å den andra, samtidigt som man försöker uppnå så stor effektivitet som möjligt i EU:s utgifter.

58. Vi välkomnar kommissionens förslag men understryker att flexibiliteten inte får användas som ursäkt för en undervärdering av EU-politikens behov av budgetmedel. Den obligatoriska procentsats på 5 % som kommissionen föreslår bör vara vägledande, eftersom flexibilitetsmarginalen per definition beror på indikatorer som varierar utifrån de olika politisk-ekonomiska villkoren.

59. Vi understryker att "reserven för flexibilitet och europeiska intressen" inte under några omständigheter får tjäna till att belöna det bästa utnyttjandet av medlen utan till att öka EU:s förmåga att agera snabbare inför nya utmaningar och oförutsedda händelser, att stödja nya prioriteringar samt främja samarbete och försöksverksamhet på EU-nivå. Denna reserv bör inte öronmärkas, utan vara föremål för ett uttryckligt beslut från budgetmyndighetens sida. Den skulle kunna överföras till budgetposter där goda effekter eller resultat uppnåtts.

60. Vi menar vidare att flexibiliteten måste möjliggöra en omfördelning av outnyttjade medel i EU:s budget, med framgångsrik förvaltning som enda objektiva kriterium, och aldrig tjäna andra syften.

61. Kommittén anser att möjligheten till en omfördelning som tillåter överföringar mellan olika rubriker för ett givet år, såsom kommissionen föreslagit, är nödvändig, eftersom det nuvarande systemet har visat sig vara för stelt. En förenkling av sådana överföringar inom ramen för den fleråriga budgetramen bör undersökas, med full respekt för principerna om sund ekonomisk förvaltning och budgetdisciplin.

62. Kommittén välkomnar förslaget om att införa dels en möjlighet att överföra outnyttjade marginaler från ett år till ett annat, för att undvika att de automatiskt överförs till medlemsstaterna, dels en frihet att tidigarelägga eller senarelägga utgifter inom den fleråriga ramen för en budgetrubrik.

63. Vi erinrar om att det finns behov av en flexibilitet på samtliga nivåer som ger de regionala och lokala myndigheterna ett handlingsutrymme för att omfördela anslag och att om så krävs göra en översyn av prioriteringar och utgifter.

Effektivitet

64. Regionkommittén stöder kommissionens önskan att öka effektiviteten i förvaltningen av EU:s budget, med tanke på att en större effektivitet i förvaltningen av utgifterna förbättrar resultaten. ReK uppmuntrar kommissionen att genomföra detta snarast möjligt.

65. Regionkommittén vill starkt uppmuntra de regionala och lokala myndigheterna att öka den tekniska och mänskliga kompetensen, men anser samtidigt att man borde minska komplexiteten i de EU-finansierade projekten, framför allt i fråga om administration och byråkrati. Mot bakgrund av den ekonomiska krisen som resulterat i stora nedskärningar i de offentliga budgetarna och i syfte att säkerställa en effektiv användning av EU:s budgetmedel betonar ReK att behovet av tillräcklig finansiering måste säkerställas så att de regionala och lokala myndigheterna kan delta i de stora projekt som finansieras via strukturfonderna.

66. Vi välkomnar också förslaget att gruppera utgifterna kring konkreta prioriteringar. Mindre utvecklade områden bör få möjlighet att fastställa flera prioriterade frågor. Vi föreslår dock att man inte ökar antalet målsättningar alltför mycket, bl.a. med tanke på att EU:s utvidgningar undan för undan har ökat skillnaderna i unionen.

67. Vi vill påpeka att effektiviteten i genomförandet av EU:s budget och därigenom också utgifterna kräver samordning, konsekvens och samarbete, såväl mellan olika förvaltningsnivåer som mellan fonderna. Därför verkar det motsägelsefullt att återgå till en fondsprogrammering, så som man redan gjort, eftersom detta kräver utformning av nya mekanismer för samordning mellan fonderna för att undvika överlappningar och dubbleringar. Det är de stödberättigade som utsätts för de problem som kan uppstå på grund av bristande samordning. En fungerande samordning är avgörande för att effektivisera programförvaltningen.

EU:s budget och den ekonomiska styrningen inom EU

68. Regionkommittén varnar återigen för möjligheten att koppla tilldelningen av medel från strukturfonderna till medlemsstaternas uppfyllande av stabilitets- och tillväxtpakten, och vi är särskilt oroade för de villkor som enligt förslaget skulle införas på lokal och regional nivå i strid med principerna om sund ekonomisk förvaltning och budgetdisciplin på alla nivåer.

69. Regionkommittén motsätter sig starkt förslaget om att en medlemsstat som inte följer bestämmelserna inte längre ska beviljas finansiering inom ramen för sammanhållningspolitiken, den gemensamma jordbrukspolitiken och den gemensamma fiskeripolitiken, eftersom regionala myndigheter inte kan hållas ansvariga för de nationella institutionernas oförmåga att uppfylla makroekonomiska kriterier eller att på ett korrekt sätt genomföra EU:s lagstiftning. En sådan åtgärd skulle desutom slå hårdast mot de regioner som släpar efter i utvecklingen och som därför behöver gemensamt finansierade program för att kunna komma till rätta med sina strukturella svagheter.

70. Slutligen begär kommittén att de lokala och regionala myndigheterna på ett tidigt stadium ska involveras när det gäller analys av situationen och sökandet efter lösningar, vilket skulle vara ett starkare incitament.

71. Vi förklarar oss villiga att arbeta tillsammans med övriga institutioner för att införa ett reellt system med tvärvillkor när det gäller utbetalning av medel och sträva efter en förenkling av de rent formella kontrollförfarandena.

72. Kommittén efterlyser en omfattande översyn av EU:s budgetförordning för att underlätta såväl genomförandet av de finansiella bestämmelserna som kontrollen av att de efterlevs i syfte att uppmuntra fler potentiella stödmottagare att delta i EU:s anbudsinfordringar.

Reform av finansieringssystemet

73. EU-budgetens nya finansieringssystem bör grunda sig på öppenhet och på nya former av egna medel, och utesluta alla slags finansiella korrigeringar och undantag.

74. Vi anser att en förhandling om EU:s budget som endast beaktar medlemsstaternas nettobidrag står i motsatsställning till filosofin bakom skapandet av Europeiska unionen och målsättningarna i Europa 2020-strategin. Ett sådant synsätt riskerar att leda till krav på en åternationalisering av politiken, något som ReK med kraft motsätter sig.

75. Kommittén välkomnar de idéer som kommissionen skisserat för att utforma en finansieringsmekanism som baseras på egna medel. Vi påpekar att var och en av dem kommer att påverka den lokala och regionala nivån på olika sätt, och att vissa av de föreslagna metoderna redan tillämpas av de regionala och lokala myndigheterna i några medlemsstater.

76. Kommittén kommer att göra en ingående utvärdering av vilka effekter vart och ett av dessa alternativ har på territoriell nivå, och särskilt uppmärksamma dem som har starkast koppling till temat hållbar tillväxt, eftersom de resurser som frigörs på detta sätt direkt kanaliseras till projekt som syftar till att på plats främja energieffektiviteten, skydda miljön, förebygga risker eller ingripa i händelse av större katastrofer.

77. Kommittén är övertygad om att en förstärkning av befintliga egna medel och/eller skapande av nya egna medel på lång sikt bör syfta till att ersätta de nationella bidragen till EU:s budget. Vi vill framhålla följande:

— En grundlig konsekvens- och genomförbarhetsbedömning måste göras innan en överenskommelse om nya egna medel kan nås.

— Alla nya inkomstkällor måste vara stabila och inte vara föremål för oförutsebara förändringar.

78. Vi framhåller att användningen av dessa ekonomiska resurser måste understödjas av flexibla administrativa bestämmelser.

Bryssel den 31 mars 2011

*Regionkommitténs
ordförande*

Mercedes BRESSO

Yttrande från Regionkommittén om "Den europeiska plattformen mot fattigdom och social utestängning"

(2011/C 166/04)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Åtgärder på fältet inom detta område faller framför allt inom medlemsstaternas och de lokala och regionala myndigheternas behörighetsområde, även om kommissionen kan stödja sådana genom EU-finansiering och främjande av ett ömsesidigt utbyte av bästa praxis, kunskapsutbyte och rättvisande bedömningar av de sociala konsekvenserna av EU:s politik.
- Kommittén är positiv till att bekämpningen av barnfattigdom är en prioritering inom huvudinitiativet, men beklagar samtidigt det begränsade engagemanget för att ta itu med denna fråga och det snäva perspektiv som barnfattigdom betraktas ur. ReK ser ingen anledning att skjuta upp antagandet av rekommendationen om barnfattigdom under 2011.
- ReK uppmanar kommissionen att helhjärtat stödja bevarandet och vidareutvecklingen av den öppna samordningsmetoden på det sociala området och undersöka hur berörda parter på lokal och regional nivå kan delta i denna process på ett effektivare sätt
- ReK föreslår att kommissionen utarbetar riktlinjer för medlemsstaterna på EU-nivå för att se till att lokala och regionala myndigheter och andra berörda parter verkligen deltar i utarbetandet av de nationella reformprogrammen. De "territoriella pakterna" är förmodligen de mest heltäckande och sammanhängande mekanismerna för att involvera lokala och regionala myndigheter i denna process.
- Kommittén ställer sig bakom att Europeiska socialfondens fokus breddas från anställbarhet och antalet arbetstillfällen till bekämpning av fattigdom och social utestängning med uppfattningen att en integrerad sysselsättningspolitik som en central faktor i en framgångsrik strävan att minska fattigdomen kommer att förbli en nyckelprioritering som en del av Europeiska socialfonden.
- Kommittén noterar det enorma stöd som de tillfrågade i Regionkommitténs studie uttryckte för införandet av en bindande prioritering att bekämpa socialt utanförskap och fattigdom inom ramen för de framtida regionala programmen i EU:s sammanhållningspolitik.

Föredragande	Christine CHAPMAN (UK-PSE), ledamot av den walesiska nationalförsamlingen
Referensdokument	"Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: Den europeiska plattformen mot fattigdom och social utestängning: en europeisk ram för social och territoriell sammanhållning"
	KOM(2010) 758 slutlig

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS

Synlighet och engagemang – handlingar väger tyngre än ord

1. Regionkommittén välkomnar EU:s åtagande att se till att åtminstone 20 miljoner människor senast 2020 ska komma ur en situation där de riskerar att drabbas av fattigdom och social utestängning. Kommittén välkomnar även kommissionens meddelande "Den europeiska plattformen mot fattigdom och social utestängning: en europeisk ram för social och territoriell sammanhållning" (KOM(2010) 758 slutlig) som en dynamisk ram för de åtgärder som ska bidra till att detta mål uppnås.

2. ReK anser att det är positivt att fattigdom och social utestängning har fått en mer framträdande roll i Europa 2020-strategin och instämmer i att den sociala dimensionen bör stå i centrum för denna strategi. ReK erinrar om att fattigdom utgör ett hot mot minst var sjätte EU-medborgare.

3. Hur framgångsikt huvudinitiativet kommer att bli beror på i vilken mån det ur politisk, teknisk och ekonomisk synvinkel kan få till stånd, främja och stödja åtgärder som medför en verklig och varaktig förändring i enskildas liv.

4. Regionkommittén understryker i det här sammanhanget hur viktigt det är att människor som själva lever i fattigdom och icke-statliga organisationer på området också deltar.

5. ReK uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att visa verklig politisk vilja att med utgångspunkt i principerna i stadgan om grundläggande rättigheter och den övergripande sociala klausulen omsätta åtaganden om fattigdomsbekämpning på EU-nivå i handling i nära samarbete med lokala och regionala myndigheter och att utnyttja denna möjlighet till att skapa ett rättvisare och mer jämlikt samhälle.

6. Det är emellertid omöjligt att minska fattigdom och social utestängning på ett varaktigt sätt och skapa tillväxt för alla om inte ojämlikheterna och diskrimineringen i samhället bekämpas. Den högre tillväxten och sysselsättningsnivån under perioden 2000–2008 fick ingen betydande effekt på fattigdomen, sam-

tidigt som ojämlikheterna ökade i många länder. Situationen har förvärrats till följd av den pågående sociala och ekonomiska krisen.

7. Enligt kommitténs uppfattning är det viktigt att man ger högsta prioritet åt utarbetandet av en ram och en åtgärdsplan för att genomföra rekommendationen om aktiv integration och ett direktiv för att säkerställa en tillräcklig minimiinkomst, som åtminstone ligger över fattigdomsgränsen.

8. Kommittén är mycket oroad över obalansen mellan Europeiska kommissionens tidigare åtagande att säkerställa "smart och hållbar tillväxt för alla" och det nya meddelandet om den årliga tillväxtoversikten, där tonvikten ligger på förstärkt skattekonsolidering.

9. ReK betonar betydelsen av arbete, men vill också slå fast att enbart sysselsättning inte garanterar en väg ut ur fattigdomen och att ytterligare åtgärder krävs för att bekämpa fattigdom bland förvärsarbetande och garantera tillgången till varaktiga arbetstillfällen av hög kvalitet. Kommittén beklagar att huvudfrågan om att garantera en tillräcklig inkomst, i linje med rådets rekommendation 92/441/EEG och kommissionens rekommendation om aktiv inkludering från 2008, inte betonas ytterligare.

10. Kommittén framhåller att målen om hög livskvalitet och välfärd för alla EU-medborgare bör eftersträvas, för att på så sätt minska fattigdom och social utestängning som är en realitet för alltför många medborgare i EU. Åtgärder bör vidtas för att minska tröskeleffekterna och göra vägarna fler och bredare in på arbetsmarknaden för de medborgare som befinner sig i utanförskap.

11. Åtgärder på fältet inom detta område faller framför allt inom medlemsstaternas och de lokala och regionala myndigheternas behörighetsområde, även om kommissionen kan stödja sådana genom EU-finansiering och främjande av ett ömsesidigt utbyte av bästa praxis, kunskapsutbyte och rättvisande bedömningar av de sociala konsekvenserna av EU:s politik. Kommittén välkomnar därför kommissionens avsikt att genomföra sociala konsekvensbedömningar, men skulle önska att dessa tar hänsyn till lokala och regionala förhållanden.

12. ReK betonar åter behovet av att införa en övergripande social klausul i linje med artikel 9 i Fördraget och Europeiska unionens funktionssätt som säkerställer att lagstiftning som rör den inre marknaden utformas med hänsyn till de krav som är förknippade med främjandet av social sammanhållning, i synnerhet hög sysselsättning, garantier för ett fullgott socialt skydd, kampen mot social utestängning och diskriminering, en hög utbildningsnivå, en hög hälsoskyddsnivå och en sund bostadspolitik för människor och inte på något sätt begränsar utövanheten av de grundläggande rättigheter som erkänns av medlemsstaterna och i EU:s fördrag.

13. Kommittén ser positivt på det arbete som utförts under Europaåret för bekämpning av fattigdom och social utestängning (2010) för att ge dessa frågor en mer framträdande plats. ReK anser att den europeiska plattformen mot fattigdom och social utestängning bör utnyttjas för att se till att resultaten av Europaåret förankras i EU:s politiska prioriteringar under det kommande årtiondet.

Fattigdom i många former och särskilt sårbara grupper

14. Det är positivt att kommissionen i meddelandet konstaterar att det finns många olika former av fattigdom och social utestängning och att man uttryckligen hänvisar till fattigdom bland barn, ungdomar, äldre, arbetande fattiga (däribland ensamstående föräldrar och hushåll med en förvärvsarbetande), kvinnor, funktionshindrade, invandrare, etniska minoriteter och romer.

15. Kommittén välkomnar konstaterandet att det finns komplexa aspekter bakom fattigdom, exempelvis vad gäller tillgång till arbete, låga inkomstnivåer och personliga skulder, tillgång till grundläggande tjänster, utbildning, hälsa, psykisk hälsa och boendesituation och diskriminering. Det är även positivt att kommissionen tar upp överföringen av fattigdom från en generation till en annan samt att man konstaterar att det finns en territoriell aspekt av fattigdom.

16. Det är även positivt att vikten av att bekämpa hemlöshet uppmärksammas, och kommittén påpekar att ett ReK-yttrande nyligen offentliggjorts om denna fråga ⁽¹⁾;

17. Kommittén hänvisar till sitt yttrande om grönboken om pensioner ⁽²⁾ och välkomnar kommissionens avsikt att under 2011 lägga fram en vitbok om hållbara och tillräckliga pensioner.

18. ReK upprepar sin uppmaning till kommissionen om att upprätta en ambitiös agenda för offentligt subventionerade bostäder, vilket kommer att stärka denna frågas betydelse inom nästa generation av strukturfonder och bekräfta att allmännyttiga tjänster som subventionerade bostäder ska utformas på medlemsstatnivå.

19. Kommittén instämmer i att en övergripande och integrerad metod som tar hänsyn till de olika gruppernas behov och

de särskilda utmaningar som väntar är vad som krävs för att lindra och förebygga fattigdom.

20. Kommittén vill än en gång framhålla den viktiga roll som spelas av sakkunniga på området och av icke-statliga organisationer som arbetar med människor i fattigdom, och betydelsen av att involvera alla andra relevanta aktörer såsom arbetsmarknadens parter, offentliga och privata tjänsteleverantörer, organisationer inom det civila samhället samt lokala och regionala myndigheter och förvaltningar i en övergripande och integrerad metod.

21. Kommittén vill fästa uppmärksamheten på de negativa externa effekter som är kopplade till fattigdom och social utestängning, däribland effekter med avseende på fysisk och psykisk hälsa och på solidariteten i samhället, brist på förtroende, utanförskap, våld och risk för sociala spänningar.

22. Det krävs ett tydligare erkännande från kommissionen och medlemsstaterna av att fattigdom är ett gemensamt ansvar och en utmaning för samhället i stort och inte ska ses som en negativ stämpel eller som ett misslyckande för de människor som lever i fattigdom eller social utestängning.

23. ReK välkomnar åtagandet att anta en strategi för romernas sociala integration vid Europeiska rådets möte i juni 2011.

Barnfattigdom

24. Det är särskilt viktigt att bekämpa barnfattigdomen, som är en skamfläck för det europeiska samhället. Att barnfattigdomen bekämpas är en viktig faktor när det gäller att komma till rätta med den fattigdom som överförs från en generation till en annan, vilket kräver ett övergripande tillvägagångssätt när det gäller förebyggande åtgärder och att man sätter barnens rättigheter först.

25. ReK beklagar att EU-ledarna inte kunde enas om ett specifikt mål/åtagande i fråga om barnfattigdom som en del av Europa 2020-strategin.

26. Kommittén är positiv till att bekämpningen av barnfattigdom är en prioritering inom huvudinitiativet, men beklagar samtidigt det begränsade engagemanget för att ta itu med denna fråga och det snäva perspektiv som barnfattigdom betraktas ur. ReK ser ingen anledning att skjuta upp antagandet av rekommendationen om barnfattigdom under 2011.

27. Det krävs ett mer övergripande synsätt vad gäller frågan om barnfattigdom. Arbetet har redan kommit långt i EU i denna fråga när det gäller upprättandet av "gemensamma principer", vilket framgick av den förklaring som EU:s ordförandeskapstrio (Belgien, Ungern, Polen) undertecknade vid konferensen om fattigdom bland barn i september 2010 och av slutsatserna från mötet i rådet (sysselsättning) den 6 december 2010, där man slår fast att bekämpningen av barnfattigdom bör vara en prioriterad fråga.

⁽¹⁾ CdR 18/2010, antaget i oktober 2010.

⁽²⁾ ECOS-V-008 CdR 319/2010 final, som antogs den 28 januari 2011.

28. Åtgärder vidtas även på regional nivå för att bekämpa barnfattigdom på ett mer systematiskt sätt, och kommittén förrespråkar att man i ännu högre grad utnyttjar exempel på god praxis för att uppnå bästa möjliga resultat i detta avseende.

29. När man ska bedöma de sociala effekterna är det viktigt att ta särskild hänsyn till de eventuella effekter som åtgärderna kan få på den prekära situation som är en verklighet för en del barn i familjer med risk att hamna i fattigdom.

Social, finansiell och ekonomisk kris

30. ReK välkomnar hänvisningen till den ekonomiska och finansiella krisen, men beklagar att meddelandet inte går längre i det avseendet. De omfattande sociala kostnader som krisen redan har medfört förtjänar större uppmärksamhet. Kommissionen bör genomföra en djupgående konsekvensanalys av effekterna på fattigdom och social utestängning av de åtgärdsåtgärder som nationella regeringar runt om i Europa har vidtagit, både de effekter som man kan se i dag och de som kan förväntas under de kommande åren. Analysen bör även omfatta en granskning av effekterna på lokal och regional nivå när det gäller grundläggande tjänster av allmänt ekonomiskt intresse.

31. Samtidigt efterlyser kommittén analyser av genomförda reformer, i synnerhet volym, kostnader och återverkningar när det gäller samhällsliga innovationer. Dessutom bör man arbeta fram och över hela Europa ta i bruk lösningar som visar sig fungera väl.

32. Konsekvenserna av krisen riskerar att skapa en förlorad generation av unga människor, vilket ökningen av ungdomsarbetslösheten till cirka 21 % 2010 visar. Ungdomsarbetslösheten äremellertid ett svårlost och ständigt problem och har under perioden 2000–2008 legat på 14,5–18 %. Man ska dock komma ihåg att dessa siffror döljer stora variationer inom EU, mellan och inom medlemsstater och även mellan mindre samhällen.

33. Kommittén uppmärksammar de svårigheter som människor som lever i fattigdom har när det gäller tillgång till bank- och finanstjänster och framhåller de lokala och regionala myndigheternas viktiga roll i tillhandahållandet av information, stöd och rådgivning i ekonomiska frågor.

34. Det krävs omedelbara åtgärder för att ta itu med konsekvenserna av höga personliga skulder. ReK välkomnar i detta sammanhang det förnyade åtagandet vad gäller Progress-instrument för mikrokrediter, men manar till försiktighet när det gäller åtgärder som syftar till att främja nya former av kommersiell mikrofinansiering där drivkraften snarare är långivarens vinstintresse än skapandet av ekonomisk verksamhet som är finansiellt och socialt hållbar.

Styrning och partnerskap

35. ReK välkomnar kommissionens avsikt att engagera lokala och regionala myndigheter via Regionkommittén i syfte att öka fokuseringen på fattigdomens territoriella inslag och stärka sam-

verkansfördelarna i EU-fondernas verksamhet. Kommittén ifrågasätter emellertid att det i punkt 3.5 om ökad politisk samordning mellan medlemsstaterna saknas en hänvisning till lokala och regionala myndigheter, med tanke på att dessa i många medlemsstater har ett direkt ansvar för socialpolitik.

36. ReK uppmanar kommissionen att helhjärtat stödja bevarandet och vidareutvecklingen av den öppna samordningsmetoden på det sociala området och undersöka hur berörda parter på lokal och regional nivå kan delta i denna process på ett effektivare sätt. ReK vill även betona värdet av detta arbete när det gäller att lyfta fram frågor som rör aktiv integration och barnfattigdom.

37. Kommittén efterlyser ett förtydligande av läget vad gäller de nationella handlingsplanerna för social integration och huruvida dessa ska införlivas i de nationella reformprogrammen för Europa 2020-strategin. Om det är avsikten skulle ReK vilja få en försäkran om att detta tillvägagångssätt inte kommer att leda till ett snävt fokus på "makroekonomiska" mål och att kommissionen kommer att överväga att återinrätta nationella handlingsplaner för social integration om metoden skulle visa sig ineffektiv.

38. ReK föreslår att kommissionen utarbetar riktlinjer för medlemsstaterna på EU-nivå för att se till att lokala och regionala myndigheter och andra berörda parter verkligen deltar i utarbetandet av de nationella reformprogrammen. De "territoriella pakterna" är förmodligen de mest heltäckande och sammanhängande mekanismerna för att involvera lokala och regionala myndigheter i denna process, i enlighet med de planer som presenterades i den femte sammanhållningsrapporten.

39. ReK anser att det är bekymrande att meddelandet om aktiv integration skjutits upp till 2012 och uppmanar kommissionen att tidigarelägga offentliggörandet till 2011 och inkludera en bedömning av genomförandet av åtgärderna för aktiv integration.

40. Det är positivt att kommissionen påpekar att ett viktigt mål i alla integrationsåtgärder är att människor som lever i fattigdom deltar. Kommittén skulle välkomna ett mer uttryckligt åtagande i huvudinitiativet om hur kommissionen har för avsikt att genomföra detta, bland annat vad gäller de viktigaste målgrupperna som identifierats i meddelandet. Kommer detta till exempel att genomföras som en del av uppdraget för den styrkommitté på hög nivå som kommer att inrättas för att driva på de sociala innovationsåtgärderna?

Territoriell sammanhållning och den framtida EU-finansieringen

41. Regionkommittén välkomnar att territoriell sammanhållning nämns i meddelandets titel, och betonar att den föreslagna plattformen och EU:s strukturfonder inte bara är instrument inom Europa 2020-strategin utan att de även spelar en viktig roll när det gäller att uppnå det mål om social och territoriell sammanhållning som finns inskrivet i EU-fördragen.

42. ReK instämmer i att man bör undersöka nya vägar för att se till att strukturfonderna utnyttjas på ett bättre och ett mer effektivt sätt till stöd för målen i Europa 2020-strategin. Kommittén ställer sig bakom att Europeiska socialfondens fokus breddas från anställbarhet och antalet arbetstillfällen till bekämpning av fattigdom och social utestängning med uppfattningen att en integrerad sysselsättningspolitik som en central faktor i en framgångsrik strävan att minska fattigdomen kommer att förbli en nyckelprioritering som en del av Europeiska socialfonden. Särskilt bör man skapa och sprida samhällsliga innovationer i syfte att finna nya lösningar på problem och utmaningar. Dessutom bör metoder som visat sig fungera väl samlas in och användas som benchmark för nationella, regioner och lokala myndigheter. Det räcker inte att enbart uppnå sysselsättningsmålet på 75 % för att minska fattigdom och social utestängning, och större tonvikt bör läggas på att ta itu med problemet med fattiga arbetstagare och se till att arbetstillfällenas kvalitet och varaktighet ökar runtom i Europa. Detta omfattar även åtgärder för att säkerställa en tillräcklig inkomst, inklusive sociala förmåner.

43. Kommittén vill betona att de åtstramningsåtgärder som vidtagits i de flesta medlemsländerna är en realitet för många människor och understryker åtgärdernas direkta konsekvenser för människor som lever i fattigdom och utanförskap. Kommittén noterar det enorma stöd som de tillfrågade i Regionkommitténs studie uttryckte för införandet av en bindande prioritering att bekämpa socialt utanförskap och fattigdom inom ramen för de framtida regionala programmen i EU:s sammanhållningspolitik. Kommittén uppmanar därför kommissionen att beakta detta i de lagstiftningsprogram som läggs fram under 2011 samtidigt som man betonar hur viktigt det är att skapa flexibilitet på lokal och regional nivå för att kunna kartlägga de lämpligaste genomförandemetoderna i kampen mot socialt utanförskap och fattigdom i praktiken.

44. Kommittén ställer sig bakom insatserna för att förbättra samordningen/samverkan mellan EU:s olika strukturfonder för att skapa en konsekvent strategi för bekämpning av fattigdom och social utestängning i många former, även vad gäller de territoriella aspekterna av fattigdom.

45. Kommittén är beredd att bistå Europeiska kommissionen vid övervakningen av de lokala och regionala myndigheternas genomförande av Europa 2020-strategin via sin övervakningsplattform för Europa 2020.

Den sociala ekonomin, social innovation och sociala experiment

46. Det är positivt att den sociala ekonomin, frivilligarbete och företagens sociala ansvar kan bidra med ett mervärde när det gäller tillhandahållandet av befintliga tjänster i allmänhetens intresse.

47. ReK erkänner det mervärde som skapas av ett aktivt engagemang av alla berörda aktörer på området, däribland personer som konfronteras med fattigdom och social utslagning, icke-statliga organisationer som arbetar med fattiga, arbetsmarknadens parter, tjänsteleverantörer och naturligtvis myndigheter på lokal, regional och nationell nivå och EU-nivå.

48. ReK ställer sig bakom de riktlinjer som det europeiska centret för volontärarbete (European Volunteer Centre – CEV) antagit inför Europaåret för frivilligarbete 2011, där man särskilt understryker att frivilligarbete, i betydelsen obetald verksamhet som genomförs frivilligt, inte får ersätta avlönat arbete och inte får utnyttjas som ett billigt alternativ till ordinarie arbetskraft eller utnyttjas av myndigheter som en besparingsåtgärd.

49. ReK välkomnar initiativ som syftar till att uppmuntra företag att anställa människor från missgynnade grupper och öka vikten av sociala aspekter vid offentlig upphandling.

50. Kommittén betonar betydelsen av stöd till den sociala ekonomin och till skyddad anställning som ett sätt att skapa bättre arbetsförhållanden och en mer hållbar sysselsättning.

51. Åtgärder som syftar till att underlätta icke-statliga organisationers och små partnerskaps tillgång till EU-finansiering, bland annat små organisationers tillgång till globalt stöd, är oerhört viktiga.

52. ReK delar uppfattningen att evidensbaserade socialpolitiska innovationer kan få avgörande betydelse när det gäller att utveckla nya lösningar och ta itu med nya utmaningar. Kommittén betonar dock att man i en sådan strategi måste ta hänsyn till befintlig god praxis i Europa och sträva efter att stödja och främja utbyte av välfungerande metoder, ömsesidigt lärande och inbördes utvärdering mellan icke-statliga och lokala organisationer, med särskild tonvikt på småskalig verksamhet och gräsrotsarbete inom sådana organisationer. Sådana åtgärder bör introduceras på ett respektfullt vis för att undvika risken att fattiga människor stigmatiseras, och kommittén anser av denna anledning att man bör vara försiktig med termen "sociala experiment".

Bryssel den 31 mars 2011

*Regionkommitténs
ordförande*

Mercedes BRESSO

Yttrande från Regionkommittén om "Europeiska unionens strategi för Donauregionen"

(2011/C 166/05)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén ställer sig uttryckligen positiv till EU:s strategi för Donauregionen (KOM(2010) 715 slutlig) som innehåller ett antal rekommendationer som lades fram i Regionkommitténs yttrande av den 7 oktober 2009. Strategin är i själva verket av grundläggande betydelse för det lokala och regionala samarbetet inom Donauregionen.
- Om man vill genomföra och lyckas med strategins mål vill Regionkommittén med eftertryck framhålla den grundläggande betydelsen av att man även i framtiden konsekvent och kontinuerligt involverar alla berörda parter.
- Regionkommittén välkomnar användningen av nationella och regionala samordnare, men i meddelandet skildras deras uppgifter bara i stora drag. Arbetet med att utveckla makroregionerna har bara börjat, och Regionkommittén föreslår därför att man regelbundet samlar samordnarna för strategin så att de kan utbyta erfarenheter och gör det möjligt att utbyta erfarenheter mellan Östersjöstrategin och strategin för Donauregionen.
- När det gäller de makroregionala strategierna uppmanar Regionkommittén kommissionen att verka för att projekturvalsförfaranden skapar lämpliga förutsättningar för att befintliga finansieringssystem och stödmedel faktiskt ska kunna användas för strategierna.
- Med tanke på Donauregionens särskilda geografiska historiska och kulturella betydelse föreslår Regionkommittén att man undersöker huruvida man kan anpassa samarbetsområdet Sydösteuropa inom programmet för europeiskt territoriellt samarbete, del B, till den nya makroregionen. Detta skulle innebära att man i den europeiska sammanhållningspolitiken tog hänsyn till den nya makroregionen Donauregionen och att samarbete i ett enhetligt samarbetsområde möjliggjordes.

Huvudföredragande	Wolfgang REINHART (DE-PPE), minister i delstaten Baden-Württembergs regering, med ansvar för federala frågor och Europafrågor
Referensdokument	Meddelande från Europeiska kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén – Europeiska unionens strategi för Donauregionen KOM(2010) 715 slutlig

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTENS STÅNDPUNKT

Allmänna kommentarer

1. Regionkommittén ställer sig uttryckligen positiv till EU:s strategi för Donauregionen (KOM(2010) 715 slutlig) som innehåller ett antal rekommendationer som lades fram i Regionkommitténs yttrande av den 7 oktober 2009. Strategin är i själva verket av grundläggande betydelse för det lokala och regionala samarbetet inom Donauregionen, vilket även erkänns i Europaparlamentets resolution av den 17 februari 2011.

2. Regionkommittén konstaterar att ett av makroregionernas mål är att i funktionella områden öka effektiviteten i samarbetsinstrumenten för det gränsöverskridande, transnationella och mellanregionala samarbetet mellan medlemsstater, regioner och kommuner och att, i enlighet med principerna om flernivåstyre, ytterligare förbättra samarbetet på europeisk, nationell, regional och lokal nivå för att EU:s politiska målsättningar på så sätt också ska genomföras mer effektivt. Strategin ger Donauregionen en möjlighet bland annat i form av gränsöverskridande, transnationella och mellanregionala lösningar och är ett meningsfullt instrument för den europeiska integrationspolitiken.

3. Regionkommittén anser att strategins territoriella dimension kommer att bidra till att understryka det mål om territoriell sammanhållning som till följd av Lissabonfördraget har införts bland EU:s mål. Kommittén vill därför uppmana kommissionen att i form av en grönbok inleda en mer ingående diskussion om makroregionernas roll och effekt i EU:s regionalpolitik efter 2013. Kommittén lade fram detta förslag redan i sin resolution om kommissionens lagstiftnings- och arbetsprogram för 2010.

4. Regionkommittén erinrar om kommissionens uppfattning att det just nu är "tre nej" som gäller för utvecklingen av makroregionala strategier: inga nya bestämmelser, inga nya institutioner och inga ytterligare medel. Regionkommittén vill dock återupprepa att det samtidigt finns "tre ja" som bör gälla: Man bör komma överens om tillämpning och kontroll av befintliga regler i makroregionen; man bör bygga upp en plattform/ett nätverk/ett territoriellt kluster bestående av lokala och regionala myndigheter och medlemsstater, där berörda parter involveras, under EU-organens ansvar; och man bör samordna användningen av de finansiella EU-resurser som finns för att utveckla och genomföra makroregionala strategier.

5. EU:s strategi för Donauregionen är helt förenlig med utvecklingen av Euroregioner, som koncentrerar sig på samarbetet mellan gränsregioner, eller utvecklingen av europeiska strukturer i samband med gränsöverskridande, transnationella och mellanregionala förfaranden inom ramen för den rättsliga formen "europeisk gruppering för territoriellt samarbete" (EGTS).

6. Regionkommittén framhåller att kommissionen i sitt meddelande understryker att världens mest internationella flod nu till stor del ligger inom EU:s territorium och att det finns "nya möjligheter att möta de utmaningar som denna region står inför och att utnyttja dess potential". Strategin för Donauregionen är den andra makroregionala strategin i sitt slag som kommissionen utarbetat på bara ett och ett halvt år. Detta är ett tecken på att det finns ett ökat behov av effektivt samarbete inom EU. Strategin för de nya makroregionerna i Donauregionen är ett exempel på detta.

7. Med tanke på den särskilda betydelse som det europeiska territoriella samarbetet har, för övrigt en av de tre pelarna i EU:s sammanhållningspolitik, framhåller Regionkommittén att makroregionerna innebär en konstruktiv ram för att tänka i nätverk, agera på ett fokuserat sätt och på så sätt mer effektivt utnyttja de samordnings- och finansieringsstrukturer som finns i EU i linje med målen för Europa 2020-strategin.

8. Regionkommittén konstaterar att det breda samrådsförandet är en grundläggande förutsättning för att strategin för Donauregionen ska vinna acceptans och att det visar på det ökade behovet hos alla de nationella, regionala och lokala aktörer som identifierar sig med makroregionen som ett funktionellt enhetligt, naturligt, kulturellt, socialt och ekonomiskt område.

9. Om man vill genomföra och lyckas med strategins mål vill Regionkommittén med eftertryck framhålla den grundläggande betydelsen av att man konsekvent och kontinuerligt involverar alla berörda parter, sakkunniga institutioner, regionövergripande, regionala och lokala nätverk, lokala och regionala myndigheter i Donauregionen, de institutioner som har ett ansvar för den regionala utvecklingen, det civila samhället, de icke-statliga organisationerna samt alla medlemsstater och icke-medlemsstater i Donauregionen.

10. Regionkommittén framhåller Donauregionens särskilda betydelse och ansvar. Donauregionen består av EU-medlemsstater, kandidatländer, potentiella kandidatländer och stater som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken. Makroregionen omfattar sammanlagt 14 stater: medlemsstaterna Tyskland (delstaterna Baden-Württemberg och Bayern), Österrike, Slovakien, Tjeckien, Slovenien, Ungern, Rumänien och Bulgarien samt

tredjeländerna Kroatien, Serbien, Bosnien-Hercegovina, Montenegro, Ukraina och Moldavien. Den öppnar stora möjligheter att bereda vägen för ekonomisk tillväxt, välbefinnande och säkerhet. Strategin kan bidra till att Donauregionen, såsom konstateras i kommissionens meddelande, blir "en av de mest attraktiva i Europa". I Donauregionen bor cirka 115 miljoner människor och regionen utgör en femtedel av EU:s areal.

11. Regionkommittén betonar att behovet av en enhetlig strategi formulerats på initiativ av de stater, delstater och regioner som deltar och att det växt fram en gemensam insikt om att de många olika uppgifterna och utmaningarna endast kan lösas gemensamt. Regionkommittén vill uppmärksamma att strategin genom den höga graden av identifikation med Donauregionen är ett ytterst effektivt instrument för att varaktigt säkra freden och att detta innebär stabilitet och säkerhet inte bara för de regioner som deltar utan för hela EU.

12. Regionkommittén konstaterar att strategin för Donauregionen innebär fortsatt stöd till demokratin och rättsstaten, decentralisering och stärkt lokalt och regionalt självstyre i Donauregionen, framför allt i de stater som inte är medlemmar av EU. Donauregionen har sedan järnridåns fall också blivit en länk mellan öst och väst. Den bidrar till att EU:s inre och yttre gränser övervinns och till att den naturliga, kulturella, sociala, ekonomiska och vetenskapliga mångfalden och dynamiken vidareutvecklas.

13. Regionkommittén anser att samarbetet på alla nivåer som deltar – den nationella, regionala och lokala – har en framträdande roll att spela när det handlar om att värna om principerna om subsidiaritet, närhet till medborgarna och partnerskap och framhåller det mervärde som det lokala och regionala samarbetet i Donauregionen innebär när man vill föra kandidatländerna och potentiella kandidatländer ännu närmare EU.

EU-strategin och dess innehåll

Utmaningar och uppgifter i makroregionen Donauregionen

14. Regionkommittén välkomnar kommissionens konstaterande att Donau kan "öppna EU för de närmaste grannarna, Svarta havsområdet, Sydkaukasien och Centralasien". De makroregionala strategierna fungerar som exempel för EU:s grannskapssamarbete såväl internt som med tredjeland. Makroregionala strategier visar också hur man med flernivåstyre kan kombinera integrerade, sektorsövergripande strategier och omsätta dem i praktiken.

15. Regionkommittén instämmer i kommissionens konstaterande att det kan ske förbättringar på områdena socioekonomisk utveckling, konkurrenskraft, miljövård och resurseffektiv tillväxt och att rörligheten och säkerheten kan förbättras ytterligare.

16. Regionkommittén konstaterar att erfarenheterna från Östersjöstrategin har bildat grund för strategin för Donauregionen. För att genomföra strategin i praktiken har man tillsammans

med alla nationella, regionala och lokala aktörer och andra berörda parter utarbetat en handlingsplan som består av fyra insatsområden med elva prioriterade områden. Handlingsplanen omfattar 124 enskilda exempel på projekt.

17. Regionkommittén ställer sig framför allt positiv till att strategin för Donauregionen föreslår konkreta exempel på mål, som kan mätas och som ska ge resultat som är synliga för medborgarna.

18. De makroregionala strategierna bör inte omfatta all politik utan i första hand fokusera på de problem som är gemensamma för en makroregion och som kartlagts gemensamt inom ramen för en partnerskapsmodell. Regionkommittén ställer sig därför positiv till att samarbetet fokuseras på fyra pelare: att knyta samman Donauregionen (rörlighet, hållbar energi, att främja kultur och turism), att skydda miljön (vattenkvalitet, att hantera miljörisker, att bevara biologisk mångfald), att skapa välbefinnande i Donauregionen (att utveckla kunskapssamhället genom forskning, utbildning och informationsteknik, att stödja företags konkurrenskraft, även utveckling av kluster samt att investera i kompetens) samt att stärka Donauregionen (att öka den institutionella kapaciteten, samarbete och att öka säkerheten och motverka organiserad och allvarlig brottslighet).

19. Regionkommittén framhåller att den nationella, regionala och lokala nivån måste involveras om man vill uppnå målen. Vid behov bör man med lämpliga åtgärder göra det möjligt för lokala och regionala aktörer att bygga upp lämpliga genomförandestrukturer för att uppnå målen. Kapacitetsuppbyggnad och goda styrelseformer är processer som är av central betydelse för genomförandet av strategin för Donauregionen. I samband med detta kan CDCR (*Council of Danube Cities and Regions*), rådet för städer och regioner i Donauregionen, vara en aktiv partner när gemensamma projekt utarbetas.

20. Regionkommittén anser i princip att handlingsplanen är ett viktigt referensdokument och välkomnar kommissionens konstaterande att det är en vägledande ram som är inriktad på projektens utveckling och som kan vidareutvecklas på ett dynamiskt sätt.

21. Regionkommittén konstaterar att den allt mer omfattande sammankopplingen av befintliga nätverk, initiativ och organisationer, t.ex. ICPDR (Internationella kommissionen för skydd av Donau), Donaukommissionen, det regionala samarbetsrådet, samarbetsprocessen beträffande Donau, RDSR, *Arbeitsgemeinschaft Donauländer* och kommissionen för turism i Donauregionen (*Donau-Tourismuskommission*) kan innebära ett stort mervärde.

Att involvera den unga generationen

22. Regionkommittén vill med eftertryck framhålla att uppgiften att aktivt involvera den yngre generationen är en av hörnpelarna i arbetet för att trygga varaktig fred och stabilitet i Europa.

23. Regionkommittén konstaterar att handlingsplanen ger utrymme för projekt med och för ungdomar. Regionkommittén anser dock att den yngre generationens roll och betydelse borde tillmätas större vikt. Det är av avgörande betydelse att de unga européerna får gemensamma värderingar i en kontinuerlig process av utbyte och gemensam kommunikation och att man gör unga människor medvetna om sådana värden som demokratiska förfaranden, förståelse, tolerans och respekt för minoriteter och de europeiska regionernas kulturella och etniska mångfald. Utbyten av elever, ungdomsträffar, seminarier, nätverk och samarbetsmöjligheter för ungdomar är av oskattbart värde och får därför inte underskattas.

24. När man vidareutvecklar handlingsplanen föreslår Regionkommittén därför att man också tar större hänsyn till denna aspekt i de rörlighetsprogram som redan finns. Nätverket YCDN (*Young Citizen Danube Network*), som bildats i Novi Sad, är ett exempel på hur man kan skapa en Donauidentitet och därmed också en europeisk identitet bland den unga generationen. Man skulle exempelvis också kunna överväga att skapa en kontaktorganisation för ungdomsorganisationer i Donauregionen som kontinuerligt ordnar möten, utbyten, utbildning och samarbete mellan unga människor.

Transporter

25. Regionkommittén anser att det är viktigt att genomföra målen på transportområdet, framför allt när det gäller transporter på inre vattenvägar och för infrastruktur för väg- och järnvägstransporter och luftfart, och instämmer i kommissionens bedömning att projekten inom det transeuropeiska transportnätet och järnvägskorridorerna för godstransporter enligt förordning (EU) nr 913/2010 måste genomföras snabbare. Man bör framför allt framhålla hur progressiv strategin för Donauregionen är genom att den knyter samman dessa korridorer med varandra och med den omgivande regionen och genom att den knyter samman olika transportsätt.

26. Regionkommittén konstaterar att Donaus potential måste utnyttjas bättre. De mål som lyfts fram i strategins första del om att knyta samman Donauregionen genom förbättrad rörlighet är att öka godstransporterna på Donau, att skapa förbindelser mellan nord och syd, att utveckla effektiva terminaler vid Donaus flodhamnar och att använda dem på ett modernt, multimodalt och driftskompatibelt sätt. ReK instämmer också i kommissionens åsikt att det behövs en samordnad insats för att balansera utvecklingen mot hållbarheten för miljön.

27. Regionkommittén hänvisar till Belgradkonventionen, där sjöfarten på Donau regleras.

Miljö

28. Regionkommittén håller med om att miljöskyddet är av central betydelse. Särskilt viktigt är det att man ser till att vattenkvaliteten är god, enligt kraven i ramdirektivet för vatten. Regionkommittén instämmer i bedömningen att "det behövs en hållbar vattenvård". Förvaltningsplanen för avrinningsområdet för Donau är i detta sammanhang en viktig referens. Man bör prioritera åtgärder för att bevara Donaubäckenets naturliga vattenhållningsförmåga och för att förhindra upprepade över-

svämningar. Donauområdet, där det finns flera särskilda skyddsområden och särskilda bevarandekområden inom Natura 2000, och Donaodeltat, som sedan 1991 är ett av Unescos världsarv, utgör ett unikt och ömtåligt ekosystem med sällsynta arter som hotas av föroreningar. Därför måste förlusten av biologisk mångfald och ekosystem stävjas och mångfalden av arter bevaras. Det är vidare viktigt att se till att EU:s resurser går till projekt som är förenliga med tillämpningen av EU:s lagstiftning på miljöområdet. Denna ambition bör även återspeglas i den gemensamma jordbrukspolitikens konkreta stödprogram och mål och i de nationella mekanismerna för jordbruksstöd.

29. Det är enligt Regionkommittén en central fråga att man ser till att vattenkvaliteten är god enligt ramdirektivet för vatten, att man minskar näringsämnesnivåerna i Donau, färdigställer och antar förvaltningsplanen för Donaodeltat senast 2013, genomför planer för hantering av översvänningsrisker längs Donau, upprättar ändamålsenliga förvaltningsplaner för samtliga Natura 2000-områden, säkerställer livskraftiga populationer av Donaus stör och andra inhemska fiskarter samt minskar det område som drabbats av markerosion. Både ICPDR och andra kommissionsinstrument, t.ex. GMES (global övervakning för miljö och säkerhet) och den gemensamma jordbrukspolitikens instrument, har en viktig roll att spela när dessa uppgifter ska fullgöras. Det handlar om att göra de strukturer, de kunskaper och de instrument som finns på området mer effektiva i linje med strategin, framför allt när det gäller att avvärja risker, t.ex. översvänningsrisker och miljökatastrofer.

30. Regionkommittén understryker att det behövs ett utökat regionalt samarbete för att minska riskerna och de potentiella effekterna av naturkatastrofer, i synnerhet översvämningar, torka, skogsbränder, stormar, erosion, isbildning och vattenbrist, samt av industriolyckor genom förstärkt krishantering, inbegripet förebyggande åtgärder, beredskap och reaktion.

31. I linje med en hållbar utveckling av Donauregionen konstaterar Regionkommittén att man i fråga om transporter och miljöskydd bör beakta grundprinciperna i den gemensamma förklaringen "*Development of Inland Navigation and Environmental Protection in the Danube River Basin*" ("utveckling av den inre sjöfarten och miljöskyddet i Donauområdet") från ICPDR (Internationella kommissionen för skydd av Donau) och ISRBC (Internationella kommissionen för floden Sava).

32. Regionkommittén vill framhålla att det är viktigt att främja en hållbar turism i regionen, och vill fästa uppmärksamheten på de möjligheter som en cykelbana längs nästan hela floden innebär.

Energi

33. Regionkommittén konstaterar att investeringar i energinfrastruktur, främjande av hållbar energi och bättre samordning av energipolitiken med rätta tagits med som prioriteringar i strategin för Donauregionen. Om man moderniserar energinätet, genomför det europeiska energiprogrammet och stärker det transeuropeiska energinätet kan detta medföra stora förbättringar för regionen. Det är också viktigt att man uppnår de nationella klimat- och energimålen fram till 2020.

Ekonomi

34. Regionkommittén understryker den stora vikten av att man bygger upp välbstånd i Donauregionen, stärker företagets konkurrensförmåga och utvecklingen av kluster, ökar den ekonomiska styrkan, stimulerar och förbättrar sysselsättningsmarknaden samt skapar bättre möjligheter för missgynnade grupper. Regionkommittén vill också framhålla storstadsregionernas funktion som centrum för produktivitet, innovation och utbyten.

35. Regionkommittén vill framhålla att kommissionen konstaterar följande med avseende på makroregionen Donau: "En tredjedel av den befolkning inom EU som riskerar att hamna i fattigdom bor i området. Många av dessa kommer från marginaliserade befolkningsgrupper. De romska befolkningsgrupperna, av vilka 80 % bor i regionen, drabbas framför allt av socialt och ekonomiskt utanförskap, geografisk segregering och undermåliga levnadsvillkor. Deras försök att förbättra sina levnadsvillkor har effekter över hela EU, men man måste först ta itu med orsakerna i regionen." Detta bör enligt kommitténs uppfattning föranleda särskilda territoriella anpassningar inom ramen för flaggskeppsinitiativet om plattformen för att bekämpa fattigdom och social marginalisering.

36. Regionkommittén vill framhålla att regionerna, städerna och kommunerna har en viktig roll att spela när det handlar om att etablera kontakter och ge vägledning i projekt där små och medelstora företag ingår. Regionkommittén framhåller också att erfarenheterna av Östersjöstrategin visat att den privata sektorn borde involveras mer.

37. Regionkommittén betonar att ökat välbstånd och ökad konkurrensförmåga måste gå hand i hand med ett förbättrat och hållbart skydd av naturresurserna.

38. Regionkommittén framhåller vikten av att man skapar företagervänliga ramvillkor för en konkurrenskraftig marknads ekonomi och på så sätt optimerar utvecklingsmöjligheterna för små och medelstora företag i Donauregionen.

39. Regionkommittén konstaterar att inte minst de nationella marknadernas begränsade storlek gör de små och medelstora företagen till en avgörande faktor för en välmående Donauregion. I samband med detta bör man ta hänsyn till jordbruk, hantverk, industri och tjänstesektor i lika stor utsträckning. En yrkesutbildning som motsvarar behoven, t.ex. av yrkesarbetare, och vetenskap och forskning är viktiga faktorer som kan bidra till Donauregionens innovativa konkurrensförmåga. Ett utvecklat system för tekniköverföring bör leda till att forskningsresultat snabbt omsätts i praktiken ute i företagen.

40. Regionkommittén framhåller i detta sammanhang vikten av att man utvecklar ett likvärdigt utbud av digital infrastruktur och främjar användningen av denna i hela Donauregionen så att de delvis stora tekniska skillnaderna mellan staterna i fråga om utbud och användning kraftigt minskar.

Utbildning och forskning

41. Regionkommittén konstaterar att bättre utbildningsmöjligheter i regionen kraftigt ökar regionens dragningskraft för

näringsliv och forskning. Åtgärder och möjligheter på området kombinerad företags- och skolutbildning kan exempelvis bidra till unga människors utbildning.

42. Regionkommittén betonar att man framför allt borde främja det målinriktade stödet och stödet till forskningsinfrastruktur och multilaterala kopplingar mellan högskolorna i Donauregionen. I samband med detta är nätverkande institutioner, t.ex. Andrassy-universitetet i Budapest och Europeiska Donauakademien av särskild betydelse, eftersom de riktar in sin forskningsverksamhet och innehållet i studierna på Donauregionen.

Kultur och civilsamhälle

43. Regionkommittén betonar att den unika naturliga, kulturella och etniska mångfalden inom Donauregionen bör vårdas och göras tillgänglig och märkbar genom hållbara koncept för turism inom ramen för projekt på kulturområdet.

44. Regionkommittén betonar den roll som de lokala och regionala myndigheterna, deras sammanslutningar och deras förbund samt det civila samhället spelar när det handlar om att främja den interkulturella dialogen. Regioner, städer och kommuner är särskilt lämpade att på ett effektivt sätt bidra med sina erfarenheter av en heterogen befolkning i en interkulturell och interreligiös dialog.

45. Regionkommittén hänvisar i detta sammanhang också till det civila samhällets betydelse och till vikten av partnerskap mellan städer och kommuner. De bidrar alla inte bara till den interkulturella dialogen och till att bekämpa fördomar utan kan också utgöra en ram för ekonomiskt och socialt samarbete, främja en hållbar utveckling och på så sätt också på ett positivt sätt stödja genomförandet av målen i Europa 2020-strategin. Också samarbetet mellan kulturarbetare och kulturinstitutioner i städerna och regionerna i Donauregionen kan bidra till att skapa ett nätverk med stor kreativ potential.

46. Regionkommittén framhåller att man bör utveckla arbetet med att bygga upp och vårda sociala nätverk och strukturer, främja ett aktivt medborgarskap och stärka det livslånga lärandet över generationsgränserna.

Goda styrelseformer och säkerhet

47. Regionkommittén betonar att målen på insatsområdet "Stärka Donauregionen" har hög prioritet, framför allt eftersom de befäster rättsstatsprincipen. Detta är en förutsättning för att strukturerna och kapaciteten för beslutsfattandet inom den privata och offentliga sektorn ska förbättras och för att människohandel, smuggling, korruption, organiserad och allvarlig brottslighet och gränsöverskridande svarta marknader ska kunna bekämpas.

48. Regionkommittén konstaterar att utbytet av erfarenheter av god förvaltningssed i samarbetet mellan de nationella, regionala och lokala nivåerna samt inom många olika offentliga tjänster är en viktig grundsten för goda styrelseformer, också över de nationella och de administrativa gränserna.

EU-strategin och dess genomförande

Samordning

49. Regionkommittén ställer sig positiv till att kommissionen fortsätter med den politiska samordningen med medlemsstaterna. Precis som för Östersjöstrategin, men med beaktande av Donauregionens särdrag, bör det också för strategin för Donau-regionen finnas en högnivågrupp med företrädare för alla medlemsstater som stöder kommissionens arbete, och företrädare för länder utanför EU bör bjudas in till sammanträdena. Det framgår inte av meddelandet hur ofta den politiska inriktningen ska utvärderas och handlingsplanen ska uppdateras. Dessa aspekter borde belysas mer konkret.

50. Regionkommittén välkomnar användningen av nationella och regionala samordnare, men i meddelandet skildras deras uppgifter bara i stora drag. Arbetet med att utveckla makroregionerna har bara börjat, och Regionkommittén föreslår därför att man regelbundet samlar samordnarna för strategin så att de kan utbyta erfarenheter och gör det möjligt att utbyta erfarenheter mellan Östersjöstrategin och strategin för Donauregionen. Regionkommittén föreslår att man använder erfarenheterna av Östersjöstrategin för att undersöka möjligheten att ge tekniskt stöd för samordningen.

51. Regionkommittén konstaterar i detta sammanhang också att de forum som regelbundet anordnas för alla nationella, regionala, lokala och andra berörda aktörer och för det civila samhället är ett lämpligt instrument för att ta ställning till olika projekt, kritiskt tänka över de politiska riktlinjerna och öka acceptansen för strategin bland medborgarna.

52. Vid samordningen av målen bör man enligt Regionkommittén beakta resultaten av de studier om Donauregionen som gjorts av Observationsorganet i samverkan för europeisk regional utvecklingsplanering.

Rapportering

53. Regionkommittén anser att det är viktigt att kontrollera vilka framsteg som görs när handlingsplanen genomförs. Samordnarna borde låta årsrapporterna från de befintliga programmen och den strategiska rapporteringen på nationell nivå ligga till grund för detta. Rapporteringsskyldigheten för EU-programmen borde under den innevarande stödperioden grunda sig på befintliga uppgifter.

Genomförande

54. Regionkommittén konstaterar att nationella, regionala och lokala aktörer bidrar till att projekten lyckas. Bristen på stöd för inrättande av strukturer innebär dock utmaningar för det administrativa genomförandet av strategin. Enligt meddelandet måste det läggas fram konkreta projekt "som är detaljerade och kräver en projektledare, en tidsram och finansiering". Regionkommittén föreslår att man möjliggör en utvärdering av genomförandestrategin efter ett år så att processer och beslutsvägar kan optimeras.

Finansiering och stödmedel

55. Regionkommittén konstaterar att meddelandet bara innehåller allmänna uttalanden om hur strategin för Donauregionen ska finansieras och noterar kommissionens standpunkt att makroregionerna i fråga inte ska åtnjuta någon förmånsbehandling när det gäller budget eller rättsliga bestämmelser. Strategin ska under den innevarande stödperioden genomföras genom att befintliga budgetmedel mobiliseras eller anpassas och i överensstämmelse med helhetskonceptet.

56. När det gäller de makroregionala strategierna uppmanar Regionkommittén kommissionen att verka för att projekturvalsförfaranden skapar lämpliga förutsättningar för att befintliga finansieringssystem och stödmedel faktiskt ska kunna användas för strategierna.

57. Regionkommittén uppmanar kommissionen att verka för att stödprogram på sådana områden som ungdomsarbete och IKT-stöd också ska kunna användas för de makroregionala strategierna.

58. Regionkommittén föreslår att man undersöker i vilken utsträckning målinriktad vidareutbildning kan erbjudas sökande på nationell, regional och lokal nivå, framför allt från och med 2014, för att öka kunskaperna om hur man begär medel och bidra till att befintliga stödmedel och stödinstrument faktiskt används mer intensivt.

59. Regionkommittén konstaterar att möjligheterna att uppnå målen också beror på huruvida medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna i Donauregionen och de institutioner som ansvarar för den regionala utvecklingen utnyttjar de miljöprogram som kommissionen främjar, t.ex. LIFE+ (sanering av floder och flodstränder) och programmet Intelligent energi – Europa.

60. Stödet till gränsöverskridande och transnationella projekt, också från icke-statliga organisationer, ekonomiska och sociala aktörer samt regionala och lokala myndigheter, spelar enligt Regionkommittén en viktig roll. Strukturfonderna och relevanta program inom sammanhållningspolitiken är viktiga instrument som man på ett meningsfullt och effektivt sätt bör använda för att genomföra projekt.

61. Med tanke på Donauregionens särskilda geografiska historiska och kulturella betydelse föreslår Regionkommittén att man undersöker huruvida man kan anpassa samarbetsområdet Sydösteuropa inom programmet för europeiskt territoriellt samarbete, del B, till den nya makroregionen. Detta skulle innebära att man i den europeiska sammanhållningspolitiken tog hänsyn till den nya makroregionen Donauregionen och att samarbete i ett enhetligt samarbetsområde möjliggjordes. Detta bidrar till att

a. regionens potential kan utnyttjas mer effektivt, framför allt inom de strategiska politikområdena infrastruktur, vattenvägar, energi, innovation, miljö- och översvämningsskydd och hållbar ekonomi,

- b. den gemensamma ekonomiska och vetenskapliga potentialen kan uttömmas på ett målinriktat, hållbart och effektivt sätt,
- c. det sker en överföring av innovationer mellan Donauregionerna,
- d. man kan öka samverkans effekterna både inom ramen för samarbetet mellan den nationella, regionala och lokala nivån och sektorsövergripande mellan politikområdena och att man kan höja regionens och därmed också EU:s funktions- och prestationsförmåga,

- e. Donauregionen i hela sin naturliga, kulturella och historiska dimension kan uppfattas som ett enhetligt område inom Europa.

62. Regionkommittén konstaterar i detta sammanhang att ett samarbetsområde skulle gynna Donauregionens dynamiska utveckling. Instrumentet för stöd inför anslutningen och Europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet är flexibla åtgärder för att integrera kandidatländer, potentiella kandidatländer och tredjeländer i samarbetsområdet.

Bryssel den 31 mars 2011

*Regionkommitténs
ordförande*

Mercedes BRESSO

Yttrande från Regionkommittén om "Politiska riktlinjer för trafiksäkerhet 2011–2020"

(2011/C 166/06)

REGIONKOMMITTÉNS STÄNDPUNKT

- ReK ställer sig positiv till de nya riktlinjer för trafiksäkerheten som Europiska kommissionen lägger fram och stöder de sju föreslagna målsättningarna och de därtill kopplade åtgärderna. ReK uppmanar kommissionen att förtydliga vilken andel var och en av de sju målsättningarna förväntas ha i den sammanlagda minskning som eftersträvas av antalet dödsfall i trafiken med 50 % senast 2020.
- ReK ställer sig bakom idén att harmonisera de olika definitionerna av allvarlig skada för att bättre kunna övervaka och bedöma trafiksäkerhetspolitikens effektivitet. Med utgångspunkt i en gemensam definition av allvarliga och smärre skador bör man därefter fastställa en gemensam målsättning för att minska antalet allvarliga skador.
- ReK uppmanar också alla medlemsstater att fullt ut genomföra direktivet om samlade åtgärder för säkrare vägar. Vidare ställer sig ReK bakom kommissionens åsikt att åtgärder måste vidtas för att se till att principerna i föreliggande direktiv tillämpas på all väginfrastruktur som finansieras med EU-medel, under förutsättning att proportionalitetsprincipen tillämpas så att mindre projekt inte belastas med onödig byråkrati eller överdrivna tekniska krav.
- ReK uppmanar kommissionen att inom sitt befogenhetsområde utarbeta initiativ som syftar till att harmonisera medlemsstaternas trafikregler, vägmärken och vägmarkeringar. Regionkommittén föreslår att kommissionen genom en grönbok inleder en offentlig diskussion om det ämne som behandlas i detta yttrande.

Föredragande	Johan SAUWENS (BE-PPE), borgmästare i Bilzen
Referensdokument	Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén – Mot ett europeiskt område för trafiksäkerhet: politiska riktlinjer för trafiksäkerhet 2011–2020 KOM(2010) 389 slutlig

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

Inledning

1. Trafiksäkerheten kommer att inta en viktig plats i kommissionens kommande vitbok om transportpolitiken för 2010–2020. EU:s riktlinjer för trafiksäkerhet fram till 2020 syftar till att skapa allmänna ramar och ambitiösa målsättningar för nationella och lokala strategier.

2. Som underlag för föreliggande yttrande anordnades ett samråd med parterna i nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen. Samrådet inleddes den 25 oktober 2010 och avslutades den 10 december 2010.

Förslag till handlingsplan och ett antal inledande kommentarer

— Trafiksäkerhet och lokala/regionala myndigheter

3. Trafiksäkerheten är en fråga av stor betydelse för samhället. Fler än 30 000 personer dödas och uppskattningsvis 1 500 000 personer skadas varje år i trafiken i EU. Samhällskostnaden för detta uppskattas till cirka 130 miljarder euro, vid sidan om det enorma mänskliga lidande som förorsakas.

4. De flesta trafikolyckor inträffar i städer och på landsvägar, endast 5 % inträffar på motorvägar. I de flesta medlemsstaterna ligger ansvaret för förvaltningen av en stor del av vägnätet hos de lokala och regionala myndigheterna, som dessutom ofta ansvarar för kontrollen av efterlevnaden av trafikreglerna med hjälp av lokal och regional polis. Vidare ansvarar de lokala och regionala myndigheterna ofta för planering av kollektivtrafiken, den lokala trafiklagstiftningen, förebyggande informationskampanjer och första hjälpen-insatser vid olycksfall.

5. Det är således uppenbart att de lokala och regionala myndigheterna måste involveras i och bidra till initiativ på nationell och europeisk nivå. Det är också av största vikt att dessa myndigheter – om de anser det önskvärt – utvecklar egna trafiksäkerhetsstrategier som är inriktade på lokala problem och anpassade till lokala förhållanden.

6. Kommissionen framhåller de lokala och regionala myndigheternas roll i arbetet med att utforma och genomföra trafiksä-

kerhetspolitiken och anser att de beskrivna åtgärderna i enlighet med subsidiaritetsprincipen bör vidtas på lämpligast möjliga nivå och sätt. I sitt meddelande framhåller kommissionen med rätta behovet av ett integrerat synsätt: "Trafiksäkerhet hänger nära samman med politiken inom områden som energi, miljö, sysselsättning, utbildning, ungdom, folkhälsa, forskning, innovation och teknik, rättsliga frågor, försäkring, handel och yttre förbindelser."

— Kommissionens målsättning

7. Enligt Europeiska kommissionens uppgifter uppgick antalet döda i trafiken i Europeiska unionen till 54 302 år 2001. Målsättningen i föregående handlingsplan för trafiksäkerheten var en minskning med 50 % till högst 27 000 döda i trafiken 2010. År 2009 uppgick antalet döda i trafiken till 34 500 i Europeiska unionen, vilket motsvarar en minskning med 36 %. Kommissionen utgår från att en slutlig minskning med 41 % i förhållande till 2001 kommer att kunna uppnås 2010. Även om målsättningen inte har uppnåtts helt är det ändå ett uppmuntrande resultat.

8. För perioden 2010–2020 har kommissionen ambitionen att halvera det totala antalet döda i trafiken i Europeiska unionen. Med tanke på den minskning som noterats under det förra årtiondet och önskan om förbättrad trafiksäkerhet i Europeiska unionen är målsättningen att betrakta som välgrundad, om än ambitiös.

— Strategiska mål

9. Kommissionen anger sju strategiska målsättningar:

- a) Bättre trafikundervisning och fortbildning för trafikanter
- b) Bättre efterlevnad av trafikregler
- c) Säkrare väginfrastruktur
- d) Säkrare fordon
- e) Främja modern teknik för att öka trafiksäkerheten

f) Bättre räddningstjänst och behandling efter skada

g) Skydd av sårbara trafikanter

10. Vi ställer oss bakom dessa målsättningar som sådana. I deras nuvarande form finns det ingen anledning att ifrågasätta om de föreslagna politiska riktlinjerna ligger i linje med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna. De föreslagna åtgärdernas målsättningar kan emellertid inte förverkligas av bara medlemsstaterna. Med tanke på deras omfattning är möjligheterna att förverkliga dem större på EU-nivå eftersom specifik EU-lagstiftning, gränsöverskridande åtgärder och samarbete på EU-nivå kan leda till en konsekvent och effektiv politik på nationell, regional och lokal nivå. Därutöver har de föreslagna åtgärderna ett tydligt mervärde i förhållande till åtgärder som enbart vidtas på nationell, regional eller lokal nivå. Slutligen är den föreslagna åtgärdsformen det enklaste sättet att uppnå de fastställda målsättningarna. Dessutom ges största möjliga utrymme för nationellt beslutsfattande.

11. Med tanke på de lokala och regionala myndigheternas viktiga roll i arbetet med att utveckla och genomföra trafiksäkerhetspolitiken vore det ändå önskvärt om kommissionen med siffror kunde förtydliga vilken specifik enskild andel var och en av de sju målsättningarna förväntas ha i den sammanlagda minskningen på 50 %. På så sätt kan man i någon mån förtydliga vilka insatser som eventuellt förväntas av de lokala och regionala myndigheterna.

— Genomförandet av de europeiska politiska riktlinjerna för trafiksäkerhet 2011–2020

12. Kommissionen formulerar två principer inom ramen för genomförandet av de politiska riktlinjerna:

- Ökat engagemang för alla parter genom starkare styrning.
- (Vidare-)utveckling av gemensamma verktyg för övervakning och bedömning av trafiksäkerhetspolitikens effekter.

13. Kommittén konstaterar att kommissionen vill förbättra övervakningen genom datainsamling och analys. Vi ställer oss bakom detta. I detta sammanhang vill vi påpeka att den nuvarande datainsamlingen (Care-databasen) helt och hållet bygger på aggregerade nationella data. Den regionala dimensionen lyser med sin frånvaro, trots att det i princip är ganska lätt att få tag på sådan information i medlemsstaterna. Det vore mycket intressant för de europeiska regionerna om de kunde ta del av resultaten i närliggande eller jämförbara regioner i utlandet, på samma sätt som medlemsstaterna kan jämföra sig med varandra redan i dag. Om man tog med sådana uppgifter och gjorde dem tillgängliga i Care-databasen skulle detta därför kunna innebära ett stort mervärde liksom också en stimulerande faktor för de lokala och regionala myndigheterna.

— Harmonisering av trafikregler, vägmärken, markeringar och direktiv för infrastrukturplanering

14. ReK konstaterar att medlemsstaterna i praktiken tillämpar mycket olika normer för trafikregler, vägmärken, markeringar och direktiv för infrastrukturplanering. Samtidigt ökar den gränsöverskridande trafiken mellan medlemsstaterna varje år, både när det gäller godstransporter och persontransporter av ekonomisk eller fritidsrelaterad karaktär. Enligt kommitténs uppfattning skulle både trafiksäkerheten och transportfriheten i unionen gynnas av att vägarna i de olika medlemsstaterna i så stor utsträckning som möjligt anläggs och utrustas enligt samma principer och bestämmelser så att vägbilden för alla trafikanter är entydig och lätt att känna igen, även när gränser mellan olika medlemsstater korsas. I samband med detta bör bästa befintliga praxis vara vägledande, och det bör finnas utrymme för anpassning till den lokala situationen.

Politiska rekommendationer

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

15. Regionkommittén betonar den **vikt** som måste tillmätas trafiksäkerhetsfrågan och ställer sig bakom följande principer som kommissionen utgår ifrån i sina riktlinjer för trafiksäkerheten för perioden 2011–2020:

- Sträva efter högre trafiksäkerhetsstandard i hela EU.
- Främja en integrerad syn på trafiksäkerhet.
- Dela ansvaret, i linje med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

16. ReK gläder sig åt de positiva resultat från det föregående åtgärdsprogrammet för trafiksäkerhet som man redogör för i efterhandsutvärderingen, men konstaterar att dödssiffran på över 30 000 döda i trafiken per år fortfarande är **oacceptabelt hög**.

17. ReK konstaterar att kommissionen eftersträvar **en minskning med 50 % av antalet dödsfall i trafiken under perioden 2011–2020**. Regionkommittén anser att en sådan målsättning är välgrundad om än ambitiös, med tanke på att medlemsstaterna uppnådde en minskning med i genomsnitt 36 % under föregående period (2001–2009).

18. ReK ställer sig positiv till de nya riktlinjer för trafiksäkerheten som Europeiska kommissionen lägger fram och stöder **de sju föreslagna målsättningarna** och de därtill kopplade åtgärderna.

19. ReK uppmanar kommissionen att förtydliga **vilken andel var och en av de sju målsättningarna förväntas ha** i den minskning som eftersträvas av det sammanlagda antalet dödsfall i trafiken med 50 % senast 2020.

20. ReK ställer sig bakom idén att **harmonisera de olika definitionerna av allvarlig skada** för att bättre kunna övervaka och bedöma trafiksäkerhetspolitikens effektivitet.

21. Med utgångspunkt i en gemensam definition av allvarliga och smärre skador bör man därefter fastställa en gemensam **målsättning för att minska antalet allvarliga skador** i likhet med målsättningen att minska antalet dödsfall i trafiken.

22. ReK betonar vikten av att man når en överenskommelse om **direktivet om underlättande av gränsöverskridande uppföljning av trafikförseelser**. Böter eller andra påföljder för överträdelse i trafiken förlorar sin avskräckande effekt om de inte kan drivas in över gränserna. Dessutom är de diskriminerande, eftersom frågan om huruvida böter eller andra påföljder utmätts i praktiken blir avhängig av lagöverträdarens nationalitet.

23. ReK uppmanar också alla medlemsstater att fullt ut **genomföra direktivet om samlade åtgärder för säkrare vägar**. Vidare ställer sig ReK bakom kommissionens åsikt att åtgärder måste vidtas för att se till att principerna i föreliggande direktiv tillämpas på all väginfrastruktur som finansieras med EU-medel, under förutsättning att proportionalitetsprincipen tillämpas så att mindre projekt inte belastas med onödigt byråkrati eller överdrivna tekniska krav.

24. Generellt sett bör de lokala och regionala myndigheterna i enlighet med **principerna om subsidiaritet och flernivåstyre** både utarbeta en egen trafiksäkerhetspolitik inom ramen för sitt eget behörighetsområde och medverka i de instrument som fastställts på EU-nivå och nationell nivå för förvaltning av trafiksäkerhetsinitiativ.

25. Man måste verka för att **integrera** de mål som fastställts i riktlinjerna för trafiksäkerheten för 2011–2020 i **alla trafikrelaterade politiska riktlinjer och relevanta transportprojekt** på EU-nivå samt på nationell, regional och lokal nivå.

26. Regionkommittén uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att vidta åtgärder för att förbättra **insamlingen och analysen av olycksstatistik**. Bättre insikt och kunskap om trafikolyckor är en förutsättning för att man ska kunna förbättra utvecklingen av politiken och bedöma framstegen, inte minst på lokal och regional nivå. I linje med rekommendationerna i EU:s forskningsprojekt SafetyNet bör insamlingen

av information och rapportering i medlemsstaterna harmoniseras ytterligare.

27. ReK rekommenderar att kommissionen och medlemsstaterna kompletterar de system för **registrering av olycksfall** som finns hos polisen med den information om skadornas allvarlighetsgrad som finns att tillgå hos **räddningstjänst och sjukhus**.

28. ReK vill göra kommissionen uppmärksam på att **mer lokal och regional information bör göras tillgänglig**, exempelvis via Care-databasen, så att lokala och regionala myndigheter kan jämföra sig med liknande regioner i andra länder.

29. I många länder är trafikolyckor den främsta orsaken till **arbetsrelaterade skador**. Regionkommittén föreslår därför att kommissionen i sin handlingsplan uppmanar **arbetsgivare** inom offentlig och privat sektor att föra en politik som främjar säkra transporter som ett led i en integrerad säkerhetskultur. Trafiksäkerhetsfrågor bör också ges mer uppmärksamhet i offentliga och privata arbetsgivares befintliga eller nya företagstransportplanering.

30. ReK betonar hur viktigt det är att **trafikundervisning** integreras i den obligatoriska läroplanen för skolbarn under hela grundskolan i alla medlemsstater.

31. ReK rekommenderar att kommissionen fortsätter att fästa vikt vid forskning kring trafiksäkerhet på europeisk nivå inom ramen för ramprogrammen för **forskning**, i synnerhet med fokus på följande:

- Möjligheterna att öka trafiksäkerheten genom att internalisera de kostnader som uppstår till följd av olyckor.
- Övervaka effekterna av satsningar inom utbildning, infrastruktur, fordonsteknik och trafikförvaltning.
- Undersöka omfattningen av ej registrerade olycksfall i trafiken och eventuella strategier för att förbättra registreringsfrekvensen.
- Undersöka faktorer som kan förklara orsakerna bakom olyckor och allvarlighetsgraden vid olyckor.

32. ReK uppmanar kommissionen att inom sitt befogenhetsområde utarbeta initiativ som syftar till att harmonisera medlemsstaternas **trafikregler, vägmärken och vägmarkeringar**. Regionkommittén föreslår att kommissionen genom en grönbok inleder en offentlig diskussion om det ämne som behandlas i detta yttrande.

33. Kommittén rekommenderar att kommissionen genom befintliga och framtida forskningsprogram tar initiativ till att utarbeta rekommendationer och uppförandekoder för anläggning av säker väginfrastruktur som kan bidra till bättre och mer enhetlig praxis inom de olika medlemsstaternas **trafikinfrastrukturplanering**. Rekommendationerna kan exempelvis gälla anläggning av rondeller, tillfartsleder i städer, landsvägar utanför tätbebyggda områden, cykelvägar och övergångsställen för fotgängare.

34. Regionkommittén rekommenderar kommissionen att internt låta övervaka genomförandet av handlingsplanen om trafiksäkerhet. I det sammanhanget kan det vara lämpligt att inrätta ett **trafiksäkerhetskonto**. Ett alternativ är att man stärker

kapaciteten hos organ som **Europeiska trafiksäkerhetsobservatoriet**.

Åtagande

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

35. Regionkommittén vill uppmärksamma den europeiska trafiksäkerhetsstadga som kommissionen har utarbetat (www.erscharter.eu) och uppmanar Europas lokala och regionala myndigheter att underteckna denna stadga på individuell basis och att vidta konkreta åtgärder för att förbättra trafiksäkerheten inom sina territorier.

Bryssel den 31 mars 2011

*Regionkommitténs
ordförande*

Mercedes BRESSO

Yttrande från Regionkommittén om "Femte sammanhållningsrapporten"

(2011/C 166/07)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén välkomnar att framtidens sammanhållningspolitik kan omfatta samtliga europeiska regioner oberoende av utvecklingsnivå och stöder inrättandet av en ny mellankategori av regioner på grundval av principen om likabehandling av regionerna.
- Kommittén önskar att andra faktorer än BNP ska beaktas vid genomförandet och utvärderingen av sammanhållningspolitiken för att bättre återspegla graden av utveckling i varje region.
- ReK anser att ESF precis som i dag ska vara fortsatt integrerad i strukturfonderna inom ramen för sammanhållningspolitiken och anser att genomförandet ske på ett territoriellt plan.
- Kommittén önskar att det territoriella samarbetets mål ska förstärkas, bl.a. genom ökade anslag, och rekommenderar att medlen för territoriella samarbetsprogram fördelas på EU-nivå snarare än på nationell nivå.
- Kommittén stöder den allmänna principen om en koppling mellan sammanhållningspolitiken och målen i Europa 2020-strategin, men framhåller att sammanhållningspolitiken inte uteslutande ska tjäna Europa 2020-strategin eftersom dess egna mål finns inskrivna i fördraget.
- Kommittén skulle vilja att målet om territoriell sammanhållning identifieras som en territoriell prioritering i EU:s "menu", som ett komplement till förteckningen över frågor med anknytning till Europa 2020-strategin.
- Regionkommittén stöder utarbetandet av en gemensam strategisk ram och föreslår att "partnerskapsavtalen för utveckling och investeringar" inkluderar de lokala och regionala myndigheterna i enlighet med principen om flernivåstyre.
- Kommittén motsätter sig bestämmelserna om (externa) makroekonomiska tvärvillkor samt förslaget att upprätta en resultatreserv, men accepterar nödvändigheten av att inrätta nya former av resultatbaserade finansiella villkor under förutsättning att kriterierna är generella, rättvisa och proportionerliga samt grundade på principen om likabehandling.

Föredragande:	Michel DELEBARRE (FR-PSE), borgmästare i Dunkerque
Referensdokument:	Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén och Europeiska investeringsbanken – "Slutsatserna i den femte rapporten om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning: sammanhållningspolitikens framtid"
	KOM(2010) 642 slutlig

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Allmänna kommentarer

1. Regionkommittén välkomnar offentliggörandet av den femte rapporten om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, som utgör **ett bra underlag för diskussionen** om sammanhållningspolitikens inriktning efter 2013.

2. Kommittén uppmärksammar Europeiska kommissionens viktiga analys i denna första rapport om sammanhållningen sedan Lissabonfördragets ikraftträdande och särskilt det faktum att den territoriella sammanhållningen erkänns som ett av unionens nyckelmål. Kommittén beklagar dock att rapporten väsentligen grundar sig på statistik från tiden före den **finansiella, ekonomiska och sociala kris** som EU genomgår sedan 2008. Kommittén kräver att kommande programperiod ska baseras på uppgifter från tiden efter krisen, och uppmanar rådet och medlemsstaterna att göra allt de kan på politisk och förvaltningsmässig nivå för att uppnå detta mål. Dessutom utgör detta faktum ytterligare en påminnelse om att man måste använda andra kompletterande indikatorer som är mer aktuella för att fastställa hur långt man verkligen har kommit i utvecklingen av regionerna, eftersom enbart BNP:s tillväxt i sig inte kommer att ge en korrekt bild av krisens verkliga effekter. Regionkommittén har redan uttalat sig i denna fråga i yttrandet "Bortom BNP – Att mäta framsteg i en föränderlig värld". I detta yttrande föreslås två heltäckande indikatorer som är tillgängliga på kort sikt: ett övergripande miljöindex och en harmoniserad social undersökning på regional nivå.

3. Kommittén gläder sig över **framstegen i fråga om sammanhållningspolitiken**, som har gjort det möjligt att skapa tillväxt och arbetstillfällen, stärka humankapitalet, underlätta uppbyggnaden av viktig infrastruktur lokalt och regionalt och förbättra miljöskyddet. Kommittén understryker att sammanhållningspolitiken även är erkänd för sin hävstångseffekt för konkurrenskraft och innovation, i synnerhet genom sin förmåga att mobilisera den privata sektorns potential.

4. Trots sammanhållningspolitikens framsteg med att minska klyftorna **kvarstår betydande obalanser** mellan och inom europeiska regioner, i form av skillnader i infrastrukturutvecklingen, människors inkomster samt kvaliteten på de offentliga

tjänsterna och tillgången till dem. Dessa framhävs särskilt genom den ekonomiska och finansiella krisens varierande effekter, tillsammans med allt större utmaningar såsom globalisering, arbetslöshet (främst ungdomsarbetslöshet), en åldrande befolkning, klimatförändringar och energiberoende.

5. Kommittén insisterar därför på att sammanhållningspolitiken måste ges tillräckliga **resurser** för de målsättningar som eftersträvas, så att insatserna på medlemsstatsnivå samt på regional och lokal nivå kan intensifieras, i syfte att återupprätta en sann ekonomisk, social och territoriell balans mellan europeiska regioner.

6. Kommittén påminner om att sammanhållningspolitikens **europeiska mervärde** framför allt förutsätter ett tillvägagångssätt som är

- **solidariskt**, genom stöd till balanserad utveckling i hela EU,
- **strategiskt**, genom identifiering av nyckelmål som är anpassade efter regionernas och kommunernas samt lokalbefolkningens behov,
- **integrerat**, genom bättre samverkan mellan sektoriella politikområden i ett visst område,
- **övergripande**, genom att omfatta de olika politikområden som har effekter på lokal och regional nivå,
- **territoriellt**, baserat på en territoriell diagnos som framhäver varje regions styrkor och svagheter,
- **flerårigt**, med målsättningar på kort, medellång och lång sikt,
- **partnerskapsbaserat**, genom att inkludera de europeiska, nationella, regionala och lokala nivåerna samt lokala och regionala socioekonomiska aktörer i de operativa programmens utarbetande och genomförande.

7. Tack vara detta unika tillvägagångssätt synliggör sammanhållningspolitiken mer än övrig EU-politik den europeiska integrationen i regionerna och för medborgarna, samtidigt som den ger ett svar som är anpassat till och samordnat utifrån deras behov.

Mot en ny utformning av sammanhållningspolitiken

En sammanhållningspolitik för alla regioner, anpassad till deras utvecklingsnivå

8. Kommittén välkomnar att den femte sammanhållningsrapporten bekräftar att framtidens sammanhållningspolitik kan omfatta **samtliga europeiska regioner** oberoende av utvecklingsnivå. Vi understryker här att strukturfonderna i första hand bör fokuseras på de minst utvecklade europeiska regionerna, samtidigt som man ger det stöd som behövs till andra regioner för att uppmuntra dem att främja konkurrenskraft, sysselsättning, social delaktighet och hållbar utveckling i syfte att främja en harmonisk utveckling i hela unionen.

9. Kommittén anser att det finns skäl att överväga att inrätta **en ny mellankategori** av regioner vars BNP ligger på mellan 75 % och 90 % av EU-genomsnittet. Syftet är att begränsa effekten av tröskeln på 75 % av gemenskapens BNP (aktuell tröskel för stödberättigande mellan konvergensmålet och målet om konkurrenskraft) och garantera likabehandling av regionerna. I sammanhanget är det viktigt att beakta såväl svårigheterna hos de regioner som från och med 2013 för första gången inte omfattas av konvergensmålet, som de regioner som visserligen omfattas av målet om konkurrenskraft under den innevarande programperioden, men som ändå står inför socioekonomiska och strukturella problem i genomförandet av målsättningarna i Europa 2020-strategin och som konfronteras med interna regionala olikheter. Inrättandet av denna kategori får inte drabba de regioner som nu mottar stöd inom ramen för konvergens- och konkurrenskraftsmålen eller som befinner sig under infasning eller utfasning.

10. Kommittén upprepar sin önskan om att **andra faktorer än BNP** ska beaktas, i synnerhet med tanke på genomförandet och utvärderingen av programmen, för att bättre återspegla graden av utveckling i varje region och de specifika problemen med social och territoriell sammanhållning (lokala skillnader, inkomstskillnader, arbetslöshetstal, tillgång till tjänster i allmänhetens intresse, tillgång till och interoperabilitet mellan olika transportmedel, miljö kvalitet, socialt välbefinnande, utbildningsnivå, etc.). Granskningen efter halva tiden av programplaneringsperioden (5+5) måste ses som en möjlighet att beakta dessa nya kriterier som kompletterar BNP. Vi uppmanar därför kommissionen att ta fram en förteckning över **indikatorer på territoriell, social och miljömässig utveckling** som kan användas på subregional nivå på grundval av Eurostats, Orates ⁽¹⁾ och OECD:s arbete.

Stärkandet av en integrerad strategi

11. Kommittén stöder **den integrerade strategin** inom sammanhållningspolitiken, så att man kan se till att samtliga fonder (Sammanhållningsfonden, Eruf, ESF, EJFLU och EFF) kompletterar varandra på ett bra sätt och så att man kan underlätta

utnyttjandet inom ramen för en integrerad strategi. Kommittén rekommenderar att man tydligt fastställer tillämpningsområdet för varje fond och hur interventioner från andra EU-fonder, t.ex. transport eller miljö, är relaterade till den förra, både på strategisk och på operativ nivå på fältet. Dessutom bör tydliga riktlinjer fastställas på EU-nivå och samordningsstrukturer bör skapas på nationell nivå och nivåerna där under.

12. Kommittén efterfrågar mer utförlig information när det gäller **Europeiska socialfondens (ESF) genomförandebestämmelser**, och anser att ESF precis som i dag ska vara fortsatt integrerad i strukturfonderna inom ramen för sammanhållningspolitiken. Ett närmare samarbete mellan ESF och Eruf vore önskvärt. Kommittén uppmuntrar i detta sammanhang användande av korsfinansiering och genomförande av operativa flerfondsprogram (Eruf och ESF).

13. Om ESF ska bidra till att målen i Europa 2020-strategin och i den europeiska sysselsättningsstrategin uppnås bör **genomförandet ske på ett territoriellt plan** och till fullo ingå i sammanhållningspolitiken, på basis av fastställda behov på lokal och regional nivå ⁽²⁾. Kommittén gläder sig över att man i slutsatserna från det belgiska ordförandeskapet efter det informella mötet ⁽³⁾ med ministrarna med ansvar för sammanhållningspolitiken rekommenderar att "ESF:s regionala dimension ska stärkas för att på så sätt öka dess synlighet" och att den sålunda integreras i de regionala socioekonomiska strategierna.

14. Kommittén hoppas att **projekt finansierade av ESF kan synliggöras** genom ett mer regionalt inriktat genomförande, där projekten grundar sig på mycket konkreta praktiska lokala behov, vilket skulle öka projektens synlighet och utgöra ett komplement till det arbete som har utförts i fråga om kommunikation och information som finansieras via tekniskt stöd på europeisk, nationell och regional nivå.

15. Kommittén anser att **fördelningen av Eruf/ESF** måste grundas på en procentsats som fastställts på nationell nivå, så att man ser till att ESF-anlagen är anpassade till den ekonomiska och sociala sammanhållningens utmaningar i de berörda medlemsstaterna och regionerna. Inom ramen för dessa marginaler föreslår ReK att medlemsstaterna fördelar strukturfonderna (Eruf och ESF) på nationell nivå, i samarbete med lokala och regionala myndigheter.

16. **Flexibilitet mellan Eruf och ESF** bör uppmuntras och förenklas i framtiden, främst genom den nya gemensamma strategiska ramen och särskilt när det gäller lokal utveckling och integrerade planer för städer och andra lokala myndigheter ⁽⁴⁾. Europeiska kommissionen uppmanas att i kommande lagförslag eftersträva ett likartat system för Eruf och EJFLU (Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling), för att garantera en mer integrerad strategi för landsbygdsområden.

⁽²⁾ Jfr. yttrandet om Europeiska socialfondens framtid efter 2013 – CdR 370/2010 (föredragande: Catuscia Marini, IT-PSE).

⁽³⁾ Informellt ministermöte i Liège den 22–23 november 2010.

⁽⁴⁾ Jfr. artikel 8 i förordning (EG) nr 1080/2006 om hållbar stadsutveckling.

⁽¹⁾ Observationsorgan i samverkan för europeisk regional utvecklingsplanering (ORATE/ESPON).

Ett stärkt territoriellt samarbete

17. Kommittén stöder **hänvisningen till det territoriella samarbetet**, som skulle bevara sin nuvarande tredelade struktur, men beklagar att detta inte behandlas mer utförligt. Kommittén önskar att detta mål kan främjas genom

— en ökning av anslagen till detta mål,

— specifika regler som är mer lämpade för territoriella samarbetsprogram, genom ökat tekniskt stöd på lokal nivå, förenklade regler för revision och kontroll, en praktiskt tillämpbar och anpassad schablonisering av indirekta kostnader, fastställande av regler för stödberättigande för gemenskapsutgifterna etc.,

— förslag om förbättrad förvaltning av dessa program.

18. ReK rekommenderar att **medlen för territoriella samarbetsprogram fördelas på EU-nivå** snarare än på nationell nivå. Målgrupperna för dessa program bör på ett tydligare sätt redovisa resultaten och mervärdet av territoriella samarbetsprojekt genom att sprida goda metoder och kunskande. Kommittén vill främja en strategisk och integrerad strategi inom samarbetsområdena och undvika alla nationella överväganden i termer av ekonomisk avkastning.

19. ReK uppmanar kommissionen att i kommande lagstiftningsförslag införa bestämmelser som gör det möjligt att inom ramen för programmen för **territoriellt samarbete** utnyttja **ESF** för att finansiera verksamhet som ligger inom fondens tillämpningsområde.

20. Kommittén efterlyser en **verklig komplementaritet mellan sammanhållningspolitikens tre målsättningar**. Unionens insatser på ett gränsöverskridande, transnationellt och interregionalt plan bör komplettera åtgärder som gäller regionala program som genomförs inom ramen för målsättningarna för "konvergens" och "regional konkurrenskraft och sysselsättning". Identifiering av åtgärder som rör territoriellt samarbete inom regionala program skulle kunna uppmuntras, särskilt för att möjliggöra finansiering av strukturprojekt på gränsöverskridande eller transnationell nivå. Parallellt bör en bättre samordning eftersträvas mellan det territoriella samarbetsmålets tre aspekter.

21. Kommittén understryker behovet av att **bättre koppla programmen för territoriellt samarbete till territoriella strategier** som grundas på lokala och regionala aktörers gemensamma vilja⁽⁵⁾. De transnationella programmen kan stödja makroregionala strategier, liksom de integrerade havsinitiativ som man börjat utarbeta. De gränsöverskridande programmen kan vidare bidra till att främja de nuvarande strategierna för euroregioner och eurometropoler. På samma sätt anser kom-

mittén att man bör väsentligt höja den avståndsgräns på 150 km som används för att placera öar i kategorin gränsregioner.

22. ReK uppmanar kommissionen att underlätta nya territoriella partnerskap genom att förenkla och förbättra det sätt på vilket interregionala samarbetsprogram förvaltas. Ett förbättrat **interregionalt samarbete** garanterar inte bara ett samordnat sätt att hantera gemensamma problem, utan gör också att innovativa lösningar inte begränsas av befintliga territoriella gränser.

23. **Den europeiska grupperingen för territoriellt samarbete (EGTS)⁽⁶⁾ är ett värdefullt verktyg** för att underlätta samarbetet, särskilt i fråga om det gränsöverskridande samarbetet. EGTS-förordningen behöver i den kommande planeringen förenklas och anpassas utifrån de erfarenheter som gjorts under den aktuella perioden. Detta skulle särskilt kunna gälla personalreglerna och skattereglerna för EGTS samt en minskad tidsåtgång för de aktuella förfarandena. Kommittén förordar också att globalt stöd mer systematiskt beviljas för de europeiska grupperingarna för territoriellt samarbete (EGTS), så att dessa direkt kan förvalta strukturfonderna.

24. Europeiska kommissionen uppmanas att förbättra det nuvarande **samarbetet** vid de **yttre gränserna**. I synnerhet är det nödvändigt att förenkla förfarandena och åstadkomma större samverkan mellan insatserna inom Eruf, det europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet (ENPI) och Europeiska utvecklingsfonden (EUF).

25. ReK betonar att det territoriella samarbetet har en avgörande betydelse för de yttersta randområdena och påpekar att denna fråga är av största vikt för dessa områden på grund av deras geografiska läge vid EU:s mest avlägsna yttre gränser. Kommittén begär att **åtgärdsplanen för utvidgat grannskap** fullföljs så att man åstadkommer starkare band mellan dessa regioner och deras geografiska omgivning.

Strategiska prioriteringar anpassade till regionala särdrag

Mot en mer flexibel koppling till Europa 2020-strategin

26. Kommittén understryker att sammanhållningspolitiken tillsammans med de andra åtgärder som EU finansierar kan och bör fortsätta spela en central roll, både för att möjliggöra en smart och hållbar tillväxt för alla i enlighet med Europa 2020-strategin och för att **främja en harmonisk utveckling** av unionen genom att öka alla regioners inneboende potential och minska obalanserna mellan europeiska territorier, vilket anges i artikel 174 i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt.

⁽⁵⁾ Jfr. ReK:s initiativyttrande: "En strategi för området runt Nordsjön och Engelska kanalen" – CdR 99/2010 fin (föredragande: Hermann Kuhn, DE-PSE).

⁽⁶⁾ Jfr. Initiativyttrande om Nya perspektiv inför översynen av EGTS-förordningen – CdR 100/2010 rev. 3 (föredragande: Alberto Nuñez Feijoo, ES-PPE).

27. Kommittén stöder den allmänna principen om en koppling mellan sammanhållningspolitiken och **målen och huvudinitiativen i Europa 2020-strategin**, i syfte att gå mot en smart och hållbar tillväxt för alla. Viktiga insatser har emellertid redan gjorts när det gäller perioden 2007–2013 och dessa bör utvärderas innan resurserna koncentreras ytterligare.

28. Kommittén framhåller att **sammanhållningspolitiken inte uteslutande ska tjäna Europa 2020-strategin och de nationella reformprogrammen**, eftersom den har sina egna mål som är fastställda i fördraget, närmare bestämt att minska de ekonomiska, sociala och territoriella skillnaderna mellan EU:s regioner. Sammanhållningspolitiken måste därför grunda sig på situationen i territorierna, deras behov och deras utvecklingspotential.

29. Kommittén stöder den allmänna principen om en "meny" för EU med övergripande tematiska prioriteringar i stället för strukturfondernas nuvarande inriktning på mer restriktivt definierade utgiftskategorier. Kommittén motsätter sig dock en **alltför stor begränsning av det antal prioriteringar** som kan väljas i samband med de nya nationella partnerskapsavtalen om utveckling och investering och de operativa programmen. Lokala och regionala myndigheter bör ha tillräckligt manöverutrymme för att kunna göra en territoriell anpassning av målen i Europa 2020-strategin.

30. Kommittén anser att det inte är Europeiska kommissionens uppgift att göra några av dessa prioriteringar obligatoriska. De bör i stället fastställas på regional nivå, på basis av en territoriell diagnos som klargör regionala och lokala styrkor och svagheter. Vidare **bör strukturfonderna inte bara inriktas på de tematiska prioriteringar** som regionerna måste välja från EU:s "meny". Detta skulle strida mot principen bakom den integrerade strategin, som innebär att en utvecklingsstrategi ska baseras på en investering inom olika sektorer.

31. Kommittén uppmanar därför kommissionen att se till att **den förteckning över tematiska prioriteringar** som kan komma att ingå i de kommande bestämmelserna om sammanhållningspolitiken inte blir alltför restriktiv, inte bara för att ta hänsyn till de territoriella, ekonomiska och sociala skillnaderna för varje region utan även för att gå längre än Europa 2020-strategins mål i fråga om social och territoriell sammanhållning.

Mot ett verkligt beaktande av det territoriella sammanhållningsmålet

32. ReK stöder principen om **större flexibilitet i de operativa programmens organisation** för att möjliggöra insatser på olika plan (lokalt, regionalt, multiregionalt och makroregionalt) utifrån territoriella särdrag eller funktionella områden såsom avrinningsområden, bergsområden, ögrupper etc. Sådana insatser bör i alla händelser grunda sig på lokala och regionala aktörers och myndigheters gemensamma vilja att delta i ett verkligt territoriellt projekt, utan att den regionala nivån får minskad relevans.

33. Kommittén skulle vilja att **målet om territoriell sammanhållning** i den nya strukturen för sammanhållningspolitiken identifieras som en **territoriell prioritering** i EU:s "menu", som ett komplement till förteckningen över frågor med anknytning till Europa 2020-strategin, så att den territoriella sammanhållningen kan garantera en balanserad fysisk planering som gynnar ömsesidigt utbyte mellan regioner och en generellt sammanhållen politik. Kommittén stöder för övrigt kommissionens förslag om att **verkligen beakta regioner med territoriella särdrag** ⁽⁷⁾.

34. Kommittén understryker att man även i fortsättningen måste ge de **yttersta randområdena** särskild uppmärksamhet, med hänvisning till den särställning som dessa ges genom artikel 349 i Lissabonfördraget. Kommittén påminner om nödvändigheten av att fastställa finansiella bestämmelser för dessa regioner för att mildra olika begränsningar såsom stora avstånd, ökaraktär, liten yta, besvärliga terräng- och klimatförhållanden samt ekonomiskt beroende av ett fåtal produkter. Detta skulle vara mycket viktigt för att göra det lättare för de yttersta randområdenas att få tillträde till den inre marknaden på samma villkor som andra europeiska regioner.

35. ReK stöder **ökad hänsyn till den urbana dimensionen** inom sammanhållningspolitiken, genom ett mer omfattande deltagande från städers och tätorters sida i alla faser av utformningen av sammanhållningspolitiken, från de nationella reformprogrammen och partnerskapsavtalen om utveckling och investering till de operativa programmen. Kommittén anser därför att den urbana dimensionen på lämpligt sätt bör beaktas inom de operativa programmen och påminner om att en integrerad strategi för stadsutveckling behöver främjas. Stadsområden kännetecknas mycket ofta av betydande ekonomiska, sociala och territoriella klyftor, som behöver avhjälpas genom lämpliga åtgärder. Denna strategi för integrerad stadsutveckling bör baseras på det arbete som genomförts inom ramen för Leipzigstadgan, vilket syftar till att testa den nya gemensamma referensramen för hållbara europeiska städer. Städerna bör också ses som nav för tillväxten och utvecklingen i hela regionen.

36. Kommittén stöder kommissionens förslag om att stärka lokala och regionala folkvaldas ställning i utarbetandet och genomförandet av strategier för stadsutveckling inom ramen för operativa program. Ett sådant deltagande och ansvarstagande från lokala och regionala myndigheters sida bör ske genom en mer systematisk tilldelning av **globalt stöd för berörda städer**, tätorter och regioner. Regionkommittén anser att den urbana dimensionen bör bibehållas inom ramen för den europeiska sammanhållningspolitiken. Städer kan vara viktiga motorer för tillväxt och innovation. Dessutom kan starkare förbindelser mellan stad och landsbygd på ett särskilt sätt främja den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen i EU

⁽⁷⁾ Jfr. artikel 174 i EUF-fördraget: "dels landsbygdsområden, dels områden som påverkas av strukturomvandlingar och dels regioner med allvarliga och permanenta, naturbetingade eller demografiska nackdelar, såsom de nordligaste regionerna med mycket låg befolkningsdensitet, öregioner, gränsregioner och bergsregioner".

och samtidigt bidra till genomförandet av Europa 2020-strategin. För att fylla denna funktion kommer det även i framtiden att krävas åtgärder för social och ekonomisk stabilisering och för en hållbar utveckling i missgynnade städer och urbana problemområden. Dessa åtgärder borde planeras och genomföras inom ramen för de regionala operativa programmen.

37. Kommittén beklagar **avsaknaden av hänvisningar till landsbygdsdimensionen**, trots att landsbygdsområden och stadsnära områden utgör över 80 % av unionens territorium enligt gängse definitioner. Europeiska kommissionen uppmanas att särskilt uppmärksamma kopplingen mellan olika typer av kommuner – stadsområden (stora och små städer) och landsbygdsområden, vilken utgör en avgörande beståndsdel i en integrerad regional utvecklingspolitik. Kommittén hoppas för övrigt att landsbygdsdimensionen ges tillräckligt utrymme i en framtida sammanhållningspolitik och att man uppnår en starkare koppling och en större samverkan mellan Eruf-åtgärder, ESF-åtgärder och EJFLU-åtgärder både via den gemensamma strategiska ramen och på nivån för de operativa programmen. Kommittén föreslår också att man utvecklar det nuvarande URBACT-programmet till ett program kallat RURBACT⁽⁸⁾ vilket skulle uppmuntra utbyte av god praxis och uppbyggnad av nätverk för stads- och landsbygdsfrågor samt att man verkar för att en koppling etableras mellan dessa båda dimensioner.

38. Kommittén uppmuntrar därför **identifieringen av en territoriell dimension** inom de operativa programmen, som gör det möjligt att finansiera projekt som ingår i territoriella åtgärder på ett lokalt plan. Den nya helhetssynen på den lokala utvecklingen måste bli den övergripande strategiska ramen för den subregionala utvecklingen av av alla berörda områden, oavsett om det rör städer, landsbygd eller stad-landsbygd, och den måste beaktas i de regionala programmen.

39. Kommittén beklagar att den femte sammanhållningsrapporten inte tillräckligt betonar de växande **regionala klyftorna**. Dessa klyftor kännetecknas av fenomen såsom geografisk segregering, vilka medför former av ghettobildning och en ständig försämring av vissa avsides belägna områden. Om man med stöd av tillämplig statistik tydligare visar på dessa klyftor och vidtar åtgärder för att minska dessa lokala skillnader skulle det bidra till att det territoriella sammanhållningsmålet kan beaktas mer på lokal nivå förutsatt att förvaltningen sker på regional nivå.

40. ReK instämmer i att **ökad uppmärksamhet bör ges åt lokala utvecklingsinitiativ**, vilka bör uppmuntras genom en mer systematisk medfinansiering från EU:s sida. I de fall det fungerar skulle en del av ett operativt program kunna ägnas åt lokala utvecklingsinitiativ (t.ex. partnerskap osv.). Detta kan

⁽⁸⁾ Programmet RURBACT skulle grunda sig på en utveckling och ett stärkande av programmet URBACT utifrån erfarenheterna av URBACT-nätverket, för att bättre beakta kopplingen mellan den urbana dimensionen och landsbygdsdimensionen.

inkludera ansökningsomgångar för regionala eller multiregionala projekt⁽⁹⁾ som syftar till att uppmuntra olika offentliga aktörer (valda av lokala myndigheter eller företrädare för offentliga inrättningar, etc.) och privata aktörer (företag, handelsföreningar, sociala företag, kooperativ, föreningar, etc.) att utarbeta och genomföra en lokal utvecklingsstrategi på grundval av ett integrerat synsätt⁽¹⁰⁾. Lokala utvecklingsinitiativ kan på ett avgörande sätt bidra till institutionell utveckling på lokal myndighetsnivå. Finansieringen måste dock tillgodoses, också via program för tekniskt bistånd.

41. Kommittén anser att det **territoriella sammanhållningsmålet gäller EU:s politik** som helhet och att detta behöver baseras på en harmonisering av sektorspolitiken och sammanhållningspolitiken samt på att de territoriella effekterna av all EU-politik beaktas bättre vid utarbetandet. Kommittén beklagar i detta sammanhang att kommissionen ännu inte har hörsammat dess begäran om att lägga fram en vitbok om den territoriella sammanhållningen⁽¹¹⁾.

42. Kommittén beklagar att det i den femte sammanhållningsrapporten **inte hänvisas till tjänster i allmänhetens intresse**, trots att den inneboende kopplingen mellan deras uppdrag och den territoriella sammanhållningen uttryckligen erkänns i artikel 14 i EUF-fördraget och i protokoll 26 som utgör bilaga till Lissabonfördraget. Kommittén upprepar därför sin begäran om att EU-politikens lokala och regionala effekt på tjänster i allmänhetens intresse utvärderas på förhand och i efterhand.

Genomförandet av sammanhållningspolitiken

Strategiskt tillvägagångssätt

43. Regionkommittén stöder **utarbetandet av en gemensam strategisk ram** som omfattar Sammanhållningsfonden, Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska fiskerifonden. Denna strategiska ram bör dock fastställas gemensamt av rådet och Europaparlamentet, i partnerskap med Regionkommittén. Denna gemensamma strategiska ram bör precisera de respektive insatsområdena och vilka olika roller och band som finns mellan dessa EU-fonder i EU:s regioner samt med andra EU-fonder som har en tydlig territoriell dimension och är nära förbundna med strukturfonderna, till exempel finansieringen av de transeuropeiska nätverken och de eventuella kommande miljö- och klimatfonderna.

⁽⁹⁾ Jfr. beaktandet av den territoriella sammanhållningen i den integrerade strategin för planering av strukturfonderna i Italien under perioden 2000–2006. Dessa integrerade territoriella projekt omfattar sju NUTS II-regioner med genomförande på lokal nivå.

⁽¹⁰⁾ Jfr. lokala aktionsgrupper inom ramen för programmet LEADER+.

⁽¹¹⁾ Jfr. Regionkommitténs yttrande om "Grönbok om territoriell sammanhållning" (föredragande Jean-Yves Le Drian, FR-PSE), CdR 274/2008 fin.

44. De befintliga makroregionala strategierna kan fungera som **"strategiska referensramar på makroregional nivå"**. De regionala strategier som fastställs inom ramen för de operativa programmen (på grundval av sammanhållningspolitikens tre mål) skulle kunna utgå från prioriteringarna i dessa makroregionala strategier.

45. Kommittén ber Europeiska kommissionen att **förtydliga innehållet och villkoren i de partnerskapsavtal för utveckling och investeringar** som ska förhandlas fram mellan kommissionen och medlemsstaterna. ReK understryker att man måste använda principerna om partnerskap och flernivåstyre, och föreslår därför att lokala och regionala myndigheter ska delta i att utarbeta, förhandla fram och genomföra dessa avtal, i den utsträckning som de direkt deltar i de operativa program som dessa kontrakt gäller. Dessa myndigheter måste delta i de beslut som fattas inom de nationella avtalen då man fastställer tematiska prioriteringar och finansiella åtaganden för de operativa program som de deltar i.

46. Kommittén föreslår att "partnerskapsavtalen för utveckling och investeringar" och de "territoriella pakterna för genomförandet av Europa 2020-strategin" för varje medlemsstat inrättar ett **system för förvaltning på flera nivåer** som inkluderar de olika territoriella nivåerna (europeisk, nationell, regional och lokal) inom ramen för ett starkt partnerskap med lokala och regionala myndigheter. Kommittén begär att lokala och regionala myndigheter (i egenskap av medfinansierare och/eller medförvaltare av offentliga tjänster) ska underteckna dessa territoriella pakter⁽¹²⁾ och till fullo delta i arbetet med att utarbeta, förhandla fram, genomföra och följa upp dem. Dessa territoriella pakter bör på samma sätt som den gemensamma strategiska ramen omfatta Sammanhållningsfonden, Eruf, ESF, EJFLU och EFF och garantera en god samstämmighet med de nationella reformprogrammen och underlätta deras genomförande lokalt och regionalt.

47. ReK välkomnar att **operativa program inrättas som huvudinstrument för sammanhållningspolitikens genomförande**, såsom nu sker. Kommissionen bör se till att lokala och regionala myndigheter kan delta fullt ut i att utarbeta, förhandla fram och genomföra dessa program.

48. Kommittén stöder användningen av **årliga genomföranderapporter** som gör det möjligt att redogöra för hur målen förverkligas under hela programperioden, såsom nu är fallet. Däremot ser kommittén inte någon poäng med att införa ett nytt krav på bedömning under programmens genomförande, när väl en viss del av medlen godkänts av kommissionen.

49. Kommittén stöder Europeiska kommissionens förslag om **regelbundet organiserade politiska debatter** i EU-institutionernas relevanta forum. I detta sammanhang står kommittén till kommissionens förfogande för anordnandet av debatter med

ledamöterna i samband med plenarsessioner eller möten i CO-TER-utskottet.

50. Kommittén bedömer liksom kommissionen att det är mycket viktigt att **ministrarna med ansvar för sammanhållningspolitiken träffas regelbundet inom en formell råds-konstellation**⁽¹³⁾ för att diskutera hur programperioden fortskrider och bedöma vilka framsteg som gjorts mot de eftersträfvade målen.

Partnerskap och förvaltning

51. Ett framgångsrikt genomförande av Europa 2020-strategin förutsätter att man i genomförandet involverar de olika berörda aktörerna på europeisk, nationell, regional och lokal nivå med hjälp av ett **förvaltningssystem med flera nivåer**. Kommittén framhåller att det är nödvändigt att inrätta territoriella pakter som mer direkt inkluderar lokala och regionala myndigheter.

52. Kommittén påminner om vikten av starkare och mer **detaljerade kriterier som gör det möjligt att tillämpa principen om partnerskap** med de lokala och regionala myndigheterna vid utarbetande av, förhandlingar om och genomförande av europeiska och nationella strategiska målsättningar samt operativa program. Kommittén gläder sig över att kommissionen i sina bedömningar framhåller att de lokala och regionala myndigheternas och socioekonomiska aktörernas deltagande är avgörande för sammanhållningspolitikens framgång.

Prestanda, villkor, incitament och sanktioner

53. Regionkommittén uppmanar kraftfullt de lokala och regionala myndigheterna att se till att deras **administrativa och institutionella kapacitet** är på högsta nivå och att avsätta lämpliga ekonomiska och mänskliga resurser för att hantera komplexiteten i EU-finansierade projekt, framför allt vad gäller administrativa bördor och byråkrati. Kommittén understryker att man måste se till att det finns tillräcklig finansiering för att göra det möjligt för lokala och regionala myndigheter att på ett korrekt sätt delta i större projekt som finansieras via strukturfonderna.

54. **Kommittén motsätter sig bestämt bestämmelserna om (externa) makroekonomiska tvärvillkor**, dvs. att man skulle hålla inne medel från strukturfonder som är tillgängliga för regioner och städer på grund av de nationella regeringarnas fel och brister eller om de nationella regeringarna inte respekterar stabilitets- och tillväxtpakten. Det finns risk för att finansiella sanktioner eller incitament kopplade till stabilitets- och tillväxtpakten, i syfte att se till att makroekonomiska villkor respekteras, främst bestraffar lokala och regionala myndigheter som inte bär ansvaret för att medlemsstaterna inte fullgör sina skyldigheter på detta område⁽¹⁴⁾.

⁽¹³⁾ Detta skulle kunna utgöras av en specifik konstellation för sammanhållningspolitiken eller sammanträden i rådet (allmänna frågor) som ägnas åt sammanhållningspolitiken, i närvaro av ministrar med ansvar för sammanhållningspolitiken.

⁽¹⁴⁾ Yttrande från ReK av den 1 december 2010 om "Förstärkt samordning av den ekonomiska politiken", föredragande: Konstantinos Tatsis (EL-PPE) CdR 224/2010 fin samt ReK:s resolution om "Regionkommitténs prioriteringar 2011 mot bakgrund av Europeiska kommissionens lagstiftnings- och arbetsprogram" antagen den 2 december 2010 CdR 361/2010 fin (särskilt punkt 10).

⁽¹²⁾ Varje medlemsstat bör avgöra vilka lokala och regionala myndigheter som ska vara undertecknare, i linje med statens fördelning av lokala befogenheter.

55. Regionkommittén stöder införandet av en **(intern) villkorlighet** som syftar till att göra sammanhållningspolitiken effektivare. En sådan villkorlighet bör höra nära samman med de tematiske prioriteringarna i sammanhållningspolitiken och den bör inte knytas till bredare strukturella reformer som är löst kopplade till genomförandet av politiken. Den bör fokuseras på de strukturella och institutionella villkor som krävs för att säkerställa bästa möjliga användning av sammanhållningsresurserna. Den bör vara enkel, tillämplig, proportionerlig och utvärderas på förhand.

56. Kommittén stöder att **en europeisk medfinansiering upprätthålls** som garanterar lokala och regionala aktörers deltagande och ansvarstagande. Graden av europeisk medfinansiering bör vara anpassad till olika mål utifrån de olika regionernas utvecklingsnivå, såsom nu är fallet. Däremot vänder sig kommittén emot sänkningar av graden av medfinansiering. Medfinansieringen får inte utgöra en justerbar variabel i händelse av budgetminskningar på grund av det interinstitutionella avtalet om de kommande budgetplanerna. Kommittén ifrågasätter också kommissionens förslag om justering av medfinansieringsgraden beroende på det europeiska mervärdet, typen av åtgärder och stödmottagarna. Sådana förändringar riskerar att ge upphov till komplicerade bestämmelser som kan medföra oegentligheter och ytterligare försvåra förvaltningsmyndigheternas uppgift. Kommittén påpekar slutligen att medfinansieringsgraden per område bör fastställas för varje operativt program, så att dessa kan anpassas till de prioriterade mål som satts upp.

57. **Kommittén motsätter sig förslaget att upprätta en resultatreserv** grundad på målen i Europa 2020-strategin. Det förefaller svårt att fastställa objektiva tilldelningskriterier för en sådan reserv. Det skulle finnas risk för att en sådan resultatreserv gynnar de regioner som uppnått bäst resultat utan att ta hänsyn till ansträngningar som gjorts av regioner som kanske inte har gynnsamma territoriella, ekonomiska eller sociala villkor och utan att ta hänsyn till egenskaperna hos vissa, särskilt komplicerade integrerade lösningar som kräver förberedelser lång tid i förväg. En resultatreserv skulle också kunna leda till att medlemsstaterna fastställer mindre ambitiösa mål. Inrättandet av en resultatreserv, på EU-nivå eller på nationell nivå, skulle inte heller garantera mer effektiva investeringar. Kommittén kan dock tänka sig att stödja inrättandet av en flexibilitetsreserv (som inte är resultatbaserad) som grundas på anslag som dragits tillbaka under programperioden och som skulle syfta till att

— finansiera experimentella initiativ i fråga om smart, hållbar eller inkluderande tillväxt, eller att

— göra det möjligt att utnyttja strukturfonderna vid en ekonomisk, social eller miljömässig kris tillsammans med EU:s fond för justering för globaliseringseffekter och EU:s solidaritetsfond.

58. **Kommittén accepterar nödvändigheten av att inrätta nya former av resultatbaserade (interna) finansiella villkor.** Vi anser dock att det är absolut nödvändigt att fastställa kriterier för att kunna avgöra om ett visst villkor är uppfyllt i syfte att säkra ett enhetligt genomförande av ett system med strukturella tvärvillkor. Dessa kriterier måste vara generella, rättvisa och proportionerliga samt grundade på principen om likabehandling. Kvantifierade mål bör användas för strategisk programplanering utan att det uppstår orimligt stora kostnader. De fastställs med hjälp av ett begränsat antal indikatorer för genomförande och resultat, och gör det möjligt att mäta vilka framsteg som nåts utifrån utgångssituationen och förverkligandet av genomförandemålen för de prioriterade områdena. Därför bör det inte vidtas sanktioner då de förväntade resultaten inte helt uppnås. Såsom påpekades av ministrarna med ansvar för sammanhållningspolitiken, som sammanträffade i Liège den 22–23 november 2010, ställs redan en betydande mängd villkor, vilket har visat sig vara effektivt. Detta inkluderar särskilt regeln om automatiskt återtagande av anslag, regler om avslutande av räkenskaper, godkännande av system för kontroll och revision, principer om additionalitet och medfinansiering etc. Denna interna villkorlighet bör därför eftersträvas och förbättras.

59. Med tanke på de betalningar som lokala och regionala myndigheter gjort enligt principen om medfinansiering är Regionkommittén fullt berättigad att delta i den konstruktiva dialog som kommissionen efterlyst för att vidare utforska de olika bestämmelser om villkorlighet som föreslås i femte sammanhållningsrapporten, inom ramen för en **arbetsgrupp om tvärvillkor**, tillsammans med medlemsstaterna och Europaparlamentet.

Utvärdering och förväntade resultat

60. Kommittén stöder kommissionens förslag om att **ha ett mer resultatorienterat förhållningssätt** genom tydliga och mätbara mål och resultatindikatorer, som fastställs på förhand utifrån varje regions specifika målsättningar. Vi vill dock varna för att kommissionen kan frestas utvärdera resultaten endast i förhållande till framstegen när det gäller uppfyllandet av målen för Europa 2020-strategin. Redan under programperioden 2007–2013 har man gjort framsteg på området genom utvärderingar på förhand, löpande utvärderingar och utvärderingar i efterhand. Det är viktigt att göra en översyn innan man går vidare med detta.

61. Kommittén stöder att ett **begränsat antal allmänna indikatorer** används, med koppling till de ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningsmålen och Europa 2020-strategin, för att göra det möjligt för kommissionen att göra en omfattande och kontinuerlig utvärdering under hela programperioden. Merparten av indikatorerna bör dock fastställas på regional nivå utifrån varje regions territoriella särdrag och olika prioriteringar. De bör också visa att den föreslagna lösningen är nödvändig för den territoriella utvecklingen.

Finansieringstekniska instrument

62. **Kommittén stöder användningen av finansieringstekniska instrument** för att öka EU-fondernas hävstångseffekt. Vi beklagar emellertid att kommissionen tillämpar tematiska restriktioner vid fastställandet av rätten till stöd, och anser att det är mycket viktigt att låta medlemsstaterna avgöra på vilken nivå (nationell, regional) de finansiella instrumenten kan användas mest effektivt. Genomförandet av dessa instrument behöver dock förenklas och tydliggöras för att

- underlätta deltagandet för Europeiska investeringsbanken och andra relevanta bankorgan på nationell, regional eller lokal nivå,
- uppmuntra de lokala och regionala myndigheterna att öka användningen av dessa instrument och att se till att de tillämpas,
- matcha behoven för alla regioner, stora som små, eftersom de befintliga instrumenten är utformade endast för storskaliga åtgärder.

63. Kommittén ställer sig frågande till Europeiska kommissionens förslag om att huvudsakligen kanalisera det **finansiella stödet till företag** genom finansieringstekniska instrument, samtidigt som man använder subventioner för medfinansiering av stödprogram för innovation, miljöskydd etc. Företagsstödet inom ramen för sammanhållningspolitiken bör inte enbart ges genom finansieringstekniska lösningar och dessa betyder inte att bidrag inte behövs, eftersom det inte är all verksamhet som kan finansieras via lån. Inte heller befinner sig alla företag i en sådan ställning att de kan genomföra lånefinansierade projekt. Krisen har visat att marknadsbaserade instrument inte fungerar under en konjunkturedgång. Det är de lokala och regionala myndigheternas uppgift att avgöra vilken typ av stöd som är lämpligast på grundval av varje regions ekonomiska och företagsmässiga struktur, samt med hänsyn till konkurrenspolitik och regionalt stöd.

Förenkling

64. **Kommittén motsätter sig alla stora förändringar av det aktuella systemet för förvaltning** av strukturfonderna, såsom kommissionen föreslagit i samband med översynen av budgetförordningen. Kommissionen uppmanas därför att bevara det aktuella systemet som börjar bära frukt i form av färre fel och oegentligheter. I detta system kan man sedan göra de förbättringar och förenklingar som behövs.

65. Kommittén understryker att sammanhållningspolitikens effektivitet och förbättrade resultat innebär att en **balans bör nås mellan förfarandenas enkelhet och effektivitet och den ekonomiska förvaltningen** i syfte att göra sammanhållningspolitiken mer användar- och insynsvänlig. Erkännandet av regionernas fulla behörighet när det gäller förvaltningen och övervakningen av de regionala operativa programmen skulle bidra till att skapa en sådan balans. Dessutom bör Regionkommittén

kunna föreslå lösningar för att ytterligare förenkla reglerna för förvaltningsmyndigheternas genomförande av fonderna och för stödmottagarnas erhållande av finansiering. Kommissionen uppmanas också att fortsatt överväga förenkling, särskilt för att kunna minska stödmottagarnas tidsfrister för återbetalning.

66. Kommittén uppmuntrar kommissionen att använda ett förenklat system för ersättning av stödmottagarnas kostnader genom **schablonisering av kostnaderna** såväl för Eruf som för ESF. Medlemsstaterna uppmanas att stödja de lokala och regionala myndigheterna, för att möjliggöra ett snabbt genomförande av dessa bestämmelser, vilket för övrigt skulle bidra till att ytterligare fokusera planeringen på de förväntade resultaten.

67. Kommittén skulle välkomna en **översyn av de förfaranden som har att göra med territoriella samarbetsprogram** i syfte att skapa gemensamma regler för olika program så att nationellt godkända revisionsförfaranden kan användas för partner, vilket skulle göra att den samordnande stödmottagaren inte längre behöver granska revideringar från andra medlemsstater.

68. Kommittén vill rikta uppmärksamheten på kommissionens förslag om att införa **revisionsförklaringar** som utfärdas av förvaltningsmyndigheter tillsammans med revisionsrätten. Ett sådant förslag får inte öka arbetsbördan för lokala och regionala myndigheter i samband med reglerna för kontroll och revision och minska kommissionens ansvar på detta område vad gäller tolkning och stöd.

69. Kommittén understryker att **finansiell kontroll och revisionspraxis** måste vara proportionerlig och tydligt baseras på att reglerna följs. Kommittén motsätter sig kraftigt "smygande lagstiftning" där förvaltande myndigheter "uppmanas" att vidta vissa utvecklingsåtgärder när det inte finns något krav på detta och då de standardchecklistor som revisorer använder (och som tillhandahålls av samordningskommittén för fonderna) innehåller poster som inte finns i EU-förordningarna eller är ett krav enligt nationell lagstiftning.

70. Kommittén gläder sig åt Europeiska kommissionens förslag om att undanta det första programåret från **regeln om automatiskt återtagande av medel**, och efterlyser att detta första år inte redovisas innan det operativa programmet avslutas. Detta skulle göra det möjligt att lindra följderna av förseningar i programperiodens inledningsskede. Kommissionen och medlemsstaterna behöver dock se till de operativa programmen antas så tidigt som möjligt för att minska risken för förseningar i början av perioden.

71. Kommittén beklagar att kommissionen inte föreslår någon förenkling i fråga om **inkomstbringande projekt**, där komplexiteten i beräkningsmetoden förefaller kontraproduktiv och avskräcker aktörer som potentiellt skulle stödja projekten. Kommissionen uppmuntras också att förenkla och påskynda systemet med godkännande av stora projekt.

72. Regionkommittén stöder all harmonisering av **reglerna för stödberättigande utgifter** mellan åtgärdsområden, instrument och fonder genom detaljerade villkor som ingår i den gemensamma strategiska ramen och genomförande av rättsliga regler som härrör direkt ifrån den, för att förenkla förfarandena för genomförande och minimera riskerna för oegentligheter. Man måste se till att de lokala och regionala myndigheterna till fullo deltar i fastställandet av dessa regler för stödberättigande tillsammans med medlemsstaterna, så att EU-reglerna tolkas och tillämpas samstämmigt på nationell och regional nivå.

Bryssel den 1 april 2011

*Regionkommitténs
ordförande*

Mercedes BRESSO

Förberedande yttrande från Regionkommittén om "Europeiska socialfondens framtid efter 2013"

(2011/C 166/08)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén rekommenderar starkt att ESF även i fortsättning ska vara en strukturfond och ser gärna att den territoriella dimensionen stärks under utarbetandet och genomförandet av de sektorsövergripande operativa programmen, inbegripet program som avser samarbete.
- Kommittén noterar med intresse att man i femte sammanhållningsrapporten hänvisar till den innovativa potentialen i lokala initiativ, och vi skulle helt ställa oss bakom en satsning på att göra ESF till en beståndsdel i den lokala utvecklingsmodell som föreslås i femte sammanhållningsrapporten.
- ReK anser att ESF:s viktigaste mål även i fortsättningen bör vara att förbättra möjligheterna för inträde på arbetsmarknaden genom sysselsättning och en väl fungerande arbetsmarknad, att utveckla humankapitalet och höja arbetskraftens kunskande, att hjälpa arbetstagarna att behålla sina arbeten samt att stödja innovation, företagande och utbildningsreformer.
- ReK understryker kraftigt behovet av att Europeiska socialfonden fortsätter att fokusera på de övergripande prioriteringarna som t.ex. missgynnade personers och gruppers sociala integration och kampen mot köns- och åldersdiskriminering. I synnerhet bör ESF lägga större vikt vid målet om lika möjligheter, lika behandling och lika lön för kvinnor på arbetsplatsen.
- ReK anser att inkomstskydd och inkomststöd kan omfattas av ESF om dessa instrument är kopplade till aktiva arbetsmarknadsåtgärder. ReK anser att användningen av sociala skyddsnät även i fortsättningen bör vara medlemsstaternas ansvar. Om sådana insatser omfattades av ESF skulle fondens fokus förskjutas från dess egentliga mål och begränsa dess effektivitet i och med att verksamheten skulle inriktas mot akuta insatser i stället för mot förebyggande åtgärder.
- ReK understryker det utsatta läget för de romska befolkningsgrupperna som, förutom att de tvingas leva i socialt och ekonomiskt utanförskap, drabbas av geografisk segregering och undermåliga levnadsvillkor. Detta måste åtgärdas med hjälp av EU-instrument på lokal och regional nivå.

Föredragande Catuscia MARINI (IT-PSE), regionpresident i Umbrien

I. ALLMÄNNA SYNPUNKTER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Sammanhållningspolitikens identitet, syfte och legitimitet efter 2013

1. ReK stöder det förslag som Europeiska kommissionen lade fram i den Femte rapporten om sammanhållningspolitiken ⁽¹⁾ om en sammanhållningspolitik som omfattar samtliga europeiska regioner och som syftar till att främja en harmonisk utveckling i Europeiska unionen och stödja återhämtningen i de regioner som släpar efter i fråga om utveckling genom att till dessa anslå de största anslagen. Kommittén uppskattar även målsättningen att stödja de välutvecklade regionernas konkurrenskraft, samtidigt som man motverkar egoistiska tendenser som visserligen gynnar den egna regionens/det egna landets intressen, men som kan få negativa effekter för andra.

2. Kommittén anser därför att det är nödvändigt att genomföra en geografiskt väldefinierad strategi som ett nödvändigt komplement till den inre marknaden, i synnerhet för att minska risken att denna förvärrar de regionala obalanserna. En sådan strategi bör ha både ekonomisk utveckling och social integration som mål. ReK anser dessutom att det är nödvändigt att säkerställa samordning och integration mellan sammanhållningspolitikens olika mål snarare än att försöka uppnå dem ett och ett, samtidigt som en klar och tydlig skillnad mellan de olika åtgärderna bibehålls.

3. Regionkommittén önskar att sammanhållningspolitiken bekräftar sin legitimitet och synlighet hos de europeiska medborgarna genom att alltmer satsa på mätbara resultat, genom att helt gå in för principen om ansvarsskyldighet och undvika att använda samma byråkratiska standardlösningar för alla, utan ge utrymme för lokala inlärningsprocesser och förfaranden som är anpassade till de specifika regionala förhållandena samt för förverkligande av den territoriella sammanhållningen – en ny politisk målsättning som införts genom Lissabonfördraget ⁽²⁾.

4. ReK anser att det är av avgörande betydelse att insatsernas reella betydelse säkerställs genom tilldelning av ett betydande finansieringsram så att de regioner som inte nödvändigtvis släpar efter i fråga om utveckling jämfört med det statistiska genomsnittet men som icke desto mindre ofta har problem med den interna sammanhållningen på grund av områden med fattigdom och underutveckling också får tillgång till ett visst minimum av resurser.

5. Kommittén anser att den Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter ska införlivas med EU:s budget, framför allt i syfte att kunna påskynda mobiliseringen av medel.

⁽¹⁾ I detta avseende hänvisas till ReK:s yttrande "Femte sammanhållningsrapporten", föredragande: Michel Delebarre, CdR369/2010 fin.

⁽²⁾ I detta avseende hänvisas till ReK:s yttrande "Grönbok om territoriell sammanhållning", föredragande: Jean-Yves Le Drian, CdR 274/2008 fin.

II. POLITISKA REKOMMENDATIONER

Sammanhållningspolitiken och målen för EU 2020-strategin

6. ReK anser att sammanhållningspolitiken och EU 2020-strategin bör samordnas och bli mer enhetliga genom att man fastställer vilka sektorer som bör beviljas direktstöd och på vilka punkter det bör råda ömsesidighet och komplementaritet. Dock bör sammanhållningspolitikens autonomi bevaras i överensstämmelse med fördragets bestämmelser ⁽³⁾, samtidigt som man framhåller de aspekter av sammanhållningspolitiken som kan bidra till att göra Europa 2020 till en framgång.

7. ReK vill kraftigt understryka den avgörande roll som de lokala och regionala myndigheterna har som företrädare för den nivå som är bäst ägnad att utarbeta och genomföra EU:s politik för att uppnå dessa mål i överensstämmelse med en långsiktig strategi som syftar till att bekämpa underutnyttjande av resurserna och social utslagning i vissa områden genom kompletterande riktade insatser och flernivåstyre.

8. ReK avvisar varje tanke på åternationalisering av sammanhållningspolitiken och på sektoriell koncentration som inte verkar vara den rätta metoden för att på ett konsekvent och funktionellt sätt stödja EU 2020-strategin och som samtidigt står i motsättning till den territoriella dimensionen och flernivåstyret. Flernivåstyret utgör ju de positiva aspekterna av de förbättrade styresformer som främjats av sammanhållningspolitiken och har sin grund i fördraget. En förbättring av den ekonomiska styrningen och ökad sammanhållning i EU skulle på ett avgörande sätt bidra till återhämtningen från den ekonomiska krisen ⁽⁴⁾.

Europeiska socialfondens roll i sammanhållningspolitiken

9. ReK anser att det är nödvändigt att Europeiska socialfonden försöker uppnå de mål som tidigare beskrivits inom ramen för EU:s sammanhållningspolitik genom program som är så konsekventa och integrerade som möjligt och med vederbörlig hänsyn till den territoriella dimensionen. I synnerhet bör åtgärder för kompetensutveckling av humankapitalet i syfte att optimera resultaten ingå i och kopplas till en bredare utvecklingspolitik.

10. ReK understryker att den ekonomiska krisen har stärkt Europeiska socialfondens roll som ett oundgängligt verktyg för att stödja arbetstagarnas och företagens anpassning till nya konjunkturella och marknadsmässiga villkor och för att

⁽³⁾ Artiklarna 174–178 i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt (FEUF).

⁽⁴⁾ Se ReK:s yttrande "Regionkommitténs vitbok om flernivåstyre", juni 2009, CONST-IV-020.

skydda inkomsterna för de arbetstagare som drabbats av krisen. Kommittén vill därför framhålla att det är viktigt att även i fortsättningen sträva efter att uppnå dessa mål. ReK välkomnar dessutom den idé som lanserats av Europaparlamentet ⁽⁵⁾ och bekräftats av Regionkommittén i dess yttrande om "*Sammanhållningspolitikens framtid*" ⁽⁶⁾ om en europeisk sammanhållningsstrategi som är inriktad på sysselsättning och social integration och om Europeiska socialfondens centrala roll i samband med främjandet av anställningsbarhet och kampen mot fattigdom. Denna roll har blivit ännu viktigare på grund av den nuvarande ekonomiska krisen. Det faktum att ESF är ett flerårigt instrument har visat sig ovärderligt genom att det på så vis har kunnat ge en stabilitet som lokalsamhällena och projektledarna verkligen behöver, i synnerhet när kreditåstramningen har drabbat de lokala myndigheterna.

Europeiska socialfondens mervärde i förhållande till andra nationella finansiella instrument

11. ReK rekommenderar starkt att ESF även i fortsättning ska vara en strukturfond och understryker att fonden numera är en integrerad del av EU:s insatser, eftersom medlemsstaterna, trots olika lagstiftningsmässiga och finansiella förhållanden, tack vare Europeiska socialfondens insatser har möjlighet att genomföra kompletterande åtgärder som inte, eller bara marginellt, ingår i de nationella systemens vanliga ramar. Regionkommittén ser gärna att den territoriella dimensionen stärks under utarbetandet och genomförandet av de sektorsövergripande operativa programmen, inbegripet program som avser samarbete.

12. ReK pekar på följande punkter som utgör viktiga och specifika kompletterande bidrag från ESF:

- Större flexibilitet i användningen av ESF:s resurser i förhållande till de nationella finansieringsresurserna som i regel är kopplade till väldefinierade mål. Detta har utgjort en av ESF:s starka sidor **som bör bevaras under den nya programplaneringsperioden.**
- Möjligheten att reformera systemen som kopplar samman utbildning, yrkesutbildning och arbete.
- Möjligheten att främja en kontinuerlig anpassning av kvalifikationer, i synnerhet kvalifikationer på hög nivå, för alla kategorier av arbetstagare, inklusive personer med funktionshinder, så att de lättare kan spela en aktiv roll i produktionsystemet. Detta kan ge ett väsentligt bidrag till den sociala integreringen och de europeiska regionernas konkurrenskraft.
- ESF:s stöd till utbildning och forskning som är särskilt viktigt i den nuvarande situationen med begränsningar och minsk-

ning av de offentliga utgifterna i medlemsstaterna och som är en avgörande faktor för att säkerställa en betydande innovationsverksamhet som kräver en högt kvalificerad och initiativrik arbetsstyrka.

- Det kompletterande och ur kvalitativ synpunkt viktiga bidrag som ges av den ständiga jämförelsen mellan medlemsstaternas olika erfarenheter av att använda Europeiska socialfonden inom ramen för Europa 2020-strategin och som gör det möjligt att utföra en jämförande bedömning av de nationella och/eller regionala och lokala systemen samt av de olika försöken.

13. ReK framhåller dessutom betydelsen av att kunna arbeta inom ramen för ett flerårigt program med de garantier som detta ger när det gäller resurser och programreferenser.

Europeiska socialfondens prioriterade uppgifter inom ramen för EU 2020-strategin

14. ReK understryker att ESF bidrar till tre av Europa 2020-strategins ⁽⁷⁾ prioriterade områden, i synnerhet områdena **smart tillväxt** och **tillväxt för alla**. Vad beträffar de fem kvantitativa målen söker Europeiska socialfonden att direkt uppnå målet att **öka sysselsättningsgraden till 75 %** och på ett mindre direkt sätt målet att **minska antalet ungdomar som slutar skolan i förtid samt målet om en allmän minskning av fattigdomen genom utveckling av en politik för social integration** ⁽⁸⁾. Bland "De integrerade riktlinjerna för Europa 2020" som fastställts av Europeiska rådet ⁽⁹⁾ kommer ESF att bidra till genomförandet av följande riktlinjer:

Riktlinje nr 7: Öka deltagandet på arbetsmarknaden och minska den strukturella arbetslösheten.

Riktlinje 8: Utveckla en kvalificerad arbetskraft som motsvarar arbetsmarknadens behov, främja kvalitet i arbetet och livslångt lärande.

Riktlinje 9: Förbättra utbildningssystemens resultat på alla nivåer och öka deltagandet i den högre utbildningen.

Riktlinje 10: Främja social integration och bekämpa fattigdom.

⁽⁵⁾ Europaparlamentets resolution av den 7 oktober 2010 om Europeiska socialfondens framtid.

⁽⁶⁾ "*Sammanhållningspolitikens framtid*", föredragande Michael Schneider, Cdr 210/2009 fin.

⁽⁷⁾ Kommissionens meddelande "*Europa 2020 – En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla*", KOM(2010) 2020 slutlig.

⁽⁸⁾ Den kan också bidra till att öka andelen 30–34-åringar med högre utbildning genom att förbättra kvaliteten i det livslånga lärandet på alla nivåer och genom att uppmuntra deltagande i högre utbildning.

⁽⁹⁾ Kommissionens rekommendation till rådets rekommendation om allmänna riktlinjer för medlemsstaternas och unionens ekonomiska politik – Del I av de integrerade riktlinjerna för "Europa 2020", SEK(2010) 488 slutlig.

15. Kommittén är särskilt bekymrad över den ökade sociala utestängningen, i synnerhet den som drabbar invandrare, minskningen av arbetets ekonomiska värde och den åtföljande ökningen av företeelsen "arbetande fattiga". Kommittén vill även understryka den allt större risken för att arbetstagare över femtio drabbas av arbetslöshet och därmed fattigdom, de allt färre sysselsättningsmöjligheterna för funktionshindrade, den allt ojämnare inkomstfördelningen och den åtföljande utbredningen av den relativa och absoluta fattigdomen. ReK anser att ökningen av den ekonomiska utslagningen begränsar tillgången inte bara till materiella varor utan även till kulturella och sociala tjänster som är avgörande för utveckling och förverkligande av individens fulla potential. Mot denna bakgrund efterlyser kommittén ett starkt engagemang från Europeiska socialfondens sida i överensstämmelse med huvudinitiativen i Europa 2020-strategin "En agenda för ny kompetens och nya arbetstillfällen" och "Europeisk plattform mot fattigdom".

16. ReK understryker det utsatta läget för de romska befolkningsgrupperna som, förutom att de tvingas leva i socialt och ekonomiskt utanförskap, drabbas av geografisk segregering och undermåliga levnadsvillkor. Detta måste åtgärdas med hjälp av EU-instrument på lokal och regional nivå.

17. Mot bakgrund av erfarenheterna från den aktuella programperioden 2007–2013, i synnerhet när det gäller åtgärderna under punkten "social delaktighet" i de regionala operativa programmen och den bästa praxis som utvecklats under genomförandet av EU-initiativ, vill ReK framhålla att ESF också kan ge ett avgörande bidrag inom ramen för Europa 2020-strategins prioriterade mål om "tillväxt för alla" ⁽¹⁰⁾. Kommittén noterar med intresse att man i femte sammanhållningsrapporten hänvisar till den innovativa potentialen i lokala initiativ, och vi skulle helt ställa oss bakom en satsning på att göra ESF till en beståndsdel i den lokala utvecklingsmodell som föreslås i femte sammanhållningsrapporten. Det finns ett värde i att utforska potentialen i en utvidgad användning av tillvägagångssätt som helt bygger på nedifrån-och-upp-principen (med t.ex. Leader för landsbygdsutvecklingsprogrammen som modell), där ESF skulle kunna spela en central roll.

18. ReK anser att ESF:s viktigaste mål även i fortsättningen bör vara att förbättra möjligheterna för inträde på arbetsmarknaden genom sysselsättning och en väl fungerande arbetsmarknad, att utveckla humankapitalet och höja arbetskraftens kunskande, att hjälpa arbetstagarna att behålla sina arbeten samt att stödja innovation, företagande och utbildningsreformer.

19. Kommittén är medveten om behovet av att införa ett samordnat system av tjänster för anställning, utbildning, in-

komststöd och medling som i överensstämmelse med de europeiska principerna för flexicurity både motsvarar marknadens krav på flexibilitet och arbetstagarnas krav på trygghet och anställningsbarhet.

20. ReK understryker kraftigt behovet av att Europeiska socialfonden fortsätter att fokusera på de övergripande prioriteringarna som t.ex. missgynnade personers och gruppers sociala integration och kampen mot köns- och åldersdiskriminering. I synnerhet bör ESF lägga större vikt vid målet om lika möjligheter, lika behandling och lika lön för kvinnor på arbetsplatsen. Kommittén välkomnar och stöder Europaparlamentets ståndpunkt att en viktig prioritering bör vara att skapa "gröna" jobb för kvinnor inom ramen för ESF. Kommittén välkomnar förslaget att införa ett jämställdhetsperspektiv vid utformandet av Europeiska socialfondens budget och i återhämtningsplaner och strukturanpassningsprogram för att säkerställa att sådana program lockar och integrerar kvinnor på ett jämställt sätt ⁽¹¹⁾.

21. Regionkommittén konstaterar dessutom att samhället inte tillhandahåller de medel som är nödvändiga för att kvinnor ska kunna återinträda på arbetsmarknaden efter det att de fött barn. Vi anser därför att ESF har en mycket viktig roll att spela när det gäller att göra det möjligt för dem som lämnat arbetsmarknaden för att uppfostra barn eller vårda anhöriga att komma tillbaka till arbetslivet.

22. ReK anser i överensstämmelse med subsidiaritetsprincipen att de territoriella pakterna, som bör förhandlas fram mellan medlemsstaterna tillsammans med regionerna och kommissionen om utvecklingsstrategin i de nationella reformprogrammen skulle kunna vara ett instrument till stöd för sammanhållningspolitikens bidrag till genomförandet av EU 2020. Dessa pakter som bygger på en gemensam strategisk ram och kontraktssmässiga avtal bör göra det möjligt att fastställa investeringsprioriteringar, fördelningen av EU:s och de olika förvaltningsnivåernas resurser (nationella, regionala och lokala) mellan prioriterade områden och program, de fastställda villkoren och de mål som ska uppnås. De bör bygga på villkorsprincipen som kriterium för förhands- och efterhandsutvärdering av de olika åtgärdernas stödberättigande.

23. Kommittén anser att man för att främja en sammanhängande, enhetlig och integrerad ekonomisk, social och territoriell sammanhållning bör utvidga pakternas tillämpningsområde till andra europeiska politikområden och finansieringsinstrument. Detta skulle göra det möjligt att förbättra den enskilda regionens planeringskapacitet och kunskap om de egna prioriteringarna.

⁽¹⁰⁾ Grönboken "Lazio 2020" (Latium 2020) är ett försök att genomföra Europa 2020-strategin på lokal nivå. Grönboken, som bygger på EU:s och medlemsstaternas politik, överför idén bakom Europa 2020-strategin till lokal nivå genom en strategi för förstärkning av arbetsmarknaden som tar hänsyn till regionala särdrag, kompetenscentrum samt lokala och regionala yrken.

⁽¹¹⁾ Europaparlamentets resolution av den 7 september 2010 "Att utveckla sysselsättningspotentialen av en ny hållbar ekonomi" (2010/2010(INI)).

24. Kommittén hänvisar till EU:s sysselsättningsstrategi och framhåller ESF:s avgörande roll som redskap för skapande av förutsättningarna för att genomföra denna strategi.

Europeiska socialfondens geografiska och tematiska fokus

25. ReK understryker att ESF är den enda av strukturfonderna som direkt vänder sig till medborgarna: unga, arbetslösa, arbetstagare, äldre, personer som löper risk för social uteslöt. Det är därför av avgörande betydelse att de åtgärder som finansieras av fonden kan genomföras i hela EU, oavsett var stödmottagarna är bosatta. Stödets storlek kommer att vara avhängigt av

- hur mycket de berörda regionerna släpar efter i utvecklingen,
- problemen på arbetsmarknader med minskande konkurrenskraft,
- behovet av att främja innovation i regionerna,
- behovet av att stödja insatser till förmån för humankapitalet i de områden som drabbats hårdast av den internationella krisens negativa effekter.

26. I stället för att sprida finansieringen anser ReK att man bör främja dels prioriterade utvecklingsområdena, dels åtgärder till förmån för de mest utsatta grupperna i samhället. Detta innebär att man lägger särskild vikt vid frågor som anpassningsförmåga och anställningsbarhet i samband med EU:s mål om hållbar utveckling, att man identifierar innovationsområden, omskolningspotential, insatsområden, inbegripet "gröna" jobb och att man baserar sig på en noggrann, precis och strukturerad analys av behoven och på myndigheternas nya förmåga att göra prognoser.

27. ReK anser att inkomstskydd och inkomststöd kan omfattas av ESF om dessa instrument är kopplade till aktiva arbetsmarknadsåtgärder. ReK anser att användningen av sociala skyddsnät även i fortsättningen bör vara medlemsstaternas ansvar. Om sådana insatser omfattades av ESF skulle fondens fokus förskjutas från dess egentliga mål och begränsa dess effektivitet i och med att verksamheten skulle inriktas mot akuta insatser i stället för mot förebyggande åtgärder. Regionkommittén framhåller dessutom också att man måste avsätta ESF-medel för att medfinansiera sådana projekt i medlemsstaterna som löser de akuta sysselsättningsproblemen genom en varaktig investering i genomförandet av den sjunde, åttonde och tionde riktlinjen i de integrerade riktlinjerna för Europa 2020-strategin.

28. ReK understryker behovet av att ta vederbörlig hänsyn till subsidiaritetsprincipen i samband med definitionen av ESF:s tematiska och geografiska fokus, men beklagar att ESF i vissa medlemsstater genomförs genom nationella program som tar liten eller ingen hänsyn till regionala skillnader vid genomförandet av åtgärder. Iakttagandet av denna princip gör det möjligt

att ta hänsyn till aktörernas och regionernas verkliga behov, vilka är viktiga inslag i en effektiv planering av insatserna. Mot bakgrund av erfarenheterna och i syfte att utnyttja den latent utvecklingspotentialen på regional nivå, rekommenderar därför ReK att Europeiska socialfondens framtida verksamhetsområde ges en större flexibilitet än tidigare så att man på ett effektivare sätt kan genomföra fondens mål, bl. a. i ljuset av Europa 2020-strategin.

29. ReK påpekar att övergången till en koldioxidsnål ekonomi i enlighet med Europa 2020-strategin endast kan genomföras genom systematiska insatser för att främja innovation i ekonomin och spridning av forsknings- och innovationsresultat till företag och regioner. Detta kräver att kanalerna för tekniköverföring från universitet och forskningscentra mångdubblas och att man planerar utbildningsinsatser för forskarstuderande i syfte att stärka de lokala produktionssystemens konkurrenskraft.

Komplementaritet och synergi med andra fonder, i synnerhet ERUF

30. Kommittén erinrar om att man i yttrandet "Sammanhållningspolitikens bidrag till Europa 2020-strategin" pekade på behovet av ett starkare samspel mellan de rent regionalt inriktade fonderna, dvs. ESF och ERUF, i syfte att skapa nya arbetstillfällen och öka anställningsbarheten genom utbildning. ReK betraktar den gemensamma strategiska ram som föreslås i den femte sammanhållningsrapporten som det rätta verktyget för att samla de olika EU-fonderna omkring gemensamma mål och integrera deras insatser samt uppnå överensstämmelse med Europa 2020-målen.

31. ReK betraktar även de territoriella pakterna, som är ett uttryck för partnerskapsprincipen, som ett instrument för att stärka denna enhet på medlemsstatsnivå samt på regional och lokal nivå.

32. Kommittén understryker att Europeiska socialfondens mål med inriktning på de mänskliga resurserna har tydliga aspekter som är gemensamma med och som kompletterar såväl ERUF som EJFLU (Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling) och EFF (Europeiska fiskerifonden). En integrerad programplanering och en väl samordnad förvaltning skulle kunna skapa en optimal synergi, men detta förutsätter att fonderna bevarar sin autonomi, att man identifierar deras särdrag och att man på EU-nivå fastställer minimitrösklar för tilldelning av resurser till var och en av dessa fonder så att en acceptabel och rimlig balans skapas mellan de anslag som dessa beviljats. Kommissionen borde uppmuntra medlemsstaterna att lära sig av de goda metoder som redan finns när det gäller integrering av ERUF och ESF på lokal nivå. Ett exempel är arbetssättet med en gemensam programförvaltningsmyndighet för ERUF och ESF, som har nått goda resultat när det gäller att maximera ESF:s och ERUF:s genomslag ute på fältet och att uppmuntra komplementaritet mellan de två fonderna.

33. ReK rekommenderar att man i samband med förändringar avseende de utgifter som berättigar till stöd (och de som inte gör det) i de olika fonderna granskar reglerna om korsfinansiering i syfte att förenkla för stödmottagarna och de organ som ansvarar för genomförandet.

34. ReK anser dessutom att betoningen av resultaten, tillsammans med förstärkningen av den territoriella dimensionen, effektivare kommunikationsåtgärder och en tätare koppling till den integrerade regionala programplaneringen, är ett effektivt sätt att förbättra Europeiska socialfondens synlighet på medborgarnivå och dess inverkan på olika sociala och ekonomiska system. Kommittén föreslår att komplementaritet mellan ESF och ERUF kan uppmuntras genom välfungerande kommunikationsmetoder på lokal nivå, t.ex. ett organ för gemensam förvaltning av ERUF:s och ESF:s kommunikationsstrategier, något som i vissa regioner har hjälpt parterna att förstå fördelarna med att programstrategierna har gemensamma mål även om de fokuserar på olika verksamheter.

Förenkling och resultatorienteringen av förvaltningssystemet (arbetsmetoder)

35. ReK anser att förvaltnings- och kontrollsystemet bör vara mindre fokuserat på nödvändigheten av att respektera de formella förfarandena och målet att använda anslagen och i högre grad vara inriktat på de väsentliga aspekterna såsom kontroll av de verkliga resultaten och iakttagande av tidsramarna genom att uppmuntra en kontrafaktisk utvärdering av effekterna av de finansierade åtgärderna så att man kan se vad som fungerar och vad som inte fungerar.

36. ReK anser att det är nödvändigt, när det gäller Europeiska socialfondens framtid efter 2013, att fortsätta processen för förenkling av genomförandet av de åtgärder som samfinansieras inom ramen för de operativa program som inleddes under den nuvarande programperioden genom införandet av bidragsberättigade kostnader enligt artikel 11.3 b i förordning (EG) nr 1081/2006 (schablonmässigt angivna indirekta kostnader, schablonmässiga kostnader beräknade genom tillämpning av standardiserade skalor av enhetskostnader, schablonbelopp) ändrad genom rådets förordning (EG) nr 396/2009. Målet är att förbättra och stärka förenklingen av förfarandena för förvaltning och kontroll av åtgärderna så att mottagarna av ESF-medel och de ansvariga förvaltningsorganen kan arbeta med enklare och smidigare administrativa och byråkratiska förfaranden. I synnerhet kommer ESF att kunna utnyttjas effektivare genom antagandet av kontrollförfaranden för utvärdering av de samfinansierade åtgärdernas kvantitativa och kvalitativa resultat, en direkt följd av antagandet av de ovannämnda bidragsberättigade kostnaderna (schablonmässiga kostnader beräknade genom tillämpning av standardiserade skalor av enhetskostnader, schablonbelopp).

37. ReK anser vidare att det är svårare att mäta effekten av ESF-finansierade åtgärder än av andra typer av insatser. Kommittén anser därför att det är lämpligt att utforma och använda resultatindikatorer som gör det möjligt att bättre kontrollera effekterna av de ESF-finansierade åtgärderna, inte bara på det

finansiella planet, utan också när det gäller förbättringen av levnads- och arbetsförhållanden för de personer som åtgärderna är direkt avsedda för. Indikatorerna bör vara tydligt definierade, lätta att mäta, kvantifierbara och tillämpas enhetligt.

38. ReK hänvisar i detta sammanhang till sitt yttrande "Bortom BNP – Att mäta framsteg i en föränderlig värld" ⁽¹²⁾ i vilket man understryker behovet av att komplettera BNP med ekonomiska, sociala och miljömässiga aspekter samt att ta fram ett övergripande miljöindex och genomföra en harmoniserad social undersökning på europeisk, nationell och regional nivå ⁽¹³⁾. ReK erinrar om att valet mellan dessa indikatorer och deras innehåll bör vara resultatet av en bred medverkan nedifrån och upp av de lokala myndigheterna, regionerna, medlemsstaterna och EU i en diskussion som i slutändan kommer att göra det möjligt att uppnå målen och legitimera EU:s politiska åtgärder, i och med att medborgarna i större utsträckning accepterar de ansträngningar som är nödvändiga för att ta sig ur krisen och bevara miljön och livskvaliteten.

39. ReK anser dessutom att såväl kvantitativa som kvalitativa utvärderingar av arbetsförmedlingsåtgärder, som genomförs med direkta undersökningar och inte genom att extrapolera administrativa uppgifter, är exempel på god praxis som bör vidareutvecklas.

40. ReK understryker att utvärderingar av arbetsförmedlingsåtgärder har generellt sett gjort det möjligt att mäta utbildningspolitikens inverkan på sysselsättningen under en period på ett halvt till ett helt år. Utvärderingen har i vissa specifika fall klart visat på betydelsen av integrerade utbildnings- och forskningsprogram som kombineras med praktisk erfarenhet i företag eller forskningscenter.

41. ReK konstaterar att öppenheten vid genomförandet av EU-programmen har ökat, men det har också uppstått en ofta onödig byråkrati som innebär stora administrativa kostnader och förseningar vid genomförandet av programmen.

⁽¹²⁾ "Bortom BNP – Att mäta framsteg i en föränderlig värld", föredragande: Vicente Álvarez Areces, CdR 163/2010 fin.

⁽¹³⁾ Regionen Umbrien förfogar över ett instrument som gör det möjligt att mäta de socioekonomiska framstegen i regionen (bortom BNP). Man har utarbetat en **flerdimensionell indikator för innovation, utveckling och social sammanhållning** som är ett instrument för uppföljning av lagstiftningsprocessen. Dessutom har regionen, med **Europeisk resultattavla för innovation** som förebild, upprättat **Regione Umbria Innovation & Competitiveness Scoreboard, RUICS** (Regionen Umbriens resultattavla för innovation och konkurrenskraft) som kommer att användas för en årlig utvärdering av Umbriens ställning när det gäller innovation och konkurrenskraft i förhållande till alla andra regioner i Italien. Detta ska ske med hjälp av uppdaterade indikatorer som omfattar alla uppgifter, från de tidigaste till de senaste.

42. ReK rekommenderar därför att kontrollförfarandena inte får hämma programmens effektivitet och att den administrativa bördan ska vara förenlig med kravet om ett lätt och effektivt genomförande av programmen. Samtidigt måste man säkerställa en sund och korrekt förvaltning med klara och enkla regler som endast kan tolkas på ett sätt, som inte är motstridiga och som står i överensstämmelse med kriterierna om proportionalitet och övergripande kostnadseffektivitet i förhållande till de uppsatta målen.

43. ReK anser att förvaltningsmyndigheterna bör åläggas ett större ansvar i samband med fastställandet av lämpliga förfaranden i överensstämmelse med de olika nationella och regionala systemen. Detta kommer att minska antalet kontrollnivåer som objektivt sett har en tendens att väsentligt förlänga de tekniska och administrativa förfarandena och öka kostnaderna för stödmottagarna.

Bryssel den 1 april 2011

*Regionkommitténs
ordförande*

Mercedes BRESSO

Yttrande från Regionkommittén om "På väg mot en inre marknadsakt"

(2011/C 166/09)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Vi beklagar djupt att det saknas jämvikt mellan de tre pelarna när det gäller antalet förslag till åtgärder, deras natur, hur tydligt deras innehåll är och även hur långt genomförandet av dem kommit. Vi uppmanar kommissionen att precisera sina förslag inom den andra och tredje pelaren, bland annat genom att lägga fram lagstiftningsförslag, för att uppnå samma grad av precision som i förslagen inom den första pelaren.
- Kommittén rekommenderar kommissionen att inom ramen för inre marknadsakten realisera alla de framsteg som Lissabonfördraget innebär och som kan leda till att EU-medborgarnas förtroende för den inre marknaden återupprättas. Det gäller framför allt artikel 3 i EU-fördraget, där nya sociala mål för EU fastställs när det gäller att bekämpa social utestängning och diskriminering samt främja social rättvisa och socialt skydd, jämställdhet mellan kvinnor och män, solidaritet mellan generationerna och skydd av barnets rättigheter, stadgan om de mänskliga rättigheterna, tillämpningen av den "övergripande sociala klausulen" och allmän tillgång till grundläggande tjänster för EU-medborgarna där de lever och bor (artikel 14 i EUF-fördraget och protokoll 26).
- Regionkommittén rekommenderar Europeiska kommissionen att öka tydligheten, bl.a. för att återvinna européernas förtroende, genom att i det första åtgärds paketet samla förslag som rör tillgången till grundläggande tjänster, något som är ett problem i många människors vardag, på grundval av de framsteg som gjordes i Lissabonfördraget. Kommittén rekommenderar därför att förslagen om tillämpning av stadgan om de grundläggande rättigheterna (nr 29), en reform av systemet för erkännande av yrkeskvalifikationer och införande av ett europeiskt färdighetspass (nr 33 och 35), en förbättring av genomförandet av direktivet om utstationering av arbetstagare (nr 30), en förenkling av reglerna för offentlig upphandling och allmännyttiga tjänster (nr 17 och 25), socialt entreprenörskap (nr 36), undanröjande av skattehinder som EU:s invånare möter (nr 42) och tillträde till vissa grundläggande banktjänster (nr 40) ska inkluderas i det första åtgärds paketet.
- Kommittén föreslår att man skapar en praxis med territoriella pakter, där de lokala och regionala myndigheterna genom ett flexibelt och regionalt förfarande fokuserar sin verksamhet och finansiering på genomförandet av EU 2020-strategin och huvudinitiativen. Framför allt bör man lägga tonvikten på projekt som främjar samhällsliga innovationer i den aktuella regionen och som får så stor inverkan på samhället som möjligt. Praxisen med territoriella pakter och pakternas innehåll ingår bland kriterierna för fördelningen av EU-medlen.

Föredragande	Jean-Louis DESTANS (FR-PSE), ordförande i departementsstyrelsen i Eure
Referensdokument	Meddelande från kommissionen om <i>På väg mot en inre marknadsakt</i> KOM(2010) 608 slutlig

I. ALLMÄNNA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Regionkommittén välkomnar kommissionens initiativ att inleda en omfattande offentlig debatt om förslaget till en "inre marknadsakt" som grundas på en social marknadsekonomi med hög konkurrenskraft och som förutsätter ett verkligt engagemang från EU-medborgarnas sida för detta projekt. Vi anser att detta dokument kan utgöra en färdplan för Europeiska kommissionen för tiden fram till 2014 när det gäller de centrala inslagen i unionens interna politik och att kommissionen kartläggning kan bedömas efter vilka resultat som uppnås på detta område.

2. Kommittén ställer sig bakom kommissionens konstatande – baserat på slutsatserna från Mario Montis rapport – om ett växande och oroande avståndstagande från EU-invårnarnas sida vad gäller den inre marknaden. Vi framhåller att det är absolut nödvändigt att komma tillrätta med detta genom att förverkliga den inre marknaden, inte som ett mål i sig utan som ett verktyg för att uppnå målen i Lissabonfördraget.

3. Kommittén delar kommissionens uppfattning att den inre marknaden måste göra det möjligt för EU att dra fördel av globaliseringen, främja ny kunskap och innovation på grundval av den digitala ekonomin, möjliggöra en hållbar tillväxt för att skapa sysselsättning för alla och främja den sociala välfärden.

4. Vi välkomnar därför kommissionens tillvägagångssätt, som bygger på en övergripande angreppsmetod för den inre marknaden och där man vill göra mer än att bara rätta till olika brister.

5. Kommittén rekommenderar att man snabbt avlägsnar hindren för en digital inre marknad. Man måste snarast göra det möjligt att skapa en växande, välfungerande och livskraftig marknad för produktion och spridning av lagligt digitalt innehåll och online-tjänster, som omfattar hela EU. Det skulle göra det möjligt att skapa nya globaliserade företag och stärka de befintliga, och därmed snabbt öka antalet arbetstillfällen inom kultur- och kunskapssektorn i Europa liksom de europeiska företagens andel av innehåll och tjänster på den globala digitala marknaden.

6. Kommittén ger sitt stöd till kommissionens strävan att skapa balans på den inre marknaden på grundval av tre pelare: en ekonomisk pelare till stöd för företagens tillväxt, en social pelare för att återvinna EU-medborgarnas förtroende och en pelare som rör förbättrad styrning.

7. Vi beklagar dock djupt att det saknas jämvikt mellan de tre pelarna när det gäller antalet förslag till åtgärder, deras natur, hur tydligt deras innehåll är och även hur långt genomförandet av dem kommit. Vi uppmanar kommissionen att precisera sina förslag inom den andra och tredje pelaren, bland annat genom att lägga fram lagstiftningsförslag, för att uppnå samma grad av precision som i förslagen inom den första pelaren.

8. Vi framhåller att det krävs en strukturell koppling mellan inre marknadsakten och Europa 2020-strategin. Inre marknadsakten har inte Europa 2020-strategins status som plattform och uppfattas av kommissionen bara som en enkel "hävstång" för Europa 2020-strategin, till skillnad från handelspolitiken och EU:s generella finansiella stöd. Vi måste dessutom tyvärr konstatera att prioriteringarna för företagens tillväxt (en "dynamisk, hållbar och rättvis" tillväxt) inte överensstämmer med prioriteringarna för tillväxt inom Europa 2020-strategin.

9. Kommittén rekommenderar kommissionen att inom ramen för inre marknadsakten realisera alla de framsteg som Lissabonfördraget innebär och som kan leda till att EU-medborgarnas förtroende för den inre marknaden återupprättas. Det gäller framför allt artikel 3 i EU-fördraget, där nya sociala mål för EU fastställs när det gäller att bekämpa social utestängning och diskriminering samt främja social rättvisa och socialt skydd, jämställdhet mellan kvinnor och män, solidaritet mellan generationerna och skydd av barnets rättigheter, stadgan om de mänskliga rättigheterna, tillämpningen av den "övergripande sociala klausulen" och allmän tillgång till grundläggande tjänster för EU-medborgarna där de lever och bor (artikel 14 i EU-fördraget och protokoll 26).

En dynamisk, hållbar och rättvis tillväxt med företagen

10. Regionkommittén är övertygad om att den inre marknaden endast kan fungera om den ska om företagen är konkurrenskraftiga och om det skapas sociala fördelar för medborgarna.

11. Vi beklagar att det avsnitt i meddelandet som rör företagens tillväxt endast förefaller beakta privata företag, trots att en nystart för den inre marknaden också är av största betydelse för den sociala ekonomin. Både de lokala och regionala myndigheternas situation och de lokala företagens utvecklingsvillkor behöver vägas in i de planerade åtgärderna.

12. Vi anser att tjänstesektorn är en strategisk sektor för den ekonomiska återhämtningen i EU, eftersom den står för drygt 70 % av alla arbetstillfällen och hela nettojobbskapandet på den inre marknaden.

13. Vi understryker att tjänstedirektivet också syftar till att förverkliga den inre marknaden men att det har visat sig vara svårt att genomföra direktivet i flera medlemsstater. Vi uppmanar kommissionen att – innan nya lagstiftningsåtgärder på detta område utarbetas – fullfölja den ömsesidiga utvärderingen i nära samarbete med de lokala och regionala myndigheter som organiserar och tillhandahåller viktigare tjänster.

14. Vi erinrar om de lokala och regionala myndigheternas och kamrarnas roll i införandet av "gemensamma kontaktpunkter", som utgör ett viktigt inslag i tjänstedirektivet för att ge tjänsteleverantörerna möjlighet att ta del av relevant information och fullgöra samtliga förfaranden med utgångspunkt i en enda instans.

15. Vi uppmanar kommissionen att prioritera en omfattande undersökning av de konsekvenser som en tjänsteliberalisering får på tjänsternas och arbetstillfällens kvalitet, på säkerheten på arbetsplatsen och personalens kvalifikationsnivå, på priserna, på den regionala sammanhållningen och på tillgängligheten, samt att man föreslår en handlingsplan på basis av slutsatserna av denna undersökning och med hänsyn till Europa 2020-strategins målsättningar.

16. Vi stöder kommissionens förslag att etablera en rättslig grund för stiftelser i Europa med tanke på den särskilda roll som stiftelser spelar i skapandet av en social marknadsekonomi med hög konkurrenskraft.

17. Vi välkomnar kommissionens åtagande att särskilt beakta de små och medelstora företagens behov, eftersom dessa utgör drivkraften bakom tillväxt och skapande av arbetstillfällen samt diversifiering av sysselsättningen. Vi uppmanar dock kommissionen att stärka instrumenten för att skapa nya företag, i synnerhet innovativa och teknikbaserade företag, och finansieringsinstrumenten för de små och medelstora företagen och säkerställa att garantimekanismen i ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation bibehålls efter det att den innevarande finansieringsperioden löpt ut.

18. Vi framhåller att målet att minska den byråkratiska bördan inte bara får gynna företagen utan också de lokala och regionala myndigheterna. Vi uppmanar Europeiska kommissionen att fullt ut beakta detta mål vid utarbetandet av lagstiftningsförslag, särskilt när det gäller tjänster av allmänt ekonomiskt intresse, offentlig upphandling och koncessioner i enlighet med principen om de lokala myndigheternas administrativa frihet samt proportionalitets- och subsidiaritetsprinciperna. När det gäller förslagen om en administrativ förenkling av förfarandena för offentlig upphandling hänvisar kommittén till sitt yttrande om kommissionens grönbok om en modernisering av EU:s politik för offentlig upphandling med sikte på en effektivare europeisk upphandlingsmarknad.

19. Vi välkomnar kommissionens initiativ när det gäller bättre lagstiftning och minskad byråkratisk börda för företagen, särskilt via arbetet i den högnivågrupp under ledning av Ed-

mund Stoiber i vilken ReK är representerad. Vi påpekar dock att bättre lagstiftning inte nödvändigtvis innebär avreglering och att detta arbete inte får ersätta den demokratiska processen.

20. Vi begär att utvärderingen av småföretagsakten görs i nära samarbete med de ekonomiska aktörerna, arbetsmarknadens parter och de lokala och regionala myndigheterna för att kunna lyfta de bästa metoder som utvecklats på lokal och regional nivå. Vi rekommenderar att man med stöd av dessa utarbetar en övergripande färdplan kompletterad med en tydlig tidsplan och resurser för att garantera ett effektivt genomförande av småföretagsakten, trots att denna inte är rättsligt bindande, i linje med målen för Europa 2020-strategin. Vi understryker att införandet av en stadga för ett europeiskt privaträttsligt bolag är av vikt för att konkret integrera de små och medelstora företagen på den inre marknaden.

21. Vi uppmanar kommissionen att beslutsamt arbeta vidare med frågan om ett skattesystem i EU, något som är ett grundläggande inslag i den övergripande idén om den inre marknaden och integrationen i EU. Det är särskilt viktigt att klargöra reglerna för moms och att lägga fram ett förslag om en gemensam företagsskattebas, så att företagens tillvaro förenklas. Kommittén välkomnar i detta sammanhang kommissionens avsikt att lägga fram ett förslag om denna fråga under andra halvåret 2011.

22. Regionkommittén delar kommissionens uppfattning att skyddet av de immateriella rättigheterna är en viktig beståndsdel i en fungerande inre marknad. Ett effektivt skydd av de immateriella rättigheterna främjar innovation och kreativitet, konkurrenskraft och nya arbetstillfällen. Vi uppmanar kommissionen att lägga fram en övergripande strategi för immateriell äganderätt – denna strategi måste utgöra en garanti för största möjliga spridning av verk och vetande, med respekt för upphovsmännens legitima rättigheter. I sammanhanget är det intressant att se på exempelvis Creative Commons-systemet och dess licensieringssystem som växer fram i den digitala och kreativa världen.

23. Vi välkomnar att Europeiska kommissionen i december 2010 lade fram ett förslag som öppnar dörren för ett "stärkt samarbete" mellan största möjliga antal medlemsstater i syfte att införa ett enhetligt patent i EU. Ett sådant enhetligt skyddssystem skulle ge de medlemsstater som så önskar möjlighet att införa ett patent som kräver endast en ansökan och som är giltigt i samtliga deltagande medlemsstater. Vi välkomnar också rådets beslut av den 10 mars 2011 om att tillåta ett fördjupat samarbete på detta område.

24. Europaparlamentet framhåller vikten av att successivt upprätta en grön inre marknad för nya koldioxidnäla miljötekniker, varor och tjänster genom att ta fram EU-omfattande normer för koldioxidutsläppen. Det måste successivt bli obligatoriskt i hela unionen med tydliga standarder och en tydlig märkning för energieffektiva produkter. I detta arbete med EU-omfattande normer måste hänsyn tas till de ökade kostnader detta kan medföra för små och medelstora företag.

25. Vi framhåller att kommissionens förslag på transportområdet, bl.a. den kommande vitboken om transportpolitiken, inte får begränsas till att avlägsna konstaterade kvarvarande hinder mellan olika transportslag och mellan de olika nationella transportsystemen. Man måste också sätta upp ett miljömål och beakta frågan om tillgänglighet och transportnätets struktur i hela regionen. Man bör också särskilt uppmärksamma situationen i de mer avlägsna regionerna och att en reell och effektiv inre marknad kräver att deras nät kopplas till de europeiska huvudnäten och är driftskompatibla och integrerade i de europeiska näten. Framför allt bör man främja innovationer på området intelligenta transporter som utnyttjar digitalteknik samt gynna pilotprojekt med dessa innovationer och ett omfattande utnyttjande av dem på basis av resultaten.

26. Vi understryker att den transeuropeiska infrastrukturen i de flesta fall är ett resultat av den politik och de utrustningsprogram som utformas nationellt av medlemsstaterna och därför är alltför begränsade till de nationella geografiska förutsättningarna.

27. Vi anser att det är oerhört viktigt att kunna ta upp europeiska obligationslån för projekt ("project bonds") för finansiering av större byggarbeten vars ekonomiska fördelar kan realiseras först på medellång eller lång sikt. En sådan mekanism skulle kunna ge ökad synlighet åt EU:s insatser, men framför allt öka deras effektivitet. Den kan få stora positiva hävstångseffekter på den inre marknadens dynamik och bidra till att stärka den territoriella sammanhållningen.

28. Vi betonar dock att obligationslån för projekt (projektobligationer) inte får ersätta strukturfondernas roll utan bör fungera på ett kompletterande sätt.

29. Kommittén vill uppmana kommissionen att skyndsamt komma med förslag på hur sammanlänkade EU-vida distributionsnät för energi kan realiseras, för att på så sätt säkra en tillförlitlig energiförsörjning till EU:s alla medborgare. Det är önskvärt att dessa förslag ska innehålla föreskrifter om hur EU:s geografiskt missgynnade områden, t.ex. öar och bergsområden, ska täckas.

30. Vi efterlyser en ingående undersökning av förslaget om euroobligationer ("Euro-bonds") som genom en partiell sammanslagning av den offentliga skulden skulle ge samtliga medlemsstater i euroområdet möjlighet att åtnjuta räntesatser i närheten av dem som de i nuläget bäst presterande länderna har, begränsa spekulation mot nationella lån och leda till ett kvalitativt språng i samordningen av de olika ländernas budgetpolitik.

31. Vi anser att förslagen om e-handel och e-upphandling måste beakta frågan om tillgång till bredband med stor och mycket stor kapacitet och frågan om finansiering av denna infrastruktur inom hela EU:s territorium. Man bör lägga särskild vikt vid att täcka de geografiskt missgynnade områdena, vars ekonomiska tillväxt i särskilt hög grad borde gynnas av utvecklingen av dessa nät.

32. Vi erinrar om att samarbete mellan lokala och regionala myndigheter har en stor effektivitetspotential till nytta för medborgarna, och vi uppmanar Europeiska kommissionen att, med respekt för principerna i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, betrakta det administrativa samarbetet mellan lokala och regionala myndigheter som en inomstatlig organisationslösning som inte omfattas av upphandlingsrätten.

33. Vi betonar att den europeiska upphandlingsrätten är av stor betydelse framför allt för de lokala och regionala myndigheterna och beklagar att tolkningsmeddelandet om upphandlingar under tröskelvärdet tyvärr visar på en bristande förståelse från kommissionens sida för de lokala och regionala myndigheternas intressen. I framtida diskussioner om denna fråga är det nödvändigt att hitta lösningar som garanterar rättssäkerheten för de lokala och regionala myndigheterna, gör urvals- och upphandlingsförfaranden transparenta och så enkla som möjligt, särskilt när de upphandlande myndigheterna vill utnyttja möjligheten att begränsa antalet kandidater i anbudsinfordran.

34. Vi anser att det är viktigt att stärka den inre marknadens externa dimension, på grundval av principen om ömsesidighet, för att kunna förvandla den till en bas för att klara globaliseringen och förbereda företagen för internationell konkurrens. Vi stöder därför varje initiativ från kommissionen som syftar till att anpassa internationella normer till EU:s normer, särskilt när det gäller den sociala dimensionen och miljön, eftersom man annars kan få uppfattningen att dessa båda områden medför en förlust av konkurrenskraft för EU:s ekonomi.

35. Vi menar att man i gemenskapsrätten måste beakta de åtaganden om marknadstillträde som EU har undertecknat inom ramen för WTO:s avtal om offentlig upphandling. Detta skulle skapa den rättsliga klarhet och säkerhet som de upphandlande myndigheterna behöver.

36. Vi erinrar om att den inre marknaden erbjuder utvecklingsmöjligheter när det gäller sysselsättning, tillväxt och konkurrenskraft – särskilt när det gäller tjänstehandeln – och att man för att utnyttja dessa möjligheter fullt ut måste genomföra kraftfulla strukturpolitiska åtgärder. Vi hävdar bestämt att denna dimension skyndsamt måste integreras i den akt som ska leda till en nystart för den inre marknaden på basis av en förstärkt sammanhållningspolitik, som också utgör en politik för att öka EU:s konkurrenskraft. Det är ett nödvändigt komplement till den inre marknaden och ett konvergensinstrument för höjd levnadsstandard samt ett viktigt verktyg för att koppla regionernas utvecklingsstrategier till EU:s politiska prioriteringar i enlighet med Europa 2020-strategin.

37. Vi understryker industrins betydelse för ekonomin i EU, som på egen hand står för 85 % av företagets forsknings- och utvecklingskostnader och utgör den viktigaste drivkraften bakom efterfrågan på tjänster. Kommissionen bör stärka detta inslag i sitt förslag till inre marknadsakt och göra en lämplig koppling till huvudinitiativet "Industripolitik för en globaliserad tid".

38. Vi anser också att konkurrenspolitiken spelar en avgörande roll för företagens förmåga att hantera globaliseringens utmaningar, t.ex. när det gäller företagssammanslagningar och koncentrationer, företagssamarbete, överföring av kunskap och teknik, export- och innovationsstöd samt byråkratiska och administrativa bördor på de små och medelstora företagen. Vi beklagar att varken konkurrenspolitiken eller banden mellan de konkurrenspolitiska målen och inre marknadsakten nämns i meddelandet. Konkurrenspolitiken måste användas för att främja en social ekonomi med hög konkurrenskraft.

39. Fördelarna med den inre marknaden är ojämnt fördelade i Europas olika regioner. De yttersta randområdena påverkas av det, eftersom deras speciella förhållanden gör det svårare för dem att utnyttja fördelarna av den inre marknaden. Kommittén förespråkar därför en differentiering av EU:s politik avseende inre marknaden i enlighet med artikel 349 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt när det gäller tillhandahållandet av tjänster av allmänt intresse och tydliggörandet av vilken ram som ska tillämpas i momsfrågor.

Människorna i centrum för den inre marknaden

40. Regionkommittén beklagar både att denna del i meddelandet inte är tillräckligt fokuserad på EU-medborgarnas vardagsproblem där de bor (sysselsättning, bostäder, utbildning, hälsovård, transporter, osv.) och att Europeiska kommissionen inte drar fördel av de framsteg som Lissabonfördraget innebär.

41. Vi anser att den europeiska modellen, särskilt dess sociala dimension, utgör en källa till långsiktig konkurrenskraft: Rörligheten för kvalificerade, motiverade och välmående arbetstagare samt entreprenörer, företagare och forskare kommer i allt högre grad att vara nyckeln till en långsiktig konkurrenskraft baserad på innovation och kvalitet.

42. Regionkommittén framhåller utbildningens och kvalifikationernas stora betydelse för att skapa företag med förmåga att generera välstånd, nya arbetstillfällen och social integration, som utgör förutsättningarna för en lyckad inre marknad.

43. Vi stöder förslaget att utarbeta en kvalitetsram för praktikplacering som kan vara av avgörande betydelse för ungdomars integration på arbetsmarknaden och rörlighet i Europa. En sådan ram som utarbetats med stöd av arbetsmarknadens parter bör utgöra en miniminivå för rättigheter och skyldigheter som rör arbetsvillkor och socialt skydd och omfatta bestämmelser om lön eller andra former av ersättningar för praktikanterna som kan anpassas till inkomstnivån i varje medlemsstat.

44. Vi anser att man absolut måste främja övergångsmöjligheter och erkännande av utbildningsbevis mellan medlemsstaterna, utan att därför gå i riktning mot en enhetlig europeisk

utbildningsmodell. Vi anser emellertid att Europeiska kommissionens målsättning att uppdatera direktivet om erkännande av yrkeskvalifikationer (direktiv 2005/36/EG) endast bör genomföras efter en grundlig bedömning av det gällande systemet. Målet bör vara att förenkla gällande regler och att i högre grad integrera yrkena i inre marknaden.

45. I detta sammanhang vill vi erinra om att den internationella konkurrensen och inriktningen på kunskaps- och tjänsteekonomier skapar nya utmaningar för kompetensutveckling och utbildning. En ny grupp av "fattiga arbetstagare" får inte skapas genom okvalificerade och lågbetalda arbeten. Därför måste sociala tjänster särskilt inriktas på att hjälpa dem som berörs genom utbildning, anständiga löner och arbetsförhållanden för alla, och genom bestämmelser för ökad social rörlighet.

46. Vi understryker att det är absolut nödvändigt att ta hänsyn till den specifika prägel som uppdragen att verka i allmänhetens tjänst har. Det företräde som ges tjänster av allmänt ekonomiskt intresse (inbegripet sociala tjänster) i egenskap av kollektiva nyttigheter utgör en tillgång för en lyckad uppbyggnad av en social marknadsekonomi med hög konkurrenskraft. Vi vill lyfta fram att den lokala och regionala nivån spelar en strategisk roll i utvecklingen av Europas tillväxt, framför allt med tanke på att den subnationella offentliga sektorn står för 17,2 % av EU:s BNP och investeringar på 221 miljarder euro, och att utvecklingen av dem därför måste stödjas av EU.

47. Vi erinrar om att såväl protokollet "om tjänster av allmänt intresse" som artikel 14 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt innebär ett erkännande av särdragen hos och mångfalden av tjänster av allmänt intresse, inklusive sociala tjänster av allmänt intresse, och av att det framför allt faller inom medlemsstaternas behörighet att tillhandahålla, leverera och organisera dem. Vi understryker ändå att den stora frihet som de lokala och regionala myndigheternas bör ha enligt Lissabonfördraget kräver en rättslig grund inom sekundärrätten som fastställer samverkan med EU:s övriga politikområden. Kommittén beklagar att kommissionen ännu inte har tagit initiativ i denna riktning på basis av artikel 14 i EUF-fördraget och låtit Europeiska unionens domstol uttala sig om dessa frågor, som bör klargöras av lagstiftaren enligt principen om demokratisk ansvarsskyldighet.

48. Regionkommittén vill framhålla att EU-rätten på många olika sätt påverkar de sociala trygghetssystemen i medlemsstaterna. Tidigare har man kunnat observera att EU med sina bestämmelser om upphandling, konkurrens och stöd också haft stor inverkan på hur de kommunala tjänsterna av allmänt intresse utformats, utan att man skapar någon verklig rättslig säkerhet för dem som tillhandahåller och använder dessa tjänster.

49. Vi erinrar om att det tredje forumet för sociala tjänster av allmänt intresse, anordnat av det belgiska ordförandeskapet i EU, har lagt fram tjugofem konkreta förslag till anpassning av gemenskapsrätten till de särdrag som karaktäriserar organisation och finansiering av sådana tjänster, särskilt när det gäller kontroll av statligt stöd och avtalsvillkor. Vi rekommenderar att kommissionen tar till sig dessa förslag, särskilt i samband med översynen av Monti-Kroes-paketet och i avsikt att förenkla gällande gemenskapsrätt med hänsyn tagen till dessa tjänsters väsentligen lokala karaktär och den invecklade väv av aktörer som har i uppgift att främja dem lokalt till lokalbefolkningen.

50. Kommittén beklagar att inre marknadsakten inte innehåller någon hänvisning till den europeiska stadgan för föreningar eftersom dessa är viktiga sociala och ekonomiska aktörer, framför allt på området sociala tjänster av allmänt intresse.

51. Kommittén understryker att tjänstekoncessioner enligt EU-domstolens rättspraxis inte faller inom tillämpningsområdet för direktiven om offentlig upphandling. De ska dock respektera de allmänna principerna i fördraget om EU:s funktionssätt (förbud mot diskriminering, principen om likabehandling och öppenhet). De upphandlande myndigheterna har rätt att säkerställa tillhandahållandet av tjänster genom en koncession om de anser att det är det bästa sättet att säkerställa den berörda tjänsten i allmänhetens intresse och att verksamhetsrisken (även om den är begränsad) helt har överförts⁽¹⁾. ReK anser därför att denna rättspraxis erbjuder det underlag som behövs för en konsolidering av lagstiftningen i syfte att upprätthålla detta status quo. ReK motsätter sig ett gemensamt anbudsförfarande som skulle hämma de lokala och regionala myndigheternas frihet i fråga om organisation och administration, t.ex. genom att införa krav på adekvat föregående offentliggörande.

52. Kommittén anser att fri rörlighet för arbetstagare och tjänster inte får leda till social dumpning. De fyra friheterna på inre marknaden bör kunna förenas med den övergripande sociala klausulen i Lissabonfördraget (artikel 9 i EUF-fördraget).

53. Kommittén uppmanar kommissionen att utan dröjsmål, i enlighet med artikel 9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och förslag nr 29 i inre marknadsakten, i förväg göra en fördjupad analys av de sociala konsekvenserna av alla lagstiftningsförslag rörande den inre marknaden. Kommittén förklarar sig redo att bistå kommissionen vad avser regional sakkunskap i konsekvensanalyserna, bl.a. genom att mobilisera sin plattform för övervakning av Europa 2020-strategin och sitt subsidiaritetsnätverk.

54. ReK konstaterar att tolkningen och den nuvarande tillämpningen av direktivet om utstationering av arbetstagare vållar problem både vad gäller respekten för de grundläggande rättigheterna och principerna om arbetstagarnas fria rörlighet. Kommittén ser positivt på att kommissionens tjänsteavdelningar

tillsammans med medlemsstaterna och arbetsmarknadsparterna som observatörer ingår i en expertgrupp på hög nivå om genomförandet av detta direktiv, där man granskar problemen. Kommittén anser att man vid översynen av direktivet bör ta hänsyn till slutsatserna från expertgruppen och göra det möjligt att klargöra vilken skyddsnivå som bedöms vara tillräcklig och hur stor handlingsfrihet arbetsmarknadens parter och medlemsstaterna bör ha när det gäller tillfällig rörlighet för arbetstagare.

Verktyg för en god styrning av inre marknaden

55. Kommittén beklagar djupt glappet mellan det mål som finns rörande goda styresformer och de åtgärder som föreslås. Ett samlat arbete som syftar till att stärka den inre marknaden måste självklart väga in förhållandet till den lokala och regionala nivån och inte i huvudsak inriktas på relationerna mellan de nationella respektive europeiska förvaltningarna.

56. Regionkommittén understryker att de lokala och regionala myndigheternas roll när det gäller inre marknaden är dubbel: Dels innebär deras befogenheter, behörigheter och politiska åtgärder att de spelar en huvudroll i genomförandet av inre marknaden, dels är de verksamma på en nivå som ligger nära medborgarna med avseende på de olika allmänna tjänster de tillhandahåller. De kan alltså identifiera vilka problem som inre marknaden lider av, och dessutom föra vidare allmänhetens förväntningar. De lokala och regionala myndigheterna bör därför inte betraktas enbart som förmedlare nedåt (genomförandet av inre marknaden), utan bör också spela en roll som förmedlare uppåt (vidarebefordra medborgarnas förväntningar) för att bidra till att fastställa en jämvikt på inre marknaden och säkerställa att medborgarna står bakom projektet. Detta gäller vid fastställandet av den övergripande strategin för nystarten för inre marknaden, och det ska också gälla i samband med den granskning som ska göras senare av de 50 förslag som kommissionen sagt att de ska presentera.

57. ReK anser att genomförandet av inre marknadsakten – på grund av de många aktörer och olika styresnivåer som är inblandade och på grund av diversiteten i de rättsliga instrumenten – utgör ett politiskt område där det är lämpligt att i praktiken genomföra principerna om flernivåstyre.

58. Kommittén stöder kommissionens vilja att utvidga den ömsesidiga utvärderingen av tjänstedirektivet till annan lagstiftning som är central för inre marknaden. Processen bör systematiskt utvidgas till att omfatta de deltagande parterna, inbegripet de lokala och regionala myndigheterna i de frågor som berör dem, så att den blir multilateral. ReK rekommenderar att processen i första hand utvidgas till alla kommissionsinitiativ för inre marknaden, till tjänstekoncessioner, tjänster i allmänhetens intresse, genomförandet av stadgan om grundläggande rättigheter samt arbetstagarnas rörlighet.

⁽¹⁾ Beslut av den 10 september 2009 i målet C-206/08 punkterna 72–75.

59. Vi föreslår att det anordnas territoriella forum om den inre marknaden med fokus på EU-medborgarnas viktigaste behov och på deras förutsättningar att där de bor få tillgång till vad som är av vikt för dem: sysselsättning, utbildning, bostäder, transporter, hälsovård, osv.

60. Vi anser att EGTS är särskilt lämpade för gränsöverskridande försök med nyskapande konkret verksamhet i fråga om den inre marknaden och uppfyllande av EU-medborgarnas viktigaste behov.

61. ReK erinrar om att de informella verktygen för konfliktlösning, bl.a. nätverket Solvit, fortfarande inte är tillräckligt kända bland företag och allmänhet. Det är alltså viktigt att inleda en strukturerad kommunikationskampanj för att upplysa småföretagen om medborgarna om dessa verktyg och de möjligheter till tvistlösning utanför domstol som de erbjuder, och att se till att ytterligare resurser och personal sätts in.

62. Kommittén uppmanar alla lokala och regionala myndigheter att ansluta sig till informationssystemet för den inre marknaden. Detta bidrar till en välfungerande inre marknad genom att erbjuda möjligheter till samarbete och diskussion mellan myndigheter i olika medlemsstater. Vi uppmuntrar kommissionen att utvidga tillämpningen av systemet till andra direktiv än tjänstedirektivet och direktivet om erkännandet av yrkeskvalifikationer.

II. SLUTSATSER

På väg mot en pakt för att ta itu med de stora strategiska utmaningarna

63. Regionkommittén anser att den strategiska dimensionen i de utmaningar vi står inför gör att vi måste gå utöver kommissionens förslag och – i enlighet med det förslag som Mario Monti framförde i sin rapport till ordförande José Manuel Barroso – skapa en verklig pakt mellan EU-institutionerna, medlemsstaterna, de regionala och lokala myndigheterna, EU-medborgarna och företagen i syfte att tillsammans skapa en social marknadsekonomi som är mycket konkurrenskraftig och det enda sättet att skapa hållbara lösningar.

64. Kommittén föreslår att pakten sluts på grundval av de principer om jämvikt som fastställs i fördraget mellan ett konkret utövande av de grundläggande friheterna på inre marknaden, EU-invånarnas grundläggande rättigheter, respekten för principerna om sammanhållning och solidaritet mellan de europeiska folken och ett effektivt fullföljande av de offentliga myndigheternas uppgifter, inbegripet de regionala och lokala myndigheterna, i fråga om tjänster av allmänt intresse så att alla har tillgång till nödvändiga tjänster.

65. Vi anser att det är nödvändigt att denna pakt för EU-medborgarna och småföretagen är tydlig, och att den bör leda till att kommissionen i sitt paket om 50 åtgärdsförslag fastställer ett begränsat antal huvudåtgärder som EU-medborgarna och småföretagen uppmärksammar. De bör framför allt röra de dagliga livs- och arbetsvillkoren ute i regionerna inom allmänhetens vanliga verksamhetsområden.

66. Kommittén föreslår att dessa huvudåtgärder får en särskild uppföljning vad gäller genomförande och verkligt genomslag i allmänhetens och småföretagens liv. Det krävs också en stor kommunikationskampanj riktad till allmänheten för att öka paktens tydlighet och visa på huvudinriktningen i genomförandet.

67. Regionkommittén rekommenderar Europeiska kommissionen att öka tydligheten, bl.a. för att återvinna europeernas förtroende, genom att i det första åtgärdspaketet samla förslag som rör tillgången till grundläggande tjänster, något som är ett problem i många människors vardag, på grundval av de framsteg som gjordes i Lissabonfördraget. Kommittén rekommenderar därför att förslagen om tillämpning av stadgan om de grundläggande rättigheterna (nr 29), en reform av systemet för erkännande av yrkeskvalifikationer och införande av ett europeiskt färdighetspass (nr 33 och 35), en förbättring av genomförandet av direktivet om utstationering av arbetstagare (nr 30), en förenkling av reglerna för offentlig upphandling och allmännyttiga tjänster (nr 17 och 25), socialt entreprenörskap (nr 36), undanröjande av skattehinder som EU:s invånare möter (nr 42) och tillträde till vissa grundläggande banktjänster (nr 40) ska inkluderas i det första åtgärdspaketet.

68. Kommittén föreslår att man parallellt med den pakt som beskrivs ovan och som omfattar alla aktörer skapar en praxis med territoriella pakter, där de lokala och regionala myndigheterna genom ett flexibelt och regionalt förfarande fokuserar sin verksamhet och finansiering på genomförandet av EU 2020-strategin och huvudinitiativen. Framför allt bör man lägga tonvikten på projekt som främjar samhällsliga innovationer i den aktuella regionen och som får så stor inverkan på samhället som möjligt. Praxisen med territoriella pakter och pakternas innehåll ingår bland kriterierna för fördelningen av EU-medlen.

69. Regionkommittén anser att kommissionen, mot bakgrund av artikel 349 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och för att uppfylla målen i 2020-strategin, på ett realistiskt sätt även i fortsättningen bör ta hänsyn till nackdelarna och svårigheterna för de yttersta randområdena att delta i och försöka utnyttja fördelarna med EU:s inre marknad.

Bryssel den 1 april 2011

Regionkommitténs
ordförande
Mercedes BRESSO

III

(Förberedande akter)

REGIONKOMMITTÉN

89:E PLENARSESSIONEN DEN 31 MARS OCH 1 APRIL 2011

Yttrande från Regionkommittén om "Säsongsanställning och företagsinterna överföringar av personal"

(2011/C 166/10)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén understryker att rättsäkerheten och lagligheten samt rättvis och lika behandling av arbetstagare från tredjeländer bör säkerställas inom EU.
- Sambandet mellan migration och utveckling är starkt, och utvandringen av kvalificerad arbetskraft får inte leda till negativa ekonomiska konsekvenser (kunskapsflykt) för utvecklingsländerna. Kommittén gläder sig över att direktivet främjar cirkulär migration och anser att detta kan bli ett positivt bidrag till medlemsstaternas arbetsmarknader och till utvecklingen i migranternas ursprungsländer.
- Kommittén noterar med intresse de nationella parlamentens kontrollförfaranden med avseende på de båda förslagen liksom de synpunkter och argument som framförs i sammanhanget. Mot bakgrund av en egen analys konstaterar kommittén vidare att de båda förslagen är förenliga med subsidiaritetsprincipen. Kommittén understryker att EU-lagstiftningens mervärde främst måste ligga i dess förmåga att förebygga att det uppstår en "tävling mot botten" mellan nationella system när det gäller skydd av säsongarbetare och företagsinternt överförd personal.
- Kommittén vill betona innebörden av medlemsstaternas rätt att enligt fördraget bestämma hur många tredjelandsmedborgare som får beviljas inresa. Medlemsstaterna måste emellertid involvera de lokala och regionala myndigheterna i besluten dels om antalet tredjelandsmedborgare som ska tillåtas inom deras territorium och dels om deras sysselsättningsprofiler.
- Båda direktiven bör genomföras med respekt för principen om gemenskapspreferens.
- Kommittén är emellertid övertygad om att säsongarbete och företagsinterna överföringar kan ge ett viktigt bidrag till återhämtningen inom vissa ekonomiska sektorer och produktionssektorer i Europa.

Föredragande

Graziano Ernesto MILIA (IT-PSE), Provinsordförande i Cagliari

Referensdokument

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om villkor för inresa och vistelse för tredjelandsmedborgare inom ramen för företagsintern överföring av personal –

KOM(2010) 378 slutlig

och

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsongsanställning –

KOM(2010) 379 slutlig

I. ALLMÄNNA KOMMENTARER**REGIONKOMMITTENS STÅNDPUNKT**

1. Regionkommittén välkomnar kommissionens båda förslag till direktiv om villkor för inresa och vistelse för arbetstagare från tredjeland, antingen för säsongsarbete eller som en följd av företagsintern överföring av personal. Kommittén understryker dock att dessa båda förslag måste ses mot bakgrund av den pågående debatten om laglig migration i EU och att det är av största vikt att man i detta sammanhang har ett konsekvent politiskt angreppssätt – som också omfattar frågans sociala aspekter – för att skapa rättssäkerhet, garantera likabehandling och se till att de grundläggande rättigheterna följs.

2. ReK vill rikta kommissionens uppmärksamhet på behovet av att motverka olaglig invandring och alla former av olagligt arbete och utnyttjande av tredjelandsmedborgare inom EU:s territorium. Det är av grundläggande betydelse att arbets- och uppehållsvillkoren för tredjelandsmedborgare som arbetar lagligt inom EU ligger i linje med de grundläggande rättigheterna och med de krav som föreskrivs i lagstiftningen, och att de behandlas på lika villkor i förhållande till EU-medborgare. Man bör arbeta för att de ska integreras socialt i så stor utsträckning som möjligt. I det sammanhanget anser Regionkommittén att de medborgerliga rättigheter som fastställs i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna ska respekteras absolut och ovillkorligt, och kommittén påminner om att stadgan har rättslig giltighet på samma sätt som fördragen, som en följd av Lisabonfördragets ikraftträdande.

3. ReK understryker att rättsäkerheten (i form av en fastställd rättslig ram) och lagligheten (respekten för lagen) samt rättvis och lika behandling av arbetstagare från tredjeländer bör säkerställas inom EU. Regioner, mellannivåer som provinser samt kommuner (inbegripet landsbygdsområden) är de första som känner av de ekonomiska och sociala följderna av olaglig och laglig migration i dessa områden. De lokala och regionala myndigheterna samt myndigheterna på mellannivå ansvarar för tillhandahållandet av en lång rad tjänster (mottagning, hälsovård, utbildning, bostäder osv.), och därför bör deras roll ute på fältet och när det gäller förvaltningen av dessa företeelser betonas av kommissionen.

4. ReK vill framhålla att myndigheterna på nivån under den statliga är viktiga aktörer i EU:s Europa 2020-strategi när det gäller att möta de utmaningar som den ekonomiska och finan-

siella krisen, klimatförändringarna och energiresurserna innebär, och därmed också EU:s sysselsättningspolitik. Dessa områden har en nära koppling till invandringspolitiken, vilket framgår av de lagstiftningsförslag som behandlas här.

5. Den lagliga invandringen är visserligen ett område där befogenheterna delas mellan EU och medlemsstaterna, men genomförandet av politiken för laglig invandring är nära knuten till andra politikområden, t.ex. (som i de förslag som behandlas här) arbetsmarknads- och sysselsättningspolitiken, socialpolitiken, politiken för social trygghet, lokala allmännyttiga tjänster och tjänster i allmänhetens intresse, bostadspolitiken och andra områden som i många medlemsstater decentraliserats till de lokala och regionala myndigheterna. De lokala och regionala myndigheterna spelar följaktligen en viktig roll när det gäller insamling av information och statistiska uppgifter som ska användas vid utvärdering av befintlig lagstiftning eller utformning av nya åtgärder inom ramen för migrationspolitiken. Det finns alltså skäl att betona behovet av ett nära partnerskap med de lokala och regionala myndigheterna.

6. Sambandet mellan migration och utveckling är starkt, och utvandringen av kvalificerad arbetskraft får inte leda till negativa ekonomiska konsekvenser (kunskapsflykt) för utvecklingsländerna. Kommittén gläder sig över att direktivet främjar cirkulär migration och anser att detta kan bli ett positivt bidrag till medlemsstaternas arbetsmarknader och till utvecklingen i migranternas ursprungsländer⁽¹⁾.

7. Cirkulär migration kan skapa ett värdefullt band mellan ursprungsländerna och mottagarländerna, och kan även bidra till att främja dialog, samarbete och ömsesidig förståelse. Kommittén föreslår att man använder sig av redan befintliga instrument och institutionella strukturer, exempelvis Regionkommitténs initiativ Arlem (Församlingen för regionala och lokala myndigheter i EU och Medelhavsområdet) för att främja den här sortens band.

8. Cirkulär migration får inte ses som ett alternativ till permanent migration, och effektiva kanaler måste etableras för att underlätta migranternas rörlighet och återvändande samt för att undvika olaglig invandring.

⁽¹⁾ Se yttrandena CdR 296/2007 och CdR 210/2008.

9. Kommittén noterar med intresse de nationella parlamentens kontrollförfaranden med avseende på de båda förslagen liksom de synpunkter och argument som framförs i sammanhanget. Mot bakgrund av en egen analys konstaterar kommittén vidare att de båda förslagen är förenliga med subsidiaritetsprincipen. Kommittén understryker att EU-lagstiftningens mervärde främst måste ligga i dess förmåga att förebygga att det uppstår en "tävling mot botten" mellan nationella system när det gäller skydd av säsongarbetare och företagsinternt överförd personal.

10. Lagstiftning avseende företagsintern överföring av nyckelpersonal är nödvändig på EU-nivå med hänsyn till skillnaderna i medlemsstaternas lagstiftning när det gäller tillträde och rättigheter för tredjelandsmedborgare som företagsinternt utstationerad personal, behovet av att hantera situationer av gränsöverskridande art och säkerställa att EU:s internationella förpliktelser enligt WTO uppfylls bättre. Dessutom anser kommittén att en sådan EU-lagstiftning skulle göra EU:s arbetsmarknad attraktivare för högkvalificerade migranter och på så vis bidra till konkurrenskraften för EU:s ekonomi som helhet.

11. Det krävs lagstiftning på EU-nivå för säsongarbetare på grund av skillnaderna i medlemsstaternas lagstiftning när det gäller tillträde och rättigheter för tredjelandsmedborgare som säsongarbetare, behovet av att säkerställa en enhetlig uppsättning minimirättigheter och behovet av att garantera att såväl missbruk som olaglig invandring motverkas.

12. Kommittén vill betona innebörden av medlemsstaternas rätt att enligt fördraget bestämma hur många tredjelandsmedborgare som får beviljas inresa. I enlighet med principen om subsidiaritet och flernivåsstyre måste medlemsstaterna emellertid involvera de lokala och regionala myndigheterna i besluten dels om antalet tredjelandsmedborgare som ska tillåtas inom deras territorium och dels om deras sysselsättningsprofiler ⁽²⁾.

13. Efter att ha granskat de båda förslagen mot bakgrund av proportionalitetsprincipen stöder Regionkommittén valet av rättligt instrument, dvs. i båda fallen direktiv, eftersom det ger medlemsstaterna nödvändigt utrymme att besluta om nationella genomförandeåtgärder och ta hänsyn till den specifika situationen och de behov som är kännetecknande för de olika medlemsstaterna och deras myndigheter som bär ansvaret för att genomföra direktiven på nationell, regional och lokal nivå.

14. ReK anser emellertid att vissa delar av förslagen kräver en närmare analys med hänsyn till proportionalitetsprincipen. Direktiven får inte lägga en orimligt stor börda på de individer som önskar vistas i EU som säsongarbetare eller på utstationerad personal eller deras arbetsgivare, och det får inte heller leda till onödiga kostnader eller bördor för de nationella, regionala eller lokala myndigheter som ska tillämpa dem. Med hänsyn till sistnämnda kan tidsgränsen på 30 dagar under vilka myndigheterna ska granska och fatta beslut om ansökan betraktas som överdrivet kort och kan komma att sätta myndigheterna i ett

antal medlemsstater under en stor administrativ och ekonomisk press.

15. Båda direktiven bör genomföras med respekt för principen om gemenskapspreferens, särskilt när det gäller medborgarna i de nya medlemsstaterna för vilka övergångsordningar fortfarande gäller. För att uppfylla denna målsättning skulle det vara intressant att låta medlemsstaterna och deras myndigheter genomföra så kallade arbetsmarknadsundersökningar, t.ex. för att kontrollera varför en tjänst inte kan tillsättas med en arbetsökande på EU:s arbetsmarknad. Kommittén tycker inte att kommissionens argumentering att det inte krävs några arbetsmarknadsundersökningar i samband med företagsinterna överföringar av personal håller.

16. Kommittén beklagar att de båda förslagen, som fanns med redan i kommissionens lagstiftningspaket för laglig migration från december 2005, är kraftigt försenade och läggs fram nästan fem år efter det att de politiska åtagandena gjordes i dessa frågor. Kommittén beklagar även att de båda förfarandena, som borde ha genomförts parallellt, nu har skilts åt på grund av problem i diskussionen om det "kombinerade tillståndet". ReK beklagar också att förslagen presenteras under en period då vissa sektorer, t.ex. jordbruk, djurhållning och betesbruk ⁽³⁾, turism och byggsektorn, som svarar för huvuddelen av säsongarbetet, drabbats särskilt hårt av den ekonomiska och finansiella krisen, något som framgår av EU-statistik, och endast uppvisar en långsam återhämtning. Den ekonomiska situationen har alltså förändrats sedan 2005, det år då de politiska åtagandena i frågorna gjordes, och de ekonomiska, statistiska och sysselsättningsrelaterade uppgifterna rörande säsongarbetets påverkan på den europeiska ekonomin bör uppdateras.

17. Trots att förslagen försenats och att ytterligare tid kommer att behövas för EU:s lagstiftningsförfarande och det därpå följande nationella genomförandet är emellertid kommittén övertygad om att säsongarbete och företagsinterna överföringar kan ge ett viktigt bidrag till återhämtningen inom vissa ekonomiska sektorer och produktionssektorer i Europa.

SÄRSKILDA REKOMMENDATIONER TILL FÖRSLAGEN

18. ReK välkomnar införandet av ett enda ansökningsförfarande för säsongarbetare och företagsintern överföring av personal. Det är ett användbart verktyg som kommer att säkerställa insyn och säkerhet i anslutning till inreseförfarandena. Kommittén ställer sig emellertid bakom de synpunkter som har framfört av vissa i Europaparlamentet att det skulle ha varit effektivare och enklare att inbegripa säsongarbetare och företagsintern överföring av personal inom ramen för direktivet om ett enda ansökningsförfarande ⁽⁴⁾. Kommittén uppmanar därför medlagstiftarna att fortsätta förhandlingarna i denna fråga.

⁽³⁾ Sektorn för betesbruk och mjölkproduktion har i många EU-länder drabbats av kraftiga prissvängningar och behöver snabbt mekanismer för marknads kontroll och pristabilisering, och uppfödare och boskapsskötare, som är den svaga länken i kedjan, behöver större inflytande över avtalen.

⁽⁴⁾ KOM(2007) 638 slutlig, Förslag till rådets direktiv om ett enda ansökningsförfarande för ett kombinerat tillstånd för tredjelandsmedborgare att vistas och arbeta på en medlemsstats territorium och om en gemensam uppsättning rättigheter för arbetstagare från tredjeland som vistas lagligen i en medlemsstat.

⁽²⁾ Se yttrandena CdR 296/2007 och CdR 201/2009.

19. Kommittén ställer sig bakom de åsikter som framförs i förslagen om att medlemsstaterna får avslå en ansökan om arbetsgivaren enligt nationell lagstiftning har påförts sanktioner i enlighet med nationell lagstiftning för odeclarerat arbete och/eller olaglig anställning. Kommittén vill emellertid framhålla att det bör röra sig om en avskräckande och proportionell snarare än en automatisk åtgärd. Att automatisk utesluta potentiella arbetsgivare utan att se till graden eller arten av brottet skulle få konsekvenser för arbetssökande tredjelandsmedborgare.

REKOMMENDATIONER TILL FÖRSLAGET OM SÄSONGSANSTÄLLNING

20. ReK understryker att det tyvärr är så att säsongarbetare från tredjeländer för närvarande utnyttjas och utsätts för arbets- och uppehållsvillkor som inte uppfyller lagliga normer i vissa medlemsstater. Orsaken är att den nationella lagstiftningen i fråga om arbetsrätt och social trygghet ofta inte tillämpas eller att efterlevnaden inte kontrolleras i praktiken. Därför bör förslaget skapa en väldefinierad rättslig ram som bidrar till att motverka alla olagliga former av säsongarbete och säkerställa anständiga arbetsvillkor för arbetstagare från tredjeland. Denna nya lagstiftningsram behöver kontrollmekanismer för att undvika att bestämmelserna missbrukas eller inte följs. Det kan gälla kontroll av ovannämnda arbets- och uppehållsvillkor eller samarbete mellan offentliga myndigheter på EU-nivå, nationell, regional och lokal nivå i form av ett integrerat flernivåstyre. Därför rekommenderar Regionkommittén att arbetsförmedlingarnas verksamhet regleras så att de inte kan användas som täckmantel för utnyttjande och missbruk av arbetskraft.

21. De lokala och regionala myndigheterna och ReK spelar en viktig roll och har kompetens när det gäller att förebygga diskriminering och avhumanisering av invandrade säsongarbetare mot bakgrund av den stora otryggheten på arbetsmarknaden och säsongarbetets inbyggda sårbarhet.

22. Kommittén ser positivt på att förslaget om viseringar för längre vistelser som ger rätt till flera inresor, vilket främjar cirkulär migration, har beaktats⁽⁵⁾.

23. Det vore lämpligt att bättre definiera förslagets tillämpningsområde och därmed ange vilka sektorer som omfattas, i syfte att undvika missbruk av säsongarbetstillstånd i branscher som inte kan betraktas som säsongbetonade enligt de kriterier som finns för säsongarbete i Europa och mot bakgrund av andemeningen och målen i förslaget. I de flesta OECD-länderna är invandrare överrepresenterade när det gäller sysselsättning som kan betraktas som tillfälligt arbete. Andelen invandrare med tillfälligt arbete kan vara mer än 50 % högre än andelen inhemska arbetstagare (EU-medborgare). Av det skälet bör man motverka missbruk av reglerna och undvika att säsongarbete används för att legalisera olika typer av otrygga arbetstillfällen.

24. ReK ser positivt på att direktivet kräver av arbetsgivare styrker att säsongarbetare från tredjeland kommer att få tillgång till bostad med lämplig standard till rimligt pris. Detta

innebär ett erkännande av den mycket sårbara situation som säsongarbetare från tredjeland befinner sig i. Kommittén noterar att denna rättighet skulle vara mer omfattande än rättigheterna för säsongarbetare som är EU-medborgare, och därför vill kommittén uppmana medlemsstaterna att överväga samma behandling för EU-medborgare.

25. Det kan i sammanhanget och mot bakgrund av föredragandens efterforskningar och samråd påpekas att vissa typer av säsongarbete, t.ex. inom jordbrukssektorn (i synnerhet djurhållning och blomsterodling) eller i fråga om stora byggprojekt (stora infrastrukturprojekt), kan kräva arbete under mer än sex månader. Kommittén anser därför att maximigränsen är alltför snäv och skulle kunna utsträckas till nio månader.

REKOMMENDATIONER TILL FÖRSLAGET OM FÖRETAGSINTERNA ÖVERFÖRINGAR

26. ReK välkomnar kommissionens insatser för att utveckla en heltäckande migrationspolitik och att genom detta förslag göra EU:s ekonomi mer lockande för högkvalificerade arbetstagare inom multinationella företag med säte i tredjeland så att de kan flytta till och arbeta lagligt vid en europeisk enhet inom företaget inom ramen för en företagsintern överföring. Kommittén framhåller här behovet av att å ena sidan undvika diskriminering och å andra sidan respektera principen om gemenskapspreferens genom att se till att företagsinternt överförd personal åtnjuter samma arbetsvillkor som EU-arbetstagare i jämförbar situation i bosättningslandet. Därför rekommenderar kommittén att man i samband med fastställandet av rättigheter och villkor för företagsinternt överförd personal stryker hänvisningen till direktivet om utstationerade arbetstagare.

27. Kommittén efterlyser en förklaring till varför arbetsmarknadsprövningen har uteslutits i förslaget om företagsinterna överföringar. I detta sammanhang vill Regionkommittén framhålla att EU:s direktiv 2009/50/EG, "blåkortsdirektivet", som också behandlar villkoren för högkvalificerade arbetstagare från tredjeland, föreskriver en sådan arbetsmarknadsprövning.

28. ReK understryker dessutom att utomeuropeiska företag och multinationella företag med avdelningar registrerade i en EU-medlemsstat bör uppmuntras att anställa också lokala högkvalificerade yrkesutövare för att säkerställa den nödvändiga yrkesmässiga utvecklingen för högkvalificerad arbetskraft på lokal nivå. Risken är att de stora utomeuropeiska multinationella företagen endast anställer okvalificerad lokal arbetskraft medan den högkvalificerade arbetskraften hämtas från tredjeländer. På grundval av det föreliggande förslaget tycks det inte finnas någon garanti för att poster som företagsledare, specialister eller praktikanter ska erbjudas EU-medborgare i första hand.

29. I den nuvarande utformningen av förslaget till direktiv anges inte att medlemsstaterna kan avslå en ansökan av hänsyn till folkhälsan, den allmänna ordningen eller den allmänna säkerheten. Därför vill kommittén föreslå att en sådan grund för avslag införs i direktivet.

⁽⁵⁾ Se yttrande CdR 296/2007.

30. ReK ser positivt på att personer som är föremål för företagsintern överföring och som fått tillstånd för inresa och vistelse får möjlighet att utföra sitt uppdrag vid olika enheter tillhörande samma transnationella företag i olika medlemsstater. ReK vill emellertid varna för att förslaget – i dess nuvarande utformning under artikel 16 – inte gör det möjligt för de efterföljande medlemsstaterna att avslå en ansökan om inresa, och kommittén noterar att detta skulle innebära att man inkräktar på deras rätt att besluta om antalet tredjelandsmedborgare som de erbjuder inresetillstånd. Kommittén föreslår därför en ändring av förslaget.

31. ReK understryker att kravet på arbetstagare från tredjeland att visa att han eller hon har de yrkeskvalifikationer som krävs i den medlemsstat till vilken tillträde söks, eller uppfyller de krav som fastställts i nationell lagstiftning för utövandet av ett reglerat yrke [artikel 5.1 d och 5.1 e i förslaget], inte tycks

proportionerliga. Det finns skäl att påpeka att detta skulle orsaka en alltför stor belastning. EU:s system för erkännande av yrkeskvalifikationer är dessutom fortfarande en öppen fråga, vilket framgår av den inre marknadsakt ("Single Market Act") som nyligen offentliggjordes, och kommittén uppmanar därför Europeiska kommissionen att se över dessa krav och göra dem mindre strikta.

32. ReK ser positivt på att förslaget till direktiv om företagsintern överföring uppmuntrar familjeåterförening; särskilda bestämmelser för familjemedlemmar till personer som är föremål för företagsintern överföring verkligen skulle bidra till att göra EU:s arbetsmarknad attraktivare för dem.

33. Regionkommittén rekommenderar medlagstiftarna att överväga följande ändringar av lagstiftningen i förslagen:

II. ÄNDRINGSREKOMMENDATIONER

Säsongsanställning – Ändringsrekommendation till ändringsförslag 1

Artikel 6.3 – Förslaget om säsongsanställning

Kommissionens förslag	ReK:s ändringsförslag
<i>Artikel 6</i> <i>Grunder för avslag</i> 1. Enligt detta direktiv ska medlemsstaterna avslå en ansökan om inresa till medlemsstaten om sökanden inte uppfyller villkoren i artikel 5 eller om de handlingar som läggs fram till stöd för ansökan har förvärvats på bedrägligt sätt, förfalskats eller ändrats i något avseende. 2. Medlemsstaterna får kontrollera om den berörda lediga platsen inte kan tillsättas med nationell arbetskraft, med arbetskraft från EU, med tredjelandsmedborgare som lagligen vistas i den medlemsstaten och redan utgör en del av dess arbetsmarknad på grund av EU-lagstiftning eller nationell lagstiftning och i sådana fall avslå ansökan. 3. Medlemsstaterna får avslå en ansökan om arbetsgivaren enligt nationell lagstiftning har påförts sanktioner i enlighet med nationell lagstiftning för odeklarerat arbete och/eller olaglig anställning 4. Medlemsstaterna får avslå en ansökan med hänvisning till det antal tredjelandsmedborgare som erbjudits inresetillstånd.	<i>Artikel 6</i> <i>Grunder för avslag</i> 1. Enligt detta direktiv ska medlemsstaterna avslå en ansökan om inresa till medlemsstaten om sökanden inte uppfyller villkoren i artikel 5 eller om de handlingar som läggs fram till stöd för ansökan har förvärvats på bedrägligt sätt, förfalskats eller ändrats i något avseende. 2. Medlemsstaterna får kontrollera om den berörda lediga platsen inte kan tillsättas med nationell arbetskraft, med arbetskraft från EU, med tredjelandsmedborgare som lagligen vistas i den medlemsstaten och redan utgör en del av dess arbetsmarknad på grund av EU-lagstiftning eller nationell lagstiftning och i sådana fall avslå ansökan. 3. Medlemsstaterna får avslå en ansökan om arbetsgivaren enligt nationell lagstiftning har påförts sanktioner i enlighet med nationell lagstiftning för <u>uppregade eller allvarliga överträdelser som rör</u> odeklarerat arbete och/eller olaglig anställning 4. Medlemsstaterna får avslå en ansökan med hänvisning till det antal tredjelandsmedborgare som erbjudits inresetillstånd.

Motivering

Sanktioner för arbetsgivare som bryter mot lagstiftningen bör vara proportionerliga och avskräckande. Men de ska inte tillämpas automatiskt. Automatiska sanktioner får negativare effekter för potentiella arbetstagare från tredjeland än för arbetsgivarna.

Säsonganställning – Ändringsrekommendation till ändringsförslag 2

Artikel 11 – Förslaget om säsonganställning

Kommissionens förslag	ReK:s ändringsförslag
<i>Artikel 11</i> <i>Vistelsens längd</i> 1. Säsongarbetare får beviljas ett uppehållstillstånd för högst sex månader under ett kalenderår, varefter de är skyldiga att återvända till ett tredjeland. 2. Under den period som avses i punkt 1, och förutsatt att kriterierna i artikel 5 är uppfyllda, ska säsongarbetare ha rätt att förlänga sina anställningsavtal eller bli anställda som säsongarbetare av en annan arbetsgivare.	<i>Artikel 11</i> <i>Vistelsens längd</i> 1. Säsongarbetare får beviljas ett uppehållstillstånd för högst sex <u>nio</u> månader under ett kalenderår, varefter de är skyldiga att återvända till ett tredjeland. 2. Under den period som avses i punkt 1, och förutsatt att kriterierna i artikel 5 är uppfyllda, ska säsongarbetare ha rätt att förlänga sina anställningsavtal eller bli anställda som säsongarbetare av en annan arbetsgivare.

Motivering

I yttrandet förklaras att säsongarbetare i vissa medlemsstater och inom vissa sektorer arbetar i mer än sex månader. Därför rekommenderas att tidsgränsen utökas.

Företagsintern överföring – Ändringsrekommendation till ändringsförslag 1

Artikel 5 – Förslaget om företagsintern överföring

Kommissionens förslag	ReK:s ändringsförslag
<i>Artikel 5</i> <i>Villkor för tillträde</i> 1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 10 ska en tredjelandsmedborgare som ansöker om tillträde på grundval av detta direktiv a) visa att värdenheten och det i tredjeland etablerade företag som han är knuten till tillhör samma företagsgrupp, b) visa att han har varit anställd inom samma företagsgrupp under minst 12 månader omedelbart före tidpunkten för den företagsinterna överföringen, om detta krävs i nationell lagstiftning, och att han när hans uppdrag slutförts kommer att kunna överföras till en enhet som tillhör samma företagsgrupp och är belägen i ett tredjeland, c) lägga fram en uppdragsskrivelse från arbetsgivaren i) med uppgifter om överföringens varaktighet och om var värdenheten (eller värdenheterna) i den berörda medlemsstaten är belägen (belägna), ii) som visar att han ska ha ställning som chef, specialist eller trainee i värdenheten (eller värdenheterna) i den berörda medlemsstaten, iii) med uppgifter om lönen under den period som överföringen varar,	<i>Artikel 5</i> <i>Villkor för tillträde</i> 1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 10 ska en tredjelandsmedborgare som ansöker om tillträde på grundval av detta direktiv a) visa att värdenheten och det i tredjeland etablerade företag som han är knuten till tillhör samma företagsgrupp, b) visa att han har varit anställd inom samma företagsgrupp under minst 12 månader omedelbart före tidpunkten för den företagsinterna överföringen, om detta krävs i nationell lagstiftning, och att han när hans uppdrag slutförts kommer att kunna överföras till en enhet som tillhör samma företagsgrupp och är belägen i ett tredjeland, c) lägga fram en uppdragsskrivelse från arbetsgivaren i) med uppgifter om överföringens varaktighet och om var värdenheten (eller värdenheterna) i den berörda medlemsstaten är belägen (belägna), ii) som visar att han ska ha ställning som chef, specialist eller trainee i värdenheten (eller värdenheterna) i den berörda medlemsstaten, iii) med uppgifter om lönen under den period som överföringen varar,

Kommissionens förslag	ReK:s ändringsförslag
d) visa att han, ifall han söker tillträde som chef eller specialist, har de yrkeskvalifikationer som krävs i den medlemsstat till vilken tillträde söks eller att han, ifall han söker tillträde som trainee, har det erforderliga beviset på högre utbildning, e) lägga fram handlingar som visar att han uppfyller de i nationell lagstiftning fastlagda villkoren för unionsmedborgare för att utöva det reglerade yrke som han ska arbeta i, f) lägga fram en giltig resehandling, enligt vad som anges i nationell rätt, och en viseringsansökan eller en visering, där så krävs, g) utan att det påverkar tillämpningen av bilaterala avtal lägga fram bevis för att han har eller, om så föreskrivs i nationell rätt, har ansökt om en sjukförsäkring som täcker alla risker som normalt täcks för medborgare i den berörda medlemsstaten, för perioder när sådant försäkringsskydd och motsvarande förmåner inte tillhandahålls i samband med eller som en följd av anställningsavtalet, h) inte anses utgöra ett hot mot allmän ordning, säkerhet och hälsa. 2. Medlemsstaterna ska vad beträffar lönen under den period som överföringen varar kräva att de villkor i lagar och andra författningar och/eller kollektivavtal med allmän giltighet som är tillämpliga på utstationerade arbetstagare i en liknande situation i de relevanta branscherna ska vara uppfyllda. Om det saknas ett system för att förklara att kollektivavtal har allmän giltighet, kan medlemsstaterna, om de så beslutar, utgå ifrån kollektivavtal som gäller allmänt för alla likartade företag inom den aktuella sektorn eller det aktuella arbetet och inom det aktuella geografiska området och/eller kollektivavtal som har ingåtts av de mest representativa arbetsmarknadsorganisationerna på nationell nivå och som gäller inom hela det nationella territoriet. 3. Utöver vad som krävs i punkterna 1 och 2 ska en tredjelandsmedborgare som ansöker om tillträde som trainee lägga fram ett traineeavtal med en redovisning av traineeprogrammet omfattande uppgifter om dess varaktighet och om hur han kommer att handledas under programmet. 4. Om en överföring gäller värdenheter i mer än en medlemsstat, ska en tredjelandsmedborgare som ansöker om tillträde på grundval av detta direktiv tillhandahålla bevis för den underrättelse som krävs enligt artikel 16.1 b. 5. Alla förändringar som berör de i denna artikel fastlagda villkoren för tillträde ska meddelas de behöriga myndigheterna i den berörda medlemsstaten.	d) visa att han, ifall han söker tillträde som chef eller specialist, har de yrkeskvalifikationer som krävs i den medlemsstat till vilken tillträde söks eller att han, ifall han söker tillträde som trainee, har det erforderliga beviset på högre utbildning, e) lägga fram handlingar som visar att han uppfyller de i nationell lagstiftning fastlagda villkoren för unionsmedborgare för att utöva det reglerade yrke som han ska arbeta i, f) lägga fram en giltig resehandling, enligt vad som anges i nationell rätt, och en viseringsansökan eller en visering, där så krävs, g) utan att det påverkar tillämpningen av bilaterala avtal lägga fram bevis för att han har eller, om så föreskrivs i nationell rätt, har ansökt om en sjukförsäkring som täcker alla risker som normalt täcks för medborgare i den berörda medlemsstaten, för perioder när sådant försäkringsskydd och motsvarande förmåner inte tillhandahålls i samband med eller som en följd av anställningsavtalet,. h) inte anses utgöra ett hot mot allmän ordning, säkerhet och hälsa. 2. Medlemsstaterna ska vad beträffar lönen under den period som överföringen varar kräva att de villkor i lagar och andra författningar och/eller kollektivavtal med allmän giltighet som är tillämpliga på utstationerade arbetstagare i en liknande situation i de relevanta branscherna ska vara uppfyllda. Om det saknas ett system för att förklara att kollektivavtal har allmän giltighet, kan medlemsstaterna, om de så beslutar, utgå ifrån kollektivavtal som gäller allmänt för alla likartade företag inom den aktuella sektorn eller det aktuella arbetet och inom det aktuella geografiska området och/eller kollektivavtal som har ingåtts av de mest representativa arbetsmarknadsorganisationerna på nationell nivå och som gäller inom hela det nationella territoriet. 3. Utöver vad som krävs i punkterna 1 och 2 ska en tredjelandsmedborgare som ansöker om tillträde som trainee lägga fram ett traineeavtal med en redovisning av traineeprogrammet omfattande uppgifter om dess varaktighet och om hur han kommer att handledas under programmet. 4. Om en överföring gäller värdenheter i mer än en medlemsstat, ska en tredjelandsmedborgare som ansöker om tillträde på grundval av detta direktiv tillhandahålla bevis för den underrättelse som krävs enligt artikel 16.1 b. 5. Alla förändringar som berör de i denna artikel fastlagda villkoren för tillträde ska meddelas de behöriga myndigheterna i den berörda medlemsstaten. <u>6. Tredjelandsmedborgare som anses utgöra ett hot mot allmän ordning, allmän säkerhet och allmän folkhälsa får inte beviljas inresa enligt detta direktiv.</u>

Motivering

I den nuvarande utformningen av förslaget till direktiv anges inte att medlemsstaterna kan avslå en ansökan av hänsyn till folkhälsan, den allmänna ordningen eller den allmänna säkerheten. Därför vill kommittén föreslå att en sådan grund för avslag införs i direktivet.

Företagsintern överföring – Ändringsrekommendation till ändringsförslag 2

Artikel 6 – Förslaget om företagsintern överföring

Kommissionens förslag	ReK:s ändringsförslag
<i>Artikel 6</i> <i>Grunder för avslag</i> 1. Medlemsstaterna ska avslå en ansökan om tillträde om villkoren i artikel 5 inte är uppfyllda eller om de handlingar som läggs fram till stöd för ansökan har förvärvats på bedrägligt sätt, förfalskats eller ändrats i något avseende. 2. Medlemsstaterna ska avslå en ansökan om arbetsgivaren eller värdenheten har påförts sanktioner i enlighet med nationell lagstiftning för svart arbete och/eller olaglig sysselsättning. 3. Medlemsstaterna får avslå en ansökan med hänvisning till inresekvoter för tredjelandsmedborgare. 4. Om en överföring gäller värdenheter i mer än en medlemsstat, ska den medlemsstat där ansökan inges begränsa det geografiska giltighetsområdet för tillståndet till de medlemsstater där villkoren i artikel 5 är uppfyllda.	<i>Artikel 6</i> <i>Grunder för avslag</i> 1. Medlemsstaterna ska avslå en ansökan om tillträde om villkoren i artikel 5 inte är uppfyllda eller om de handlingar som läggs fram till stöd för ansökan har förvärvats på bedrägligt sätt, förfalskats eller ändrats i något avseende. 2. Medlemsstaterna ska avslå en ansökan om arbetsgivaren eller värdenheten har påförts sanktioner i enlighet med nationell lagstiftning för <u>upprepade eller allvarliga överträdelser som rör</u> svart arbete och/eller olaglig sysselsättning. 3. Medlemsstaterna får avslå en ansökan med hänvisning till inresekvoter för tredjelandsmedborgare. 4. Om en överföring gäller värdenheter i mer än en medlemsstat, ska den medlemsstat där ansökan inges begränsa det geografiska giltighetsområdet för tillståndet till de medlemsstater där villkoren i artikel 5 är uppfyllda.

Motivering

ReK håller med om att arbetsgivare som bryter mot lagstiftningen ska påföras sanktioner. Dessa bör vara proportionerliga och avskräckande, men ska inte tillämpas automatiskt. Automatiska sanktioner får negativa effekter för potentiella arbetstagare från tredjeland än för arbetsgivarna.

Företagsintern överföring – Rekommendation för ändringsförslag 3

Artikel 14.1

Kommissionens förslag	ReK:s ändringsförslag
<i>Artikel 14</i> <i>Andra rättigheter</i> Oavsett vilken lag som gäller för anställningsförhållandet ska en person som är föremål för företagsintern överföring vara berättigad till följande: (1) De arbets- och anställningsvillkor i lagar och andra författningar och/eller kollektivavtal med allmän giltighet som är tillämpliga på utstationerade arbetstagare i	<i>Artikel 14</i> <i>Andra rättigheter</i> Oavsett vilken lag som gäller för anställningsförhållandet ska en person som är föremål för företagsintern överföring vara berättigad till följande: (1) De Samma arbets- och anställningsvillkor i lagar och andra författningar och/eller kollektivavtal med allmän giltighet som är tillämpliga på <u>EU-arbetstagare i</u>

Kommissionens förslag	ReK:s ändringsförslag
en liknande situation i den medlemsstat som den person som är föremål för företagsintern överföring givits tillträde till på grundval av detta direktiv. Om det saknas ett system för att förklara att kollektivavtal har allmän giltighet, kan medlemsstaterna, om de så beslutar, utgå ifrån kollektivavtal som gäller allmänt för alla likartade företag inom den aktuella sektorn eller det aktuella arbetet och inom det aktuella geografiska området och/eller kollektivavtal som har ingåtts av de mest representativa arbetsmarknadsorganisationerna på nationell nivå och som gäller inom hela det nationella territoriet. (2) Likabehandling med medborgarna i värdmedlemsstaten med avseende på följande: a) Föreningsfrihet och frihet att tillhöra en arbetstagar- eller arbetsgivarorganisation eller någon annan organisation vars medlemmar utövar ett visst yrke, inklusive de förmåner som sådana organisationer tillhandahåller, utan att det påverkar tillämpningen av nationella bestämmelser om allmän ordning och allmän säkerhet. b) Erkännande av examensbevis, utbildningsbevis för teoretiska utbildningar och andra yrkeskvalifikationer i enlighet med relevanta nationella förfaranden. c) Utan att det påverkar tillämpningen av bilaterala avtal, bestämmelser i nationell lagstiftning om de grenar av den sociala tryggheten som anges i artikel 3 i förordning (EG) nr 883/2004. Vid rörlighet mellan medlemsstater och utan att det påverkar tillämpningen av bilaterala avtal ska rådets förordning (EG) nr 859/2003 tillämpas i enlighet med detta. d) Utan att det påverkar tillämpningen av förordning (EG) nr 859/2003 och bilaterala avtal, utbetalning av de på det arbete som personen i fråga haft grundade avtalsenliga pensionerna vid flytt till ett tredjeland. e) Tillgång till varor och tjänster och leveranser av allmänt tillgängliga varor och tjänster, utom allmännyttiga bostäder och rådgivningstjänster som tillhandahålls av arbetsförmedlingar. Rätten till likabehandling enligt punkt 2 ska inte påverka medlemsstatens rätt att i enlighet med artikel 7 återkalla eller inte förlänga tillståndet.	jämförbar situation i bosättningslandet utstationerade arbetstagare i en liknande situation i den medlemsstat som den person som är föremål för företagsintern överföring givits tillträde till på grundval av detta direktiv. Om det saknas ett system för att förklara att kollektivavtal har allmän giltighet, kan medlemsstaterna, om de så beslutar, utgå ifrån kollektivavtal som gäller allmänt för alla likartade företag inom den aktuella sektorn eller det aktuella arbetet och inom det aktuella geografiska området och/eller kollektivavtal som har ingåtts av de mest representativa arbetsmarknadsorganisationerna på nationell nivå och som gäller inom hela det nationella territoriet. (2) Likabehandling med medborgarna i värdmedlemsstaten med avseende på följande: a) Föreningsfrihet och frihet att tillhöra en arbetstagar- eller arbetsgivarorganisation eller någon annan organisation vars medlemmar utövar ett visst yrke, inklusive de förmåner som sådana organisationer tillhandahåller, utan att det påverkar tillämpningen av nationella bestämmelser om allmän ordning och allmän säkerhet. b) Erkännande av examensbevis, utbildningsbevis för teoretiska utbildningar och andra yrkeskvalifikationer i enlighet med relevanta nationella förfaranden. c) Utan att det påverkar tillämpningen av bilaterala avtal, bestämmelser i nationell lagstiftning om de grenar av den sociala tryggheten som anges i artikel 3 i förordning (EG) nr 883/2004. Vid rörlighet mellan medlemsstater och utan att det påverkar tillämpningen av bilaterala avtal ska rådets förordning (EG) nr 859/2003 tillämpas i enlighet med detta. d) Utan att det påverkar tillämpningen av förordning (EG) nr 859/2003 och bilaterala avtal, utbetalning av de på det arbete som personen i fråga haft grundade avtalsenliga pensionerna vid flytt till ett tredjeland. e) Tillgång till varor och tjänster och leveranser av allmänt tillgängliga varor och tjänster, utom allmännyttiga bostäder och rådgivningstjänster som tillhandahålls av arbetsförmedlingar. Rätten till likabehandling enligt punkt 2 ska inte påverka medlemsstatens rätt att i enlighet med artikel 7 återkalla eller inte förlänga tillståndet.

Motivering

ReK anser att företagsinternt överförd personal behöver garanteras likabehandling. Detta ändringsförslag bygger på denna tankegång. Det så kallade "blåkortsdirektivet" ⁽⁶⁾ och "direktivet om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgare" ⁽⁷⁾ garanterar för övrigt likabehandling för högkvalificerade arbetstagare.

⁽⁶⁾ Jfr. artikel 14.1 a i Rådets direktiv 2009/50/EG om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för högkvalificerad anställning, EUT L 155, 18.6.2009, s. 17.

⁽⁷⁾ Jfr. artikel 11.1 a i Rådets direktiv 2003/109/EG av den 25 november 2003 om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning, EUT L 16, 23.1.2004, s. 44.

Företagsintern överföring – Ändringsrekommendation till ändringsförslag 4

Artikel 16 – Förslaget om företagsintern överföring

Kommissionens förslag	ReK:s ändringsförslag
Artikel 16 <i>Rörlighet mellan medlemsstater</i> 1. En tredjelandsmedborgare som beviljats ett tillstånd för person som är föremål för företagsintern överföring i en första medlemsstat, som uppfyller villkoren för tillträde i artikel 5 och som ansöker om ett tillstånd för person som är föremål för företagsintern överföring i en annan medlemsstat ska på grundval av uppehållstillståndet från den första medlemsstaten och den kompletterande handling som avses i artikel 11.4 tillåtas att arbeta vid alla enheter i den andra medlemsstaten som tillhör samma företagsgrupp och, om villkoren i artikel 13.4 är uppfyllda, hos kunder till dessa enheter under förutsättning a) att varaktigheten för överföringen till den andra medlemsstaten inte överstiger tolv månader, och b) att sökanden före överföringen till den andra medlemsstaten har överlämnat de handlingar som avses i artikel 5.1, 5.2 och 5.3 och rör överföringen till den behöriga myndigheten i den medlemsstaten och tillhandahållit den första medlemsstaten bevis för denna underrättelse. 2. Om varaktigheten för överföringen till den andra medlemsstaten överstiger tolv månader, får den medlemsstaten kräva att sökanden där inger en ny ansökan om uppehållstillstånd för person som är föremål för företagsintern överföring. Om det i den tillämpliga lagstiftningen krävs visering eller uppehållstillstånd för utövande av rörlighet, ska sådan visering eller sådant tillstånd beviljas med erforderlig skyndsamhet, inom en frist som inte verkar hämmande på fullföljandet av den berörda personens uppdrag och som samtidigt ger de behöriga myndigheterna tillräckligt med tid att behandla ansökningarna. Medlemsstaterna ska inte kräva att personer som är föremål för företagsintern överföring lämnar deras territorium för att inge ansökningar om visering eller uppehållstillstånd. 3. En överföring till Europeiska unionen får som längst vara tre år för en chef eller specialist och ett år för en trainee.	Artikel 16 <i>Rörlighet mellan medlemsstater</i> 1. En tredjelandsmedborgare som beviljats ett tillstånd för person som är föremål för företagsintern överföring i en första medlemsstat, som uppfyller villkoren för tillträde i artikel 5 och som ansöker om ett tillstånd för person som är föremål för företagsintern överföring i en annan medlemsstat ska på grundval av uppehållstillståndet från den första medlemsstaten och den kompletterande handling som avses i artikel 11.4 tillåtas att arbeta vid alla enheter i den andra medlemsstaten som tillhör samma företagsgrupp och, om villkoren i artikel 13.4 är uppfyllda, hos kunder till dessa enheter under förutsättning a) att varaktigheten för överföringen till den andra medlemsstaten inte överstiger tolv månader, och b) att sökanden före överföringen till den andra medlemsstaten har överlämnat de handlingar som avses i artikel 5.1, 5.2 och 5.3 och rör överföringen till den behöriga myndigheten i den medlemsstaten och tillhandahållit den första medlemsstaten bevis för denna underrättelse. <u>2. Den andra medlemsstaten ska ha rätt att avslå en ansökan som avser dess territorium på samma grundval som den första medlemsstaten. Artikel 6 i direktivet ska gälla på motsvarande sätt.</u> 2.3. Om varaktigheten för överföringen till den andra medlemsstaten överstiger tolv månader, får den medlemsstaten kräva att sökanden där inger en ny ansökan om uppehållstillstånd för person som är föremål för företagsintern överföring. Om det i den tillämpliga lagstiftningen krävs visering eller uppehållstillstånd för utövande av rörlighet, ska sådan visering eller sådant tillstånd beviljas med erforderlig skyndsamhet, inom en frist som inte verkar hämmande på fullföljandet av den berörda personens uppdrag och som samtidigt ger de behöriga myndigheterna tillräckligt med tid att behandla ansökningarna. Medlemsstaterna ska inte kräva att personer som är föremål för företagsintern överföring lämnar deras territorium för att inge ansökningar om visering eller uppehållstillstånd. 3.4. En överföring till Europeiska unionen får som längst vara tre år för en chef eller specialist och ett år för en trainee.

Motivering

ReK anser att förslaget – i dess nuvarande utformning under artikel 16 – inte gör det möjligt för de efterföljande medlemsstaterna att avslå en ansökan om inresa, och kommittén noterar att detta skulle innebära att man inkräktar på deras rätt att besluta om antalet tredjelandsmedborgare som de erbjuder inresetillstånd. Kommittén föreslår därför en ändring av förslaget.

Bryssel den 31 mars 2011

*Regionkommitténs
ordförande*

Mercedes BRESSO

PRENUMERATIONSPRISER 2011 (exkl. moms, inkl. frakt och porto)

<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L- och C-serierna, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	1 100 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L- och C-serierna, pappersversion + årsutgåva på dvd	22 officiella EU-språk	1 200 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L-serien, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	770 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L- och C-serierna, månatlig (kumulativ) utgåva på dvd	22 officiella EU-språk	400 euro per år
Tillägg till <i>Europeiska unionens officiella tidning</i> (S-serien), meddelanden och offentliga kontrakt, dvd, 1 nummer per vecka	flerspråkig: 23 officiella EU-språk	300 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , C-serien – allmänna uttagningsprov	Antal språk beroende på uttagningsprov	50 euro per år

Europeiska unionens officiella tidning (EUT) ges ut på EU:s officiella språk, och det går att prenumerera på den i 22 olika språkversioner. Den består av två serier: L (lagstiftning) och C (meddelanden och upplysningar).

Varje språkversion kräver en separat prenumeration.

Enligt rådets förordning (EG) nr 920/2005 som offentliggjordes i EUT L 156 av den 18 juni 2005 är Europeiska unionens institutioner under en övergångsperiod inte skyldiga att avfatta och offentliggöra alla rättsakter på iriska. Den iriska utgåvan av EUT säljs därför separat.

En prenumeration på tillägget till EUT (S-serien: meddelanden och offentliga kontrakt) omfattar en flerspråkig dvd med alla de 23 officiella språkversionerna.

Prenumeranter på EUT kan på begäran få de olika bilagorna till tidningen. När en bilaga ges ut meddelas prenumeranterna detta genom ett "meddelande till läsarna" i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Försäljning och prenumeration

Prenumerationer på olika tidskrifter, såsom *Europeiska unionens officiella tidning*, kan beställas från någon av våra kommersiella distributörer. En lista över dessa finns på följande Internetadress:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sv.htm

Via EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) har du kostnadsfritt direkt tillgång till Europeiska unionens lagstiftning. På webbplatsen kan du söka i *Europeiska unionens officiella tidning* samt i fördrag, lagstiftning, rättspraxis och förberedande rättsakter.

Mer information om Europeiska unionen finns på <http://europa.eu>

Europeiska unionens publikationsbyrå
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

SV